

คู่มือ

การฝึกอบรมครูลูกเสือ เนตรนารี จรจร

**กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ
สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน**

คำนำ

คู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร เป็นคู่มือสำหรับใช้ในการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นไปในทิศทางเดียวกันในการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมลูกเสือ ที่มุ่งหวังให้เยาวชนลูกเสือ เนตรนารี ได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ เสริมสร้างให้เยาวชนเป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ชุมชน ชนบทบ้านเมือง และโลก ด้วยกระบวนการลูกเสือ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ ของการลูกเสือโลกในเรื่องการพัฒนามวลกิจกรรม (Youth Programme Development)

สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สป. จึงได้จัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ขึ้น ได้รวบรวมข้อมูลที่สำคัญจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ประจำสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำคู่มือที่ได้ไปใช้ประกอบการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจรอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกันและส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี จราจร มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายจราจร และการใช้รถ ใช้ถนนอย่างปลอดภัย มีทักษะการใช้สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีดในการปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวกเรื่องการจราจรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและสามารถนำความรู้ ทักษะไปใช้ในการบำเพ็ญประโยชน์ในเทศกาลวันสำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ เป็นต้น ช่วยอำนวยความสะดวกร่วมกับตำรวจจราจรสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (หมอชิต) สถานีขนส่งผู้โดยสาร กรุงเทพฯ (สายใต้ใหม่) สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณประธานคณะกรรมการดำเนินงาน คณะกรรมการและผู้แทนจากกองบังคับการตำรวจจราจร บก.จร. และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่สำคัญต่อการจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการฝึกอบรมฯ เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ในโอกาสต่อไป

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการลูกเสือ
สำนักงานลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน

สารบัญ

	หน้า
ผู้อำนวยการฝึกกล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์	ก
บทเรียนที่ ๑ บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจร	๑
บทเรียนที่ ๒ เครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร	๙
บทเรียนที่ ๓ การสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ	๓๐
บทเรียนที่ ๔ พระราชบัญญัติจราจรทางบกและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (๑ และ ๒)	๔๐
บทเรียนที่ ๕ การเดินทางและการใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัย	๖๑
บทเรียนที่ ๖ การปฐมพยาบาล	๗๒
บทเรียนที่ ๗ สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด (๑) (๒) (๓)	๙๗
บทเรียนที่ ๘ ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด	๑๐๖
บทเรียนที่ ๙ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร	๑๐๘

ภาคผนวก

- หลักสูตรการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร
 - กำหนดการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร
 - ตารางการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร
 - คำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจร ที่ ๓๐๕/๒๕๕๗
 - คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ๒๓๘๗/๒๕๖๑ และ ที่ ๒๗๕๖/๒๕๖๑
- เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือ
โครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร
- แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน โครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร

ผู้อำนวยการฝึกกล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์

ขอบข่ายวิชา

๑. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
๒. แนวความคิดและกลยุทธ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม
๓. ผลที่คาดหวังหลังการฝึกอบรม
๔. วิธีการประเมินผลการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ

๑. เข้ารับการฝึกอบรมได้บรรลุผลอย่างมีคุณภาพ
๒. รู้จักคุ้นเคยระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับคณะผู้ให้การฝึกอบรม
๓. ครองตนในการเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านการประเมินผลตามหลักสูตร

กิจกรรม

๑. กล่าวต้อนรับ
๒. บรรยายนำและชี้แจงวัตถุประสงค์
๓. แนะนำคณะผู้ให้การฝึกอบรม
๔. ชี้แจงวิธีการฝึกอบรมและการประเมินผล
๕. สรุปและประเมินผล

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. การสอบถาม

ชื่อวิชา บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจร นาที่

บทเรียนที่ ๑
เวลา ๑๐๕

ขอบข่ายรายวิชา

๑. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกเสือ เนตรนารี จราจร
๒. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจร และสามารถปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. บอกบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกเสือ เนตรนารี จราจรได้
 ๒. บอกวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมบทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจรได้
 ๓. นำความรู้ไปปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจรได้

วิธีสอน/กิจกรรม

๑. ชี้แจงวัตถุประสงค์และใช้คำถามนำเข้าสู่บทเรียน
๒. บรรยายทบทวนความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ของลูกเสือ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ
๓. บรรยายความหมายและบทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี จราจร และวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม
๔. อภิปรายกลุ่มตามใบงาน
๕. รายงานผลการอภิปรายกลุ่ม
๖. สรุปและประเมินผล

สื่อการสอน

๑. Power point
๒. ใบความรู้
๓. กระดาษปรีฟ/ปากกา
๔. ใบงาน

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. แบบประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. คำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจร ที่ ๓๐๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๓. โครงการฝึกอบรมวิชาลูกเสือ เนตรนารีจราจร ประจำปี ๒๕๖๑

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง บทบาทหน้าที่ของลูกเสือ เนตรนารี จรจร

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ถือเป็น แผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นกฎหมายบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ นั้น มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าว ดังนั้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุข ในสังคม” จึงได้มีการกำหนด ยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาต่าง ๆ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผล ที่มุ่งหวังให้คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศ ในอนาคต ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพและด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งหวังให้มีการผลิตครูได้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท และมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนได้อย่างเต็มที่ซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคนซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านคุณภาพ และด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลงกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีนโยบายในการส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาดด้านการจราจร เพื่อให้เยาวชนลูกเสือ เนตรนารีได้บำเพ็ญประโยชน์ ในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร ซึ่งจะก่อให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนมากยิ่งขึ้น และสิ่งที่สำคัญก็คือลูกเสือได้บำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้อย่างถูกต้องสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี วิชาจราจรขึ้นเพื่อจะได้อำนวยความสะดวกด้านการจราจร และดูแลส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี จรจรของสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือทางราชการร่วมกันเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ใบความรู้ที่ ๒

เรื่อง ความหมายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของลูกเสือ เนตรนารี จราจร

มาตรา ๔ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ “ลูกเสือ” หมายความว่า เด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่วนลูกเสือที่เป็นหญิงเรียกว่า “เนตรนารี”

บทบาทของลูกเสือ เนตรนารีจราจร คือ บุคคลที่สำเร็จการฝึกอบรมตามหลักสูตรตามคำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจร ที่ ๓๐๕/๒๕๕๗ เรื่อง ระเบียบวิธีการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และได้รับบัตรประจำตัว ซึ่งลงนามโดยผู้บังคับการตำรวจจราจร โดยปฏิบัติตามหน้าที่และขอบเขตของลูกเสือ เนตรนารี ดังนี้

๑. เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในการอำนวยความสะดวกจราจร โดยใช้สัญญาณมือ และสัญญาณนกหวีด ปฏิบัติหน้าที่ เฉพาะบทบาทวิธีหรือริมทางเดินรถ ห่างจากถนน ๑ ก้าว บริเวณหน้าโรงเรียน

๒. การควบคุมจราจร โดยใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดในผิวการจราจร อนุโลมให้ทำได้เฉพาะผิวการจราจร อนุโลมให้ทำได้เฉพาะผิวการจราจรในบริเวณโรงเรียนเท่านั้น

๓. ปฏิบัติงานตามโครงการที่แต่ละโรงเรียนได้กำหนดไว้ คือจำนวน ๕๐ ครั้ง ภายในระยะเวลา ๑ ปี เมื่อครบกำหนดจะได้รับเกียรติคุณธรรม

ซึ่งลงนามโดยผู้บังคับการตำรวจจราจร และผู้อำนวยการสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน และจะได้เพิ่มพิเศษตามระเบียบไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๑๘ บทที่ ๑ อนุ ๔ (๓) ได้คะแนนร้อยละ ๕ คะแนน

ใบความรู้ ๒.๑ บทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

มาตรา ๔ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑ “ลูกเสือ” หมายความว่า เด็กและเยาวชน ทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่วนที่เป็นลูกเสือให้เรียกว่า “เนตรนารี”

สมาชิกทุกคนในสังคมย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ตามสถานภาพของตน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป แต่ในหลักใหญ่และรายละเอียดจะเหมือนกัน ถ้าสมาชิกทุกคนในสังคมได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องก็จะได้ ชื่อว่าเป็น "พลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ" และยิ่งส่งผลให้ประเทศชาติพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น สมาชิกในสังคมทุกคน โดยเฉพาะเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของชาติจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อช่วยนำพาประเทศชาติให้พัฒนาสืบไป

เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

เยาวชน หมายถึง คนหนุ่มสาวที่มีพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น เยาวชนที่ดีควรตระหนักในคุณค่าของตนเอง และร่วมแรงร่วมใจสามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ลักษณะของเยาวชนที่ดี

เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมีความประพฤติดี ได้แก่

๑. การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน จะทำให้สังคมพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมั่นคง

๒. การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุข เช่น ข้าราชการทำหน้าที่บริการประชาชนอย่างดีที่สุดก็ย่อมทำให้เป็นที่ประทับใจรักใคร่ของประชาชนผู้มารับบริการ

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของประเทศชาติมาเป็นของตน รวมทั้งผู้นำประเทศมีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้สังคมมีแต่ความสุข ประชาชนมีแต่ความสุข

๔. ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวปรองดองและร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจะทำให้สังคมเป็นสังคมที่เข้มแข็ง แต่หากคนในสังคมเกิดความแตกแยกทั้งทางความคิดและการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันจะทำให้สังคมอ่อนแอและล่มสลายในที่สุด

๕. ความละเอียดและเกรงกลัวในการทำชั่ว ถ้าสมาชิกในสังคมมีหิริโอตตัปปะ มีความเกรงกลัวและละอายในการทำชั่ว สังคมก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข เช่น นักการเมืองจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่โกงกิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์พวกพ้อง โดยต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง

ความสำคัญของการเป็นเยาวชนที่ดี

การเป็นเยาวชนที่ดีมีความสำคัญต่อตนเองและประเทศชาติ ดังนี้

๑. ความสำคัญต่อตนเอง เยาวชนที่ดีต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต คิดดี ทำดีเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันและกัน เป็นที่รักของคนรอบข้าง

๒. ความสำคัญต่อส่วนรวม เมื่อเยาวชนได้รับการปลูกฝังให้เป็นเยาวชนที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต และถ้าประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎหมายเบี่ยงเบนติกาของสังคม และนำหลักประชาธิปไตยมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตน ก็ย่อมทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

๓. ความสำคัญต่อประเทศชาติ เมื่อสังคมมีเยาวชนที่ดี และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคต และเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว

การปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามสถานภาพและบทบาท

๑. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เยาวชนในสถานภาพของการเป็นบุตรควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๑.๑ เคารพเชื่อฟังบิดามารดา
- ๑.๒ ช่วยเหลือบิดามารดาในทุกโอกาสที่ทำได้
- ๑.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สรุ่ยสุร่าย
- ๑.๔ มีความรักใคร่ปรองดองในหมู่พี่น้อง
- ๑.๕ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน
- ๑.๖ ประพฤติตนให้สมกับเป็นผู้ดำรงวงศ์ตระกูล

๒. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน เยาวชนในฐานะนักเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๒.๑ รับผิดชอบในหน้าที่ของนักเรียน คือ ตั้งใจเล่าเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี
- ๒.๒ เชื่อฟังคำสั่งสอนอบรมของครูอาจารย์
- ๒.๓ กตัญญูรู้คุณของครูอาจารย์
- ๒.๔ รักใคร่ปรองดองกันในกลุ่มเพื่อนนักเรียน
- ๒.๕ ส่งเสริมเพื่อนในทางที่ถูกที่ควร

๓. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ชุมชนคือสังคมขนาดเล็ก เช่น หมู่บ้านหรือกลุ่มคน โดยเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ จึงต้องมีบทบาทหน้าที่ต่อชุมชน ดังนี้

- ๓.๑ รักษาสัญลักษณ์ของชุมชน เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ ช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ เป็นต้น
- ๓.๒ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น ไม่ขีดเขียนทำลายโบราณวัตถุในชุมชน ช่วยกันดูแลสาธารณสมบัติ

๓.๓ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน

๔. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ

- ๔.๑ เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี
- ๔.๒ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย
- ๔.๓ ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
- ๔.๔ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- ๔.๕ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
- ๔.๖ ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดขึ้น
- ๔.๗ ประกอบอาชีพสุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร
- ๔.๘ ประหยัดและอดออม

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑

ใบความรู้ที่ ๓
เรื่อง วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายจราจร และการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข
๒. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี มีทักษะการใช้สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีดในการปฏิบัติหน้าที่การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร
๓. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี จัดตั้งเครือข่ายการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือสังคม ด้านการจราจรของลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา
๔. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี เห็นคุณค่าและเกิดทัศนคติที่ดีของกิจกรรมลูกเสือ ในการฟื้นฟูกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ในสถานศึกษาและส่งเสริมให้เป็นพลเมืองดี

ใบงาน
เรื่อง บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารีจราจร

คำชี้แจง จากใบความรู้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอภิปรายกลุ่ม สรุปความหมายและบทบาทหน้าที่ ลูกเสือ เนตรนารีจราจร และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง ให้สรุปเป็นผังความคิดลงในกระดาษเขียน แผนภูมิและส่งผู้แทนนำเสนอในที่ประชุม กลุ่มละ ๕ นาที

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

เกณฑ์การให้คะแนน	๔ คะแนน	หมายถึง ระดับคุณภาพดีมาก
	๓ คะแนน	หมายถึง ระดับคุณภาพดี
	๒ คะแนน	หมายถึง ระดับคุณภาพปานกลาง
	๑ คะแนน	หมายถึง ระดับคุณภาพปรับปรุง

คำสั่ง ให้ผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพตามหัวข้อที่กำหนดให้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		๔	๓	๒	๑
๑	ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์				
๒	ผลงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด				
๓	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์				
๔	เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์				
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
๑. ผลงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกข้อ/ทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่เกือบทุกประเด็นสมบูรณ์	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางข้อ/บางประเด็นสมบูรณ์	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
๒. ผลงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด	เสร็จก่อนเวลา	เสร็จตามเวลาที่กำหนด	เสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด	ไม่เสร็จ
๓. ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานถูกต้องตามหลักการและมีแนวคิดแปลกใหม่และเป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการและมีแนวคิดแปลกใหม่แต่ยังไม่เป็นระบบ	ผลงานถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ยังไม่มีแนวคิดแปลกใหม่	ผลงานมีข้อบกพร่องและไม่แปลกใหม่
๔. เนื้อหาสาระของผลงานมีความสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนสมบูรณ์	เนื้อหาสาระของผลงานครบถ้วนเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
๕. วิธีการนำเสนอผลงาน	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนคล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดังออกเสียงอักขระชัดเจนแต่ไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจ พูดเสียงดัง ออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว	มีวิธีการนำเสนอผลงานที่น่าสนใจพูดเสียงเบา ออกเสียงอักขระไม่ชัดเจนและไม่คล่องแคล่ว

ชื่อวิชา เครื่องหมายการจราจรและสัญญาณจราจร

บทเรียนที่ ๒
เวลา ๗๕ นาที

ขอบข่ายรายวิชา

๑. ความหมายเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร
๒. เครื่องหมายจราจร
๓. ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติ

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. อธิบายความหมาย หลักการของเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจรได้
 ๒. บอกความสำคัญของการจราจรและสัญญาณจราจรได้
 ๓. บอกเครื่องหมายและสัญญาณจราจรได้อย่างถูกต้อง

วิธีสอน/กิจกรรม

๑. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยสื่อ วีดีทัศน์ Powerpoint ฯลฯ
๒. บรรยายเรื่องเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร
๓. สาธิต การใช้สัญญาณจราจร
๔. แบ่งกลุ่มแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับเครื่องหมายและสัญญาณจราจร
๕. สรุปและประเมินผล

สื่อการสอน

๑. วีดีทัศน์
๒. Powerpoint
๓. อุปกรณ์ (นกหวีด แผ่นป้ายเครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร)

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. สัมภาษณ์
๓. ตอบคำถาม

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

เนื้อหาวิชา

เครื่องหมายจราจรและความหมาย

เครื่องหมายจราจร (Traffic Sign) หมายถึง สัญลักษณ์ทางจราจรที่ใช้ในการควบคุมการจราจร มักเป็นสัญญาณแสงหรือป้าย มีจุดประสงค์เพื่อกำหนดบังคับการเคลื่อนตัวของจราจร การจอด หรืออาจเป็นการเตือน หรือแนะนำทางจราจร ดังนี้

๑. สัญญาณไฟจราจร

สัญญาณไฟจราจร โดยทั่วไปประกอบด้วยสัญญาณไฟสามสี ติดตั้งตามทางแยกต่าง ๆ เพื่อควบคุมการจราจรตามทางแยก โดยทั้งสามสี ได้แก่ สีแดงให้รถหยุด สีเหลืองให้รถระวัง เตรียมหยุด และสีเขียวให้รถไปได้

สัญญาณไฟจราจรพิเศษอาจมีสีเหลืองเพียงสีเดียวกะพริบอยู่ ใช้สำหรับทางแยกที่ไม่พลุกพล่าน หมายถึง ให้ระมัดระวังว่ามีทางแยก และดูความเหมาะสมในการออกรถได้เอง หรือ สัญญาณไฟจราจรสำหรับการข้ามถนน หรือ สัญญาณไฟจราจรไว้สำหรับเปลี่ยนเลน เป็นต้น

๒. ป้ายจราจร

ป้ายจราจร เป็นป้ายทางการควบคุมการจราจร แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

- ป้ายบังคับ มักจะมีพื้นสีขาว ขอบสีแดง เป็นป้ายกำหนดต้องทำตาม เช่น ห้ามเลี้ยวขวา
- ป้ายเตือน มักจะมีพื้นสีขาว ขอบสีดำ จะเป็นป้ายแจ้งเตือนว่ามีอะไรอยู่ข้างหน้า
- ป้ายแนะนำ เป็นป้ายที่แนะนำการเดินทางต่าง ๆ อาทิ ทางลัด ป้ายบอกระยะทาง เป็นต้น

๓. เครื่องหมายจราจรอื่น ๆ

- เครื่องหมายบนพื้นทางและขอบทางเท้า

เครื่องหมายจราจร ประเภทป้ายบังคับ ๑ และ
รูปภาพเครื่องหมายจราจร แบ่งเป็น ๒ ประเภทคือ

๑. ป้ายบังคับที่แสดงความหมายตาม
รูปแบบและลักษณะที่กำหนด

๒. ป้ายบังคับที่แสดงด้วยข้อความและหรือ
สัญลักษณ์

๑. "หยุด"

ความหมาย รถทุกชนิดต้องหยุด เมื่อเห็นว่า
ปลอดภัยแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วย
ความระมัดระวัง

๒. "ให้ทาง"

ความหมาย รถทุกชนิดต้องระมัดระวังและ
ให้ทางแก่รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไป
ก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และ ไม่เป็นการกีดขวาง
การจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว
จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วย
ความระมัดระวัง

๓. "ให้รถสวนทางมาก่อน"

ความหมาย ให้ผู้ขับรถทุกชนิดหยุดรถ
ตรงป้าย เพื่อให้รถที่กำลังแล่นสวนทางมาก่อน
ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรถรอติดต่อ
กันมาตามลำดับ เมื่อรถที่สวนทางมาได้ผ่านไป
หมดแล้ว จึงให้รถที่หยุดรอตามป้ายนี้เคลื่อนไปได้

๔. "ห้ามแซง"

ความหมาย ห้ามมิให้ขับรถแซงขึ้นหน้ารถ
คันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๕. "ห้ามเข้า"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดเข้าไป
ในทางที่ติดตั้งป้าย

๖. "ห้ามกลับรถไปทางขวา"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางขวาไม่
ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๗. "ห้ามกลับรถไปทางซ้าย"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางซ้ายไม่
ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๘. "ห้ามเลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางซ้าย

๑๒. "ห้ามรถจักรยานยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๙. "ห้ามเลี้ยวขวา"

ความหมาย ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางขวา

๑๓. "ห้ามรถยนต์สามล้อ"

ความหมาย ห้ามรถยนต์สามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๐. "ห้ามรถยนต์"

ความหมาย ห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๔. "ห้ามรถสามล้อ"

ความหมาย ห้ามรถสามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๑. "ห้ามรถบรรทุก"

ความหมาย ห้ามรถบรรทุกทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๕. "ห้ามรถจักรยาน"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๖. "ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น"

ความหมาย ห้ามล้อเลื่อนลากเข็นผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๗. "ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร"

ความหมาย ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๘. "ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๑๙. "ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อรถจักรยานยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อรถจักรยานยนต์ ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๒๐. "ห้ามใช้เสียง"

ความหมาย ห้ามมิให้ใช้เสียงสัญญาณหรือทำให้เกิดเสียงที่ก่อการรบกวนด้วยประการใด ๆ ในเขตที่ติดตั้งป้าย

๒๑. "ห้ามคน"

ความหมาย ห้ามคนผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๒๒. "ห้ามจอดรถ"

ความหมาย ห้ามมิให้จอดรถทุกชนิดระหว่างแนวนั้น เว้นแต่ส่งคน หรือสิ่งของชั่วขณะซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้า

๒๓. "ห้ามหยุดรถ"

ความหมาย ห้ามมิให้หยุดรถหรือจอดรถทุกชนิดตรงแนวนั้นเป็นอันขาด

๒๔. "หยุดตรวจ"

ความหมาย ให้ผู้ขับรถหยุดรถที่ป้ายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและเคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น

๒๗. "ห้ามรถกว้างเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีขนาดกว้างเกินกำหนดเป็น ตามจำนวนเลขใน "เมตร" เครื่องหมายนั้น เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

๒๕. "จำกัดความเร็ว"

ความหมาย ห้ามมิให้ผู้ขับรถทุกชนิดใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขในแผ่นป้ายนั้นๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย จนกว่าจะพ้นที่สุดระยะที่จำกัดความเร็ว นั้น

๒๘. "ห้ามรถสูงเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีความสูงของรถรวมทั้งของที่บรรทุกเกินกว่ากำหนดเป็น ตาม จำนวนเลข ในเครื่องหมายเข้า "เมตร" ไปใน เขตทางหรืออุโมงค์ที่ติดตั้งป้าย

๒๖. "ห้ามรถหนักเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดหรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับ น้ำหนักบรรทุก เกินกว่าที่กำหนดไว้เป็น ตาม "ตัน" จำนวนเลขในเครื่องหมายนั้นๆ เข้าไปในเขตทางที่ ติดตั้งป้าย

๒๙. "ให้เดินรถทางเดียวไปข้างหน้า"

ความหมาย ให้ขับรถตรงไปตามทิศทางที่ ป้ายกำหนด

๓๐. "ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

๓๔. "ให้เลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

๓๑. "ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางขวาแต่ทางเดียว

๓๕. "ให้เลี้ยวขวา"

ความหมาย ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว

๓๒. "ให้ชิดซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางซ้ายของป้าย

๓๖. "ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางซ้าย หรือไปทางขวา

๓๓. "ให้ชิดขวา"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางขวาของป้าย

๓๗. "ให้ไปทางซ้ายหรือทางขวา"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของป้าย

๓๘. "วงเวียน"

ความหมาย ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียนและรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่เล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในทางรอบบริเวณวงเวียน

๓๙. "สุดเขตบังคับ"

ความหมาย พันธุ์ระยะที่บังคับตามความหมายของป้ายบังคับที่ติดตั้งไว้ก่อน

เครื่องหมายจราจร ประเภทป้ายบังคับ ๒ และ รูปภาพเครื่องหมายจราจร

๑. ให้รถตรงไป

หมายความว่าผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปตามทิศทางที่ป้ายกำหนด เป็นทางเดินรถทางเดียวเท่านั้น ห้ามมิให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา

๒. ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางซ้ายเท่านั้น

๓. ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางขวาเท่านั้น ห้ามมิให้ขับรถไปทางซ้าย

๔. ให้ชิดซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเครื่องหมาย

๕. ให้ชิดขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านขวาของเครื่องหมาย

๖. ให้ไปทางซ้ายหรือทางขวา

หมายความว่า ให้ขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของป้าย

๗. ให้เลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

๘. ให้เลี้ยวขวา

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว

๙. ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางซ้าย หรือไปทางขวา

๑๐. ให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปหรือเลี้ยวไปทางซ้ายเท่านั้น

๑๑. ให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปหรือเลี้ยวไปทางขวาเท่านั้น

๑๒. วงเวียน

หมายความว่า ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียน และรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุด ให้สิทธิแก่รถที่เล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในทางรอบบริเวณวงเวียน

๑๓. ช่องเดินรถประจำทาง

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถประจำทาง

๑๔. ช่องเดินรถมวลชน

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถมวลชน และให้ใช้ได้เฉพาะรถที่มีจำนวนคนบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่ระบุในป้าย

๑๕. ช่องเดินรถจักรยานยนต์

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยานยนต์

๑๖. ช่องเดินรถจักรยาน

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยาน

๑๗. เฉพาะคนเดิน

หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้ใช้ได้เฉพาะคนเดินเท่านั้น

๑๘. ความเร็วขั้นต่ำ

หมายความว่า บริเวณที่ต้องใช้ความเร็วไม่ต่ำกว่าที่กำหนดเป็น กิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้าย

เครื่องหมายจราจร ประเภทเตือน แบ่งเป็น

๓ ประเภทคือ

๑. ป้ายเตือนตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด

๒. ป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ และ/หรือสัญลักษณ์

๓. ป้ายเตือนในงานก่อสร้างต่าง ๆ

๑. "ทางโค้งซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

๒. "ทางโค้งขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

๓. "ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

๔. "ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

๗. "ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยว โดยเริ่มไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

๕. "ทางโค้งรัศมีแคบเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้ายแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

๘. "ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยว โดยเริ่มไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

๖. "ทางโค้งรัศมีแคบเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวาแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

๙. "ทางโหดตัดทางเอก"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโหด ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๐. "ทางโทแยกทางเอกทางซ้ายรูปตัววาย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางซ้ายเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๔. "ทางโทแยกทางเอกเอียงกันเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวาและหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๑. "ทางโทแยกทางเอกทางซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางแยกไปทางซ้ายให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๕. "ทางโทเชื่อมทางเอกจากซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๒. "ทางโทแยกทางเอกทางขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางแยกไปทางขวาให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๖. "ทางโทเชื่อมทางเอกจากขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๓. "ทางโทแยกทางเอกเอียงกันเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้ายและหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

๑๗. "วงเวียนข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะเป็นทางแยกมีวงเวียน ให้ขับรถให้ช้าลง และเดินรถด้วยความระมัดระวัง

๑๘. "ทางแคบลงทั้งสองด้าน"

ความหมาย ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น ขณะที่รถผ่านทางแคบผู้ขับรถจะต้องระมัดระวังมิให้รถชนหรือเสียตีกัน

๑๙. "ทางแคบด้านซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถต้องขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

๒๐. "ทางแคบด้านขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถต้องขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

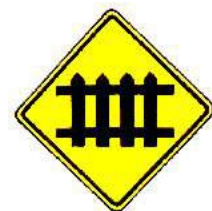
๒๑. "สะพานแคบ"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีสะพานแคบรถเดินหลักกันไม่ได้ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนมา จากอีกฝ่ายหนึ่งของสะพาน ถ้ามีป้ายอื่นติดตั้งอยู่ ก็ให้ปฏิบัติตามป้ายนั้น ๆ ด้วย

๒๒. "ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและไม่มีเครื่องกั้นทาง ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และสังเกตดูรถไฟทั้งทางขวาและทางซ้าย ถ้ามีรถไฟกำลังจะผ่านมาให้หยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟอย่างน้อย ๕ เมตร แล้วรอคอยจนกว่ารถไฟนั้นผ่านพ้นไปและปลอดภัยแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ ห้ามมิให้ขับรถตัดหน้ารถไฟในระยะที่อาจจะเกิดอันตรายได้เป็นอันขาด

๒๓. "ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย หน้าที่ได้กั้นทาง หรือมีเครื่องกั้นทางปิดกั้น ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรถถัดต่อมาตามลำดับ เมื่อเปิดเครื่องกั้นทางแล้วให้รถที่หยุดรอเคลื่อนที่ตามกันได้

๒๔. "ทางขึ้นลาดชัน"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นเขาหรือขึ้นเนิน สันเขาหรือสันเนินอาจกำบังสายตาไม่ให้เห็นรถที่สวนมา ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา

๒๕. "ทางลงลาดชัน"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางลาดลงเขาหรือลงเนิน ให้ขับรถให้ช้าลงเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก และผู้ขับรถไม่ควรปลดเกียร์หรือดับเครื่องยนต์เป็นอันขาดในกรณีที่เส้นทางลงเขาหรือเนินที่ชันมากให้ใช้เกียร์ต่ำเพื่อความปลอดภัย

๒๖. "เตือนรถกระโดด"

ความหมาย ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่น บริเวณคอสะพาน ทางข้ามท่อระบายน้ำ และคันชะลอความเร็วเป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง

๒๗. "ผิวทางขรุขระ"

ความหมาย ทางข้างหน้าขรุขระมากมีหลุมมีบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง

๒๘. "ทางลื่น"

ความหมาย ทางข้างหน้าลื่นเมื่อผิวทางเปียกอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระมัดระวังการลื่นไถล อย่าใช้ห้ามล้อโดยแรงและทันที การหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถในทางลื่นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ

๒๙. "ผิวทางร่วน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อขับรถด้วยความเร็วสูงให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตราย อันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง

๓๐. "สะพานเปิดได้"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะต้องผ่าน สะพานที่สามารถเปิดให้เรือลอด ให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังในการหยุดรถ เมื่อเจ้าหน้าที่จะปิด กั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่านเพื่อไม่ให้เกิด อันตรายต่อรถข้างหน้าและรถข้างหลัง

๓๑. "ทางร่วม"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะมีรถเข้ามาร่วม ในทิศทางเดียวกันจากทางซ้ายหรือทางขวาตาม ลักษณะ สัญลักษณ์ในป้าย ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ ช้าลง และเดินรถด้วยความระมัดระวัง

๓๒. "ทางคู่ข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคู่มีเกาะ หรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทางไปทาง หนึ่งมาทางหนึ่ง ให้ขับรถชิดไปทางด้านซ้ายด้วย ความระมัดระวัง

๓๓. "สิ้นสุดทางคู่"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางร่วมที่ไม่มี เกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ขับรถช้าลงและ ชิดด้านซ้ายของทาง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

๓๔. "จุดกลับรถ"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะมีที่กลับรถ

๓๕. "สัญญาณจราจร"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟ จราจร ให้ขับรถช้าลงและพร้อมที่จะปฏิบัติตาม สัญญาณไฟจราจร

๓๖. "หยุดข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเครื่องหมาย หยุดติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับรถเตรียมพร้อมที่จะหยุดรถได้ ทันที เมื่อขับรถถึงป้ายหยุด

๓๗. "ระวังคนข้ามถนน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางสำหรับคนข้ามถนนหรือมีหมู่บ้านราษฎรอยู่ข้างทาง ซึ่งมีคนเดินข้ามไปมาอยู่เสมอ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และ ระวังคนข้ามถนน ถ้ามีคนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้คนเดินข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย

๓๘. "ระวังคนข้ามถนน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างทาง ให้ขับรถให้ช้าลงและระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ถ้ามีเด็กนักเรียนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้เด็กนักเรียนข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย ถ้าเป็นเวลาโรงเรียนกำลังสอน ให้งดใช้เสียงสัญญาณและห้ามทำให้เกิดเสียงรบกวนด้วยประการใด ๆ

๓๙. "ระวังสัตว์"

ความหมาย ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทาง ให้ขับรถให้ช้าลง และระวังอันตรายเป็นพิเศษ

๔๐. "ระวังอันตราย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีอันตราย เช่น เกิดอุบัติเหตุ ทางทรุด เป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระวังอันตรายเป็นพิเศษ

๔๑. "เขตห้ามแข่ง"

ความหมาย ใช้ติดตั้งทางด้านขวาของทางหมายความว่า ทางช่วงนั้นมีระยะมองเห็นจำกัด ผู้ขับรถไม่สามารถมองเห็นรถที่สวนมาในระยะที่จะแซงรถอื่นได้

๔๒. "เครื่องหมายลูกศรคู่"

ความหมาย มีเกาะหรือสิ่งกีดขวางอยู่กลางทางจราจร ยวดยานสามารถผ่านไปทั้งทางซ้ายและทางขวาของป้าย

๔๓. "อุบัติเหตุข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น อาจมียวดยานหรือสิ่งอื่นกีดขวางทางจราจร

๔๔. "ทางเบี่ยงซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีการก่อสร้างทางหลวง การจราจรจะต้องเปลี่ยนแนวทางไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวทางด้านซ้าย

๔๕. "ทางเบี่ยงขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีการก่อสร้างทางหลวง การจราจรจะต้องเปลี่ยนแนวทางไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวทางด้านขวา

๔๖. "เครื่องจักรกำลังทำงาน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเครื่องจักรกำลังทำงานอยู่ข้างทาง และล้ำเข้ามาในผิวจราจร หรือใกล้ผิวจราจรเป็นครั้งคราว

๔๗. "คนทำงาน"

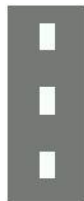
ความหมาย ทางข้างหน้ามีคนงานกำลังทำงานอยู่บนผิวจราจรหรือใกล้ชิดกับผิวจราจร

๔๘. "สำรวจทาง"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเจ้าหน้าที่กำลังทำการสำรวจทางอยู่บนผิวจราจรหรือใกล้ชิดกับผิวจราจร

เครื่องหมายจราจร ประเภท
เครื่องหมายบนพื้นทาง

๑. เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ
(เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๒๐๐ เซนติเมตร)
ความหมาย ให้ขับรถในด้านซ้าย เลี้ยวขวา หรือแซงหน้ารถคันอื่นได้เมื่อปลอดภัย

๒. เส้นแบ่งทิศทางจราจรเตือน
(เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ยาว ๓๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๑๐๐ เซนติเมตร)
ความหมาย ให้ทราบว่าถึงเขตทางข้ามแยก เขตห้ามแซง เว้นแต่จะเปลี่ยนเส้นทางเดินรถหรือกลับรถ ขับข้ามเส้นได้แต่ต้องระวังเป็นพิเศษสังเกตดูจะเห็นว่าเส้นจะยาวกว่า เส้นแบ่งทิศทางจราจรปกติ

๓. เส้นแบ่งทิศทางจราจรห้ามแซง
(เส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร)
ความหมาย ห้ามแซงหรือขับรถผ่านคร่อมเส้นโดยเด็ดขาด

๔. เส้นแบ่งทิศทางจราจร คู่ (เส้นประคู่เส้นทึบ เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง) (๑๐ เซนติเมตร ขนานไปกับเส้นประสีขาวขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๒๐๐ เซนติเมตร เส้นทั้งสองมีระยะห่างกัน ๑๕ เซนติเมตร)

ความหมาย รถทางเส้นประอาจข้ามหรือแซงได้เมื่อปลอดภัย

๕. เส้นแบ่งทิศทางจราจร คู่ (เส้นทึบคู่เส้นประ เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง) (๑๐ เซนติเมตร ขนานไปกับเส้นประสีขาวขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๒๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๒๐๐ เซนติเมตร เส้นทั้งสองมีระยะห่างกัน ๑๕ เซนติเมตร)

ความหมายรถทางเส้นทึบห้ามแซง ขับรถผ่าน หรือคร่อมเส้นโดยเด็ดขาด

๖. เส้นแบ่งทิศทางจราจร ห้ามแซงคู่
(เส้นทึบคู่ เป็นเส้นทึบสีขาวขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ขนานกันมีระยะห่างระหว่างเส้น ๑๕ เซนติเมตร)

ความหมาย ห้ามขับรถผ่าน ขับรถคร่อมเส้น ห้ามแซงโดยเด็ดขาดทั้งสองทิศทาง

๗. เส้นแบ่งช่องเดินรถปกติ (เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐๐ เซนติเมตร)

ความหมาย ให้ขับรถในช่องเดินรถ ห้ามขับคร่อมเส้นหรือทับเส้น เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถหรือกลับรถ

๘. เครื่องหมาย เส้นแบ่งช่องเดินรถ "เตือน" หมายความว่า เส้นแบ่งช่องเดินรถประเภทเตือนเป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๓๐๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๑๐๐ เซนติเมตร

ความหมาย แสดงให้ทราบว่าใกล้จะถึงเส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง ห้ามขับคร่อมเส้นช่องเดินรถ เว้นแต่จะเปลี่ยนช่องเดินรถ

๙. เส้นแบ่งช่องเดินรถห้ามแซง (เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร)
ความหมาย ห้ามแซงโดยเด็ดขาด ห้ามขับรถผ่านหรือคร่อมเส้น หรือกลับรถ

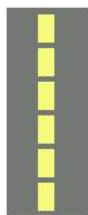
๑๐. เส้นขอบทาง (เส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๓๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๖๐ เซนติเมตร)

ความหมาย ให้ขับรถในช่องทางจราจร ด้านขวาของเส้น

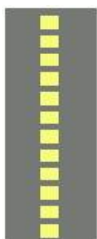
๑๑. เส้นแบ่งเดินรถประจำทาง (เส้นทึบสีเหลืองขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร)

ความหมาย รถประจำทางหรือรถบรรทุกทุกคนโดยสารที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด ให้ใช้ช่องทางเดินรถด้านซ้ายของเส้นนี้ รถประเภทอื่นห้ามขับผ่านเข้าไปในช่องนี้

๑๒. เส้นแบ่งภายในช่องเดินรถประจำทาง

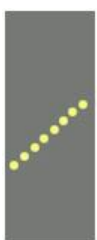
ความหมาย ให้รถประจำทางหรือรถที่กำหนดวิ่งในช่องทางได้ทั้ง ๒ ช่อง ทั้งซ้ายและขวาของเส้นนี้

๑๓. เส้นแบ่งช่องเดินรถประจำทาง

สามารถข้ามผ่านได้ (เส้นทึบสีเหลืองขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐ เซนติเมตร)

ความหมาย รถประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด ให้ใช้ช่องเดินรถทางด้านซ้าย ของเส้นนี้ รถประเภทอื่นให้ขับผ่านได้กรณีจะเข้าออกจากซอยหรือเลี้ยว

๑๔. จุดเริ่มต้นช่องเดินรถประจำทาง

ความหมาย รถประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารที่อธิบดีกรมตำรวจกำหนด ให้ผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางหลังจุดนี้ รถประเภทอื่นห้ามขับเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางหลังจุดนี้

๑๕. เส้นแนวหยุด (เส้นขวางถนน เป็นเส้นทึบสีขาว ขนาดกว้าง ๔๐ เซนติเมตร)

ความหมาย ให้ผู้ขับรถยนต์ก่อนถึงแนวเส้นขวางทุกครั้งเพื่อดูจังหวะรว่างหรือรอให้คนข้าม ในทางข้ามข้างหน้าผ่านไปก่อนเมื่อปลอดภัยจึงขับรุดผ่านไป

๑๖. เส้นให้ทาง (เส้นขวางถนน เป็นเส้นประสีขาว ขนาดกว้าง ๔๐ เซนติเมตร ยาว ๖๐ เซนติเมตร เว้นช่องห่าง ๓๐ เซนติเมตร)

ความหมาย เป็นเส้นประสีขาวข้ามถนนให้ผู้ขับขี่ขับรุดให้ช้าลง แล้วดูให้รถอื่นที่ออกจากทางร่วม หรือคนเดินเท้าในทางข้ามที่ขวางหน้าผ่านไปก่อน เห็นปลอดภัยแล้วจึงขับรุดผ่านไป

๑๗. เส้นทแยงสำหรับทางแยก (เป็นเส้นทึบสีเหลืองขนาดกว้าง ๑๕ เซนติเมตร ลากทแยงตัดกันทำมุม ๔๕ องศา ห่างกัน ๒๐๐ เซนติเมตร ภายในกรอบเส้นทึบสีเหลือง ขนาดกว้าง ๒๐ เซนติเมตร)

ความหมาย เป็นเส้นทึบสีเหลืองลากทแยงมุม ห้ามหยุดรถทุกชนิดภายในกรอบเส้นทแยงนี้

เครื่องหมายจราจร ประเภท เครื่องหมาย
ลูกศรบนพื้น

๑. ลูกศรตรงไป

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
ตรงไป ห้ามขับเลี้ยวซ้าย หรือขวา

๒. ลูกศรเลี้ยวซ้าย

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
เลี้ยวซ้าย ห้ามขับตรงไปหรือเลี้ยวขวา

๓. ลูกศรเลี้ยวขวา

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
เลี้ยวขวา ห้ามขับตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย

๔. ลูกศรเลี้ยวซ้ายกับเลี้ยวขวา

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้อง
เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา ห้ามขับตรงไป

๕. ลูกศรตรงไป หรือเลี้ยวซ้าย

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย ห้ามขับเลี้ยวไปทางขวา

๖. ลูกศรตรงไป หรือเลี้ยวขวา

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
ตรงไปหรือเลี้ยวขวา ห้ามขับเลี้ยวไปทางซ้าย

๗. ลูกศรตรงไปและเลี้ยวซ้าย หรือเลี้ยวขวา

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องขับ
ตรงไปหรือเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา

๘. ลูกศรเลี้ยวกลับ

ความหมาย ผู้ขับในช่องที่มีลูกศรนี้ต้องกลับ
รถไปใช้ช่องทางในทิศทางจราจรตรงข้าม
ห้ามขับตรงหรือเลี้ยวซ้าย ต้องดูความปลอดภัยจาก
รถที่สวนมาทางจราจรตรงข้ามเมื่อปลอดภัย
จึงกลับรถได้

ขอบข่ายรายวิชา

๑. จุดหมาย หลักการ วิธีการในการสังเกต จดจำและการรายงานเหตุ
๒. ปัจจัยที่ช่วยในการสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ
๓. ขั้นตอน วิธีการในการสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจและหลักปฏิบัติในการสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุ

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. อธิบายจุดหมาย หลักการของการสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุ
 ๒. ระบุความสำคัญของการสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุ
 ๓. นำวิธีการสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

วิธีสอน/กิจกรรม

๑. นำเข้าสู่บทเรียนชี้แจงวัตถุประสงค์ด้วยสื่อ วีดิทัศน์ Powerpoint ฯลฯ	๒๐ นาที
๒. บรรยายให้ความรู้การสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ	๓๐ นาที
๓. แบ่งกลุ่มทำกิจกรรมโดยการสาธิตการระดมสมอง หรืออภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ	๖๐ นาที
๔. สรุปและประเมินผล	๑๐ นาที

สื่อการสอน

๑. วีดิทัศน์
๒. Powerpoint
๓. แบบรายงาน
๔. บทบาทสมมุติ

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. สัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

เอกสารประกอบการสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุของสถานีตำรวจนครบาลทุ่งมหาเมฆ

เนื้อหาวิชา

การสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุ

การสังเกตและการจดจำ

การสังเกตและการจดจำ คือ การที่สมองสามารถจดจำภาพที่เห็นมาแล้วได้อย่างแจ่มชัด ฉะนั้น การสังเกตจึงจำเป็นต้องได้เห็นรายละเอียด ได้ศึกษารายละเอียดและจดจำได้ว่าภาพที่เห็นทั้งหมดนั้น ประกอบด้วยรายละเอียดอะไรบ้าง ซึ่งการสังเกตและจดจำจะต้องประกอบด้วยกระบวนการ ๓ ประการ ดังนี้

๑. การมองเห็น
๒. การสังเกต
๓. การจดจำ

การสังเกตและการจดจำในที่นี้ หมายถึง การสังเกตลักษณะบุคคลและวัตถุ ซึ่งในสมัยอียิปต์ การเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับลักษณะโจรผู้ร้าย ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการสังเกตจดจำลักษณะบุคคลและวัตถุมาแล้ว ปัจจุบันการศึกษาเรื่องการสังเกตและจดจำลักษณะบุคคลและวัตถุจึงเป็นการศึกษาในวิชาต่างๆ เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน ซึ่งโรงเรียนสืบสวนได้รวบรวมแนวความคิดต่างๆ เกี่ยวกับการสังเกตและจดจำมารวมเข้าไว้ด้วยกันจึงเป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง ที่ยังหากฎเกณฑ์ได้ไม่ชัดเจน เพราะไม่สามารถคิดสร้างกฎเกณฑ์หรือสูตรสำเร็จได้แบบเดียวกับวิทยาศาสตร์ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ความสัมพันธ์ระหว่างการสืบสวนกับการสังเกตและจดจำ

คุณสมบัติของผู้ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนประการหนึ่ง คือ ต้องเป็นผู้ที่มีความสังเกตและจดจำเพื่อสามารถติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ไว้ได้ทั้งหมด โดยสามารถสังเกตเห็นสิ่งใดแล้วจดจำการกระทำต่าง ๆ ของผู้ถูกติดตามไม่ปล่อยให้ผ่านไปง่าย ๆ โดยไม่สังเกตอะไรเลย คือ จะต้องหัดสังเกตอยู่เสมอตั้งแต่เรื่องเล็ก ๆ ซึ่งไม่สำคัญเลยไปจนถึงเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับคดี เช่น เวลานั้นรถยนต์รับจ้าง ควรสังเกตหมายเลขทะเบียนรถคนขับ และรูปถ่ายที่ติดในบัตร ที่ติดไว้ในรถคันนั้นว่าเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ เพราะบางคนที่ขับรถก็ไม่ใช่บุคคลตามรูปถ่ายในบัตรติดรถ เป็นต้น หากผู้ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนมีปฏิภาณความสังเกตและจดจำลักษณะบุคคล พฤติการณ์ และสิ่งต่าง ๆ ได้มากแล้ว จะช่วยให้การสืบสวนสำเร็จผลได้ในเวลาอันรวดเร็ว การสังเกตจดจำที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการสืบสวนนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจะต้องกระทำด้วยความสำนึกในหน้าที่ ฉะนั้น จึงไม่ใช่เป็นเพียงแต่สังเกตโดยทั่ว ๆ ไป แต่จะต้องจดจำรายละเอียดที่เล็กน้อยด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนจะต้องจำไว้เสมอว่าเมื่อพบเห็นเหตุการณ์ใด ๆ จะต้องพร้อมที่จะบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถี่ถ้วน และการที่จะบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ดีจะต้องเป็นนักสังเกตที่ดีก่อน สามารถจดจำเหตุการณ์นั้น ๆ ได้อย่างถี่ถ้วน

การสังเกตจะต้องประกอบด้วยลักษณะการสังเกตที่ดี ๓ ประการ ดังนี้

๑. ความละเอียด
๒. ความระมัดระวัง
๓. ความถูกต้อง

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน การสังเกต และการจดจำลักษณะบุคคลและวัตถุ

การฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี สามารถสังเกตและศึกษาการเรียนรู้ลักษณะบุคคล วัตถุและกิจกรรมพิเศษลูกเสือ เนตรนารีจรรยาบรรณนี้มีจุดหมาย ดังนี้

๑. เพื่อฝึกหัดให้ลูกเสือ เนตรนารี เป็นผู้ที่มีความสังเกตและจดจำได้ดี
๒. เพื่อช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพเมื่อมีการสืบสวนสอบสวน
๓. เพื่อช่วยให้ลูกเสือ เนตรนารี มีความสามารถในการบรรยายคำพินิจรูปพรรณต่าง ๆ ได้
๔. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี สามารถสังเกตและจดจำได้ภายในเวลาอันจำกัด

๕. เพื่อช่วยให้เกิดประโยชน์ในด้านการสอบสวนเพราะลูกเสือ เนตรนารี บางครั้งอาจมีความจำเป็นต้องให้ปากคำหรือให้การในเหตุการณ์ต่าง ๆ เมื่อสมาชิกถูกกล่าวหาผ่านการอบรมถูกกล่าวหาจรรยาแล้วจะมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการสังเกตและจดจำได้ดี

ปัจจัยที่ช่วยในการสังเกตและจดจำ

ผู้สืบสวนจะต้องจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ในคดีเกี่ยวกับการสังเกตจดจำเพื่อประโยชน์ในการสืบสวน การจดจำบุคคลรวมทั้งตำหนิรูปพรรณ ซึ่งอาจจะได้จากภาพถ่ายหรือการพบปะ นอกจากนี้ยังต้องจำสถานที่และวัตถุสิ่งของในเรื่องนั้น ๆ ไว้ให้ดีที่สุดเท่าที่สามารถจะจำได้ด้วย ทั้งนี้เพราะในคดีอาญาเรื่องหนึ่งจะเป็นเรื่องของความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นระหว่างบุคคล สถานที่และวัตถุสิ่งของรวมกันเป็นเหตุการณ์ เรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้น ฉะนั้นในลักษณะของผู้สืบสวนจะต้องพยายามจดจำความสัมพันธ์นั้น ๆ ในสถานที่ซึ่งเกิด คดีอาญานั้นว่ามีบุคคลใดและวัตถุสิ่งของอันใดเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ในเหตุการณ์ ได้โดยไม่สับสน

ถ้าพิจารณากันอย่างผิวเผินจะคิดว่า การสังเกตจดจำเป็นเรื่องธรรมดาใคร ๆ ก็สามารถปฏิบัติได้ซึ่งความจริงก็เป็นเช่นนั้น แต่การสังเกตจดจำที่ต้องการจะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการสืบสวนสอบสวนเป็นการทำงาน ต่อเนื่องกันของระบบประสาทและสมองที่กระทำต่อสิ่งเร้าอันหนึ่ง โดยพิจารณาจากเมื่อมีสิ่งเร้ามากระทบ ประสาทติดต่อกันระหว่างงานต่าง ๆ พิจารณาถึงระบบประสาทที่กระทำต่อสิ่งเร้า เพื่อจดจำเรื่องใดเรื่องหนึ่งว่า สามารถจดจำได้ดีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปลายกระแสประสาทสัมผัสของผู้คนนั้นว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพราะปลายประสาทสัมผัสเปรียบเสมือนเครื่องรับหรือเครื่องช่วยในการสังเกตจดจำ

ประสาทสัมผัสดังกล่าวนี้ ได้แก่ จักขุสัมผัส โสตสัมผัส ชิวหาสัมผัส เป็นต้น และความกระชับตัวของระบบทางเดินของกระแสประสาทว่าสามารถรายงานไปสู่สมองได้คล่องแคล่วเกิดเป็นวงจรสะท้อนกลับได้ครบถ้วนบริบูรณ์หรือไม่ นอกจากนี้บรรยากาศ เวลา สิ่งแวดล้อม และรสนิยมของบุคคลยังเป็นเครื่องช่วยเพิ่มพูนให้มีการสังเกต การจดจำได้ดีด้วย

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผิดพลาดในการสังเกตจดจำ

การมีหู ตา ใจ ได้ยินเรื่องได้เห็นเหตุการณ์ทั้งหลายโดยลึกลับซึ่งละเอียดถี่ถ้วนนั้น ทำให้เราเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ ชัดเจน และวินิจฉัยเหตุการณ์ทั้งหลายได้โดยไม่มีการผิดพลาด แต่ในบางครั้งก็มีความผิดพลาดได้เช่นกัน ลองสังเกตตัวเราเองในขณะที่เดินทางไปในที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ในระหว่างทางมีของหรือคนผ่านเราไปเป็นอันมาก บางทีเรามองไม่เห็นจริง ๆ หรือในบางวันเราไม่ได้ยินเสียงนาฬิกาในบ้านที่ติดอยู่ทุกครั้งชั่วโมง หรือบางครั้งอาจจะมีการรายงานอย่างผิด ๆ ฉะนั้นในการสังเกตจดจำจึงมีข้อควรระวังว่าอาจมีความผิดพลาดขึ้นได้ ความผิดพลาดหรือไม่แน่นอนนี้อาจจะมาจากสาเหตุต่าง ๆ กัน ดังนี้

๑. สภาวะทางจิตใจหรืออารมณ์ ผู้สังเกตจดจำอาจตื่นเต้นเกินไป ตกใจเกินไป หรือเศร้าโศกเกินไป ทำให้บกพร่องในเรื่องสังเกต

๒. ความแตกต่างของบุคคลทางด้านความรู้สึกหรือประสาทสัมผัส เช่น ตาบอดสี หูค่อนข้างตึง สายตาสั้น

๓. ความใส่ใจต่อสิ่งใดโดยเฉพาะสภาวะการณ์นั้น เช่น คดีรถชนกัน ผู้หญิงอาจจำได้แค่เพียงเสื้อผ้า หรือสีของรถ ผู้ชายอาจจำยี่ห้อหรือเลขทะเบียนรถได้

๔. ความพิสดารหรือความเคยชิน เช่น ผู้สังเกตหรือพยานตกเข้าไปอยู่ในห้องวิทยาศาสตร์ ซึ่งไม่เคยพบเห็นมาก่อน

๕. ความลึกลับเลื่อนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมานานแล้ว อาจทำให้ลืมไปได้

๖. อคติ ความมีอคติหรือจินตนาการอาจจะทำให้เรามองเห็นข้อเท็จจริงผิดไปจากความเป็นจริงได้ทั้งนี้เนื่องจากมโนคติของเราสร้างภาพใหม่ขึ้นมา โดยอาศัยรากฐานจากข้อเท็จจริง ประกอบกับคติหรือจินตนาการ เช่น ถ้าเป็นจีนก็เข้าข้างจีน ฝรั่งก็เข้าข้างสามี เป็นต้น

การจดจำตำหนิรูปพรรณ

คำแนะนำการจดจำตำหนิรูปพรรณบุคคล และยานพาหนะของคนร้าย

การก่ออาชญากรรม การก่อการร้าย ถือได้ว่าเป็นผลจากการกระทำของบุคคลทั้งสิ้น ต้องมีบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในแง่ของผู้กระทำ ดังที่เราเรียกกันว่า “คนร้าย” หรือ “ผู้ร้าย” ประกอบกับการวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี ปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว จึงทำให้คนร้ายมักจะใช้ยานพาหนะต่าง ๆ เพื่อการหลบหนีอย่างรวดเร็ว พาหนะที่ใช้ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯลฯ ในช่วงเวลาที่คนร้ายลงมือกระทำความผิดและหลบหนี นั้น คนร้ายย่อมพยายามจะใช้เวลาให้รวดเร็วที่สุด เพื่อมิให้มีผู้ใดพบเห็น และเพื่อให้รอดพ้นจากการสืบสวน ติดตาม จับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานรักษาความปลอดภัย ประชาชนทั้งหลายย่อมมีโอกาสได้ พบเห็นการกระทำความผิดได้ง่ายกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เนื่องจาก หากคนร้ายเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ มักจะไม่กระทำความผิด

การจดจำตำหนิรูปพรรณของคนร้าย ยานพาหนะของคนร้ายได้ดั้นนั้น มีความสำคัญมากต่อการสืบสวน จับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ทั้งนี้เนื่องจาก ถ้าท่านสามารถจดจำ รูปร่าง หน้าตา ตำหนิ รูปพรรณของคนร้าย และลักษณะรูปพรรณคล้ายกับข้อมูลของท่าน หรือนำไปสเก็ทซ์ภาพคนร้าย และประกาศสืบจับโดยทั่วไป ส่วนยานพาหนะที่ใช้ นั้น ย่อมเป็นแนวทางในการสืบสวนไปถึงตัวผู้เป็นเจ้าของ และผู้ที่ใช้อยานพาหนะนั้น ซึ่งอาจสันนิษฐานได้ว่าเป็นคนร้ายที่ได้กระทำความผิดอันเป็นประโยชน์ต่อสืบสวนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นอย่างยิ่ง ผลงานของตำรวจที่ผ่านมาเป็นจำนวนมากที่พลเมืองดีได้แสดงความสามารถในการสังเกต จดจำ ตำหนิ รูปพรรณคนร้าย และยานพาหนะที่ใช้เป็นอย่างดี เป็นผลให้ตำรวจสามารถพิชิตคดีสำคัญ ๆ แล้วได้ตัวคนร้ายมาลงโทษในที่สุด

ในการนี้ จึงขอแนะนำวิธีการจดจำตำหนิรูปพรรณคนร้าย ลักษณะยานพาหนะต่าง ๆ มาให้ท่านได้รับทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการสังเกต จดจำ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตำหนิรูปพรรณของคนร้าย หากท่านสามารถจดจำรายละเอียดได้มากโอกาสที่ทางตำรวจจะจับกุมคนร้ายก็มีมากขึ้นด้วย

การให้รูปพรรณสัณฐานที่ถูกต้องเป็นการช่วยเหลือตำรวจในการจับคนร้าย โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของบุคคล ดังต่อไปนี้

๑. ความสูง
๒. ผอม (แบบ, สี่)
๓. รูปหน้า องค์ประกอบ
๔. เสื้อ (แบบ/สี)
๕. ตำหนิอื่น ๆ
๖. เชื้อชาติ อายุ
๗. รอยสัก
๘. รูปร่าง ผลเป็น
๙. ชนิดอาวุธ
๑๐. ส่วนใดพิการ
๑๑. กางเกง (แบบ/สี)

การสังเกต จดจำ ตำหนิรูปพรรณบุคคล

๑. หลักการสังเกต จดจำ ตำหนิรูปพรรณ ดังนี้

- ๑.๑ สังเกต จดจำ สิ่งที่ใหญ่เห็นได้ง่ายไปสู่สิ่งที่เล็กเห็นได้ยาก
- ๑.๒ สังเกต จดจำ ลักษณะเด่นตำหนิไปสู่ลักษณะปกติ ธรรมดา

- ๑.๓ อย่าจดจำทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ให้จดจำบางสิ่งบางอย่างที่ท่านจดจำได้อย่างแม่นยำ
- ๑.๔ เมื่อคนร้ายหลบหนีไปแล้วอย่าถามผู้อื่นว่าเห็นอะไรแต่ให้รีบบันทึกคำพยานที่เห็น และจดจำได้ลงในสมุดหรือกระดาษโดยทันที
- ๑.๕ มอบรายละเอียดให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

๒. สิ่งที่สามารถจดจำได้ง่ายและควรจดจำก่อน

- ๒.๑ เพศ เป็นชาย หญิง และเพศทางเลือก
- ๒.๒ วัยเด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ แก่ ฯลฯ อายุ ประมาณเท่าใด
- ๒.๓ รูปร่าง สูง เตี้ย อ้วน ผอม สั้นท้วม ฯลฯ
- ๒.๔ ผิวเนื้อ ขาว ขาวเหลือง ดำ ชีด เขียวอ่อน ฯลฯ
- ๒.๕ เชื้อชาติ ดูจากใบหน้า เป็นคนไทย จีน ลูกครึ่ง แขก ฯลฯ
- ๒.๖ รูปหน้า รูปไข่ กลม ยาว เหลี่ยม ฯลฯ
- ๒.๗ ผม สั้น หงอก หนา หยิก ตัดทรงอะไร หรืออย่างไร ฯลฯ
- ๒.๘ ปาก กว้าง แคบ ใหญ่ ริมฝีปากหนา บาง ฯลฯ
- ๒.๙ หู กาง ใหญ่ เล็ก ตั้งหูแหลม ฯลฯ
- ๒.๑๐ ตา เล็ก โต พอง โปน ตาชั้นเดียว สองชั้น ตาเข สวมแว่นตา แว่นกันแดด ฯลฯ

๓. สิ่งที่เป็นจุดเด่นผิดปกติ คำพยานที่อาจจดจำได้ง่าย

- ๓.๑ คำพยาน แผลเป็นบนใบหน้า ฝ้า ปาน หูด เนื้องอก มีลักษณะอย่างไร
- ๓.๒ แผลเป็นมีลักษณะอย่างไร ขนาดเท่าใด อยู่ในส่วนไหนของร่างกาย
- ๓.๓ ลายสัก สักรูปอะไร สีอะไร อยู่ในส่วนไหนของร่างกาย
- ๓.๔ ความพิการ ตาบอด หูหนวก ใบ้ แขนขาด้วน ลีบ ปากเปี้ยว ฯลฯ
- ๓.๕ ท่าทางการเดิน เดินตัวตรง ตัวเอียง ขากะเผลก
- ๓.๖ สำเนียงการพูด พูดช้า เร็ว ติดอ่าง สำเนียงเป็นคนไทย จีน ฝรั่ง หรือสำเนียงคนภาคใด
- ๓.๗ การกระทำบ่อยๆ สูดบุหรี่จัด พูดเอามือปิดปาก ติดยาเสพติด เวลาพูดเอามือล้วงกระเป๋า
- ๓.๘ การแต่งกาย จดจำเสื้อ กางเกง เช่น แขนสั้น-ยาว ขาสั้น-ยาว ฯลฯ แบบของเสื้อ กางเกง เช่น ยีน เสื้อยัด เสื้อเชิ้ต เครื่องแบบ นักศึกษา สีอะไร ลายแบบไหน มีตัวเลขอะไรหรือไม่ ร่องเท้าที่สวมเป็นชนิดใด สีอะไร แบบใด
- ๓.๙ เครื่องประดับ มีเครื่องประดับอะไรบ้างที่เห็นได้ชัด เช่น แว่นตา นาฬิกา แหวน สร้อย กระเป๋าถือ

๔. กรณีที่คนร้ายมีการพรางใบหน้า

เช่น สวมแว่นตากันแดด สวมหมวกกันน็อก สวมหมวก สวมหน้ากาก คลุมศีรษะด้วยถุง ฯลฯ ก็ให้พยายามจดจำสิ่งที่ใช้พราง และจดจำส่วนอื่น ๆ ของร่างกายที่ได้พราง และจดจำได้ง่าย โดยมีลักษณะการพรางตัว ดังนี้

๑. รูปร่าง สูง เตี้ย ลำสัน ใหญ่ เล็ก อ้วนพุงพลุ้ย อ้วนล่ำ ผอมบาง สั้นท้วม
๒. ผิวเนื้อ ขาว ขาวเหลือง ดำ ดำแดง ชีด เปล่งปลั่ง เขียวอ่อน ตกกระ
๓. รูปหน้า รูปไข่ กลม ยาว สีเหลี่ยม หน้าอูม หน้ากระดุก
๔. ศีรษะ โต เล็ก กลม หยุ โหนก เปี้ยว หลิม ล้วนอย่างไร
๕. ผม หงอก หงอกประปราย หนา บาง ตัด หยิก หยิกโครก ย้อม ตัดทรงอะไร หรืออย่างไร
๖. ตา เล็ก พอง โต โปน ลึก หรี ปรีอ ตาชั้นเดียว สองชั้น ตาเข เหล่ ถั่ว ตี สายตาสั้น ใส่แว่น สีอะไร

๗. คิ้ว ดก บาง เรียว โค้ง ตรง คิ้วต่อ หางคิ้วชี้ หางคิ้วตก
 ๘. จมูก เล็ก ใหญ่ ยาว สั้น ตั้งจมูกราบ ลึก หัก โด่ง สันจมูกตรง โค้ง งอน เหลี่ยม คด ปลายจมูกแหลม บาน เขิน จุ่ม

การสังเกตจดจำยานพาหนะ

๑. หลักในการสังเกตจดจำ

- ๑.๑ สังเกตจดจำสิ่งที่ใหญ่เห็นง่ายไปสู่สิ่งที่เล็กเห็นยาก
- ๑.๒ สังเกตจดจำตำหนิ รอยชน สติ๊กเกอร์ จุดเด่นต่างๆ
- ๑.๓ พยายามสังเกต อย่าจดจำทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ให้จดจำบางสิ่งที่ท่านจำได้อย่างแม่นยำ
- ๑.๔ เมื่อคนร้ายได้หลบหนีไปแล้วอย่าถามผู้อื่นว่าเห็นอย่างไรแต่ให้รีบบันทึกลักษณะเอาไว้ทันที
- ๑.๕ มอบรายละเอียดให้กับตำรวจหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

๒. สิ่งที่สามารถจดจำได้ง่ายและควรจดจำก่อน

- ๒.๑ ประเภทรถจักรยานยนต์ รถเก๋งส่วนบุคคล รถยนต์แท็กซี่สาธารณะ รถบรรทุก รถปิกอัพ รถสามล้อเครื่อง รถจี๊ป ฯลฯ
- ๒.๒ สีของรถเป็นรถสีใด บริเวณใดเป็นสีชนิดธรรมดา ลูโซด ฯลฯ
- ๒.๓ ความเก่า-ใหม่ เป็นรถค่อนข้างเก่าหรือใหม่
- ๒.๔ ยี่ห้อ เป็นรถยี่ห้อใด รุ่นปี พ.ศ. ใด (ต้องฝึกดูและจดจำยี่ห้อต่างๆ)
- ๒.๕ หมายเลขทะเบียน ดูได้จากแผ่นป้ายทะเบียน ให้จดจำทั้งตัวอักษรและหมายเลข ถ้าเป็นรถต่างจังหวัดให้จดจำชื่อจังหวัดไว้ด้วย

แผ่นป้ายทะเบียนรถประเภทต่างๆ จะแตกต่างกันไป เช่น รถเก๋งส่วนบุคคลแผ่นป้ายทะเบียนจะเป็นพื้นสีขาว ตัวเลขและตัวอักษรเป็นสีดำ (เป็นป้ายของทางราชการ) ติดข้างหน้า - หลัง รถแท็กซี่ แผ่นป้ายทะเบียนจะเป็นพื้นสีเหลือง ตัวอักษรสีดำ ติดทั้งข้างหน้า - หลัง รถจักรยานยนต์ แผ่นป้ายทะเบียนจะเป็นพื้นสีขาว ตัวเลขตัวอักษรสีดำ ติดข้างหลังเพียงแผ่นเดียว

อนึ่ง ในการสังเกตแผ่นป้ายทะเบียน พยายามสังเกตด้วยว่าเป็นแผ่นป้ายที่ติดไว้อย่างหลวมหรือติดอย่างแน่นหนา หรือมีการพรางเลข อักษรของแผ่นป้ายนั้นๆ หรือไม่ด้วยวิธีการใด (ปัจจุบันคนร้ายมักใช้แผ่นป้ายทะเบียนปลอม หรือมีการพรางหมายเลขทะเบียน และตัวอักษรให้ผิดไปจากความเป็นจริง)

๓. สิ่งที่เป็นตำหนิ รอยชนที่เห็นได้ชัด

- ๓.๑ ตำหนิ เช่น กระจกแตก สีลอก มีรอยเจาะที่ตัวถังของรถ ฯลฯ
- ๓.๒ รอยชน รอยบุบ รถมั้ยรอยถูกชนบริเวณใด มากน้อยเพียงใด มีรอยบุบที่ใด
- ๓.๓ จุดเด่น เป็นรถที่แต่งเพื่อใช้แข่งขัน มีเสาอากาศ ติดอุปกรณ์พิเศษต่างๆ กับรถ ฯลฯ
- ๓.๔ สติ๊กเกอร์ พิล์มติดสติ๊กเกอร์บริเวณใด เป็นรูปหรือเครื่องหมาย หรือข้อความใด มีติดฟิล์มกรองแสงมากน้อยที่ใด อย่างไร
- ๓.๕ แผ่นป้ายที่ติดกับกระจกด้านหน้า ได้แก่ แผ่นป้ายวงกลม แสดงการเสียภาษี แผ่นป้ายผ่านเข้า - ออกของสถานที่ต่าง ๆ บางครั้งระบุชื่อ ไว้ที่แผ่นป้าย ถ้าเห็นให้จดจำไว้ด้วย แผ่นป้ายแสดงสิทธิพิเศษต่าง ๆ เช่น การจอดรถ การประกันภัย ฯลฯ

การสังเกตยานพาหนะรถยนต์และรถจักรยานยนต์

หมายเลขทะเบียนรถ ตำแหน่งที่ติด ประเภทรถเก๋ง รถกระบะ รถบรรทุก สีรถ สติ๊กเกอร์ที่ตกแต่ง
 รถยนต์ ยี่ห้อรถ และรุ่น ตำแหน่งป้ายวงกลม ป้ายผ่านเข้า-ออก สถานที่ส่วนบุคคล ตำแหน่งเสาวิทยุ
 โทรศัพท์ ชนิดไฟท้าย รูปลักษณะสิ่งประดับ เช่น แขนวนหารรถ ข้างหน้ารถ

จักรยานยนต์ เลขทะเบียน ตำแหน่งที่ติด ประเภท วิวาห์ ผู้หญิง สิริธ สถิติเกอร์ที่ตกแต่ง ยี่ห้อ รุ่น ไฟท้าย บังโคลน ท่อไอเสีย แบบและเสียง

ทั้งหมดที่ได้แนะนำมานี้เป็นเพียงแนวทาง ในการที่ท่านจะใช้ในการสังเกต จดจำ ตำหนิ รูปพรรณของบุคคล ลักษณะของยานพาหนะที่ต้องสงสัย การที่ท่านจะจดจำได้นั้นขึ้นอยู่กับว่าท่านมีความสนใจและมีการฝึกฝนในการจดจำตามแนวทางมากน้อยเพียงใด วิธีการฝึกจดจำนั้นไม่ใช่ของยาก ท่านอาจฝึกฝนจดจำบุคคลที่เดินผ่านไปมา หรือยานพาหนะที่ผ่านไปมา แล้วลองบันทึกสิ่งที่ท่านจำได้ แล้วนำไปตรวจสอบกับบุคคลยานพาหนะจริง

อย่างไรก็ตาม ข้อสำคัญของการสังเกต จดจำจะเป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนของตำรวจ ก็คือข้อมูลที่แม่นยำใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ดังนั้น หากท่านไม่แน่ใจในข้อมูลใดๆ ก็ไม่ควรใช้วิธีเดาหรือคิดเอาเอง เพราะถ้าให้ข้อมูลเหล่านี้กับตำรวจแล้ว อาจทำให้เกิดการไขว้เขว สับสนแก่การปฏิบัติงานของตำรวจอย่างแน่นอน

หลักการสังเกตและจดจำคนร้าย

หลักการสังเกตและจดจำคร่าวๆ(3)

ส่วนสูงของหญิงไทย				
				
เตี้ย 145 ซม.	ค่อนข้างเตี้ย 146-149 ซม.	สันทัด 150-155 ซม.	ค่อนข้างสูง 156-160 ซม.	สูง 161 ซม. ขึ้นไป

ส่วนสูงของชายไทย				
				
เตี้ย 159 ซม.	ค่อนข้างเตี้ย 160-164 ซม.	สันทัด 165-167 ซม.	ค่อนข้างสูง 168-180 ซม.	สูง 171 ซม. ขึ้นไป

ลักษณะใบหน้า		
		
สามเหลี่ยม	สามเหลี่ยมยาว	แหลมหลิม

หมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินที่ควรรู้ก่อนเดินทาง

- ๑๙๑ เหตุด่วน เหตุร้าย
- ๑๙๙ อักศิภัย สัตว์เข้าบ้าน
- ๑๑๙๖ แจ้งอุบัติเหตุทางน้ำ
- ๑๕๕๓ สอบถามเส้นทางด่วน
- ๑๑๙๗ ศูนย์ควบคุมการจราจร
- ๑๑๙๒ แจ้งรถหาย
- ๑๑๙๓ ตำรวจทางหลวง
- ๑๑๕๕ ตำรวจท่องเที่ยว
- ๑๖๗๗ ร่วมด้วยช่วยกัน
- ๑๖๖๙ หน่วยแพทย์กู้ชีพ
- ๑๑๙๐ เหตุด่วน เหตุร้าย
- ๑๑๘๒ กรมอุตุนิยมวิทยา
- ๑๑๔๖ กรมทางหลวงชนบท
- ๑๖๙๑ แจ้งอุบัติเหตุ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๑๑๕๔ หน่วยแพทย์กู้ชีพ วชิรพยาบาล
- ๑๒๐๐ แจ้งปัญหาโทรคมนาคม
- ๑๗๘๔ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑๖๙๐ การรถไฟแห่งประเทศไทย
- ๑๔๙๐ บขส. เส้นทางเดินรถ

ขอบข่ายรายวิชา

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
๓. กฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. อธิบายข้อบัญญัติของค่านิยม ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้
 ๒. ระบุความสำคัญพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้
 ๓. นำข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและปฏิบัติหน้าที่ลูกเสือจราจรได้อย่างถูกต้อง

วิธีสอน/กิจกรรม

จัดกิจกรรมการฝึกอบรมรายวิชานี้ออกเป็น ๒ คาบ

คาบที่ ๑

๑. นำเข้าสู่บทเรียนด้วยสื่อ วีดิทัศน์ Power point ฯลฯ ๒๐ นาที
๒. บอกนิยามและข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ๔๐ นาที

คาบที่ ๒

๑. แบ่งกลุ่ม ให้สมาชิกแต่ละกลุ่มอภิปรายกลุ่ม เรื่องพระราชบัญญัติจราจรทางบก ๓๐ นาที พ.ศ. ๒๕๒๒พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. ให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการอภิปราย ๒๐ นาที
๓. ให้วิทยากรสรุปและประเมินผล ๑๐ นาที

สื่อการสอน

๑. วีดิทัศน์
๒. Power point
๓. อุปกรณ์ (แผ่นป้าย)
๔. ใบงาน

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. แบบสอบถาม
๓. รายงานผลการอภิปรายกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
๓. กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “การจราจร” หมายความว่า การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์

(๒) “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยก ทางลาด ทางโค้ง สะพาน และสถานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอม ให้ประชาชนใช้ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ

(๓) “ทางเดินรถ” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้หรือเหนือพื้นดิน

(๔) “ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

(๕) “ทางเดินรถทางเดียว” หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปในทิศทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

(๖) “ขอบทาง” หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ

(๗) “ไหล่ทาง” หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อจากขอบทางออกไปทางด้านข้างซึ่งยังมิได้จัดทำเป็นทางเท้า

(๘) “ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวมบรรจบกัน หรือติดกัน

(๙) “วงเวียน” หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้รถเดินรอบเครื่องหมายจราจรหรือสิ่งที่สร้างขึ้นในทางร่วมทางแยก

(๑๐) “ทางเท้า” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทางหรือทั้งสองข้างของทาง หรือส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน

(๑๑) “ทางข้าม” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทางโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวหรือตอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำให้คนเดินเท้าข้ามไม่ว่าในระดับใต้หรือเหนือพื้นดินด้วย

(๑๒) “ที่คับขัน” หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่านหรือมีสิ่งกีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็นหรือทราบได้ล่วงหน้าว่าอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย

(๑๓) “รถ” หมายความว่า ยานพาหนะทางบกทุกชนิด เว้นแต่รถไฟและรถราง

(๑๔) “รถยนต์” หมายความว่า รถที่มีล้อตั้งแต่สามล้อและเดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น ยกเว้นรถที่เดินบนราง

(๑๕) “รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ กำลังไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น และมีล้อไม่เกินสองล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มอีกไม่เกินหนึ่งล้อ

(๑๖) “รถจักรยาน” หมายความว่า รถที่เดินด้วยกำลังของผู้ขับขี่ที่มีใช้เป็นการลากเข็น

(๑๗) “ผู้ขับขี่” หมายความว่า ผู้ขับรถ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง ผู้ลากเข็นยานพาหนะ

(๑๘) “คนเดินเท้า” หมายความว่า คนเดินและให้รวมถึงไปถึงผู้ใช้เก้าอี้ล้อสำหรับคนพิการหรือรถสำหรับเด็กด้วย

(๑๙) “เจ้าของรถ” หมายความว่า ผู้มีรถไว้ในครอบครองด้วย

(๓๒) “ใบอนุญาตขับขี่” หมายความว่า ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ใบอนุญาตสำหรับคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน และ ใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง

(๓๓) “สัญญาณจราจร” หมายความว่า สัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณ นั้น

(๓๔) “เครื่องหมายจราจร” หมายความว่า เครื่องหมายใด ๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏ ในทางสำหรับผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

(๓๕) “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร

หมวด ๑

ลักษณะของรถที่ใช้ในทาง

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออาจเกิดอันตราย หรืออาจทำให้ เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ผู้ใช้ คนโดยสารหรือประชาชนมาใช้ในทางเดินรถ

รถที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจัดให้มีเครื่องยนต์ เครื่องอุปกรณ์และหรือส่วนควบคุม ที่ครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่าด้วย รถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจักรยาน และใช้การได้ดี

สภาพของรถที่อาจทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยตามวรรคหนึ่งและวิธีการทดสอบ ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่มีได้ติดแผ่นป้ายเลขทะเบียน แผ่นป้ายเครื่องหมายเลขทะเบียน หรือป้ายประจำรถ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่ง กฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน กฎหมายว่า ด้วยรถลาก หรือกฎหมายว่าด้วยรถจักรยาน มาใช้ในทางเดินรถ

หมวด ๒

การใช้ไฟหรือเสียงสัญญาณของรถ

มาตรา ๑๑ ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่จะมองเห็นคน รถหรือสิ่งกีดขวางในทางได้โดยชัดแจ้งภายในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางต้องเปิดไฟ หรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ รถแต่ละชนิดที่ใช้ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

(๑) เสียงแตร สำหรับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าหกสิบเมตร

(๒) เสียงระฆัง สำหรับรถม้า และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(๓) เสียงกระดิ่ง สำหรับรถจักรยาน และให้ได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

ส่วนรถอื่นนอกจากที่กล่าวข้างต้น ผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๑๔ การใช้เสียงสัญญาณ ผู้ขับขี่จะใช้ได้เฉพาะเมื่อจำเป็นหรือป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้น แต่จะใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้

การใช้เสียงสัญญาณของรถ หรือการกำหนดเงื่อนไขในการใช้เสียงสัญญาณในเขตหรือท้องที่ใด ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๑๕ รถที่บรรทุกของยื่นเกินความยาวของตัวรถ ขณะที่อยู่ในทางเดินรถ และในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๖๑ ผู้ขับขี่ต้องจุดไฟสัญญาณแสงแดง หรือในเวลากลางวันต้องติดธงสีแดงไว้ที่ตอนปลายสุดของสิ่งที่บรรทุกนั้น โดยจุดไฟสัญญาณหรือติดธงไว้ให้มองเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

ไฟสัญญาณแสงแดงหรือธงสีแดงตามวรรคหนึ่ง จะใช้ชนิด ลักษณะ หรือจำนวนเท่าใด ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๑๖ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกของเหลวไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิยี่สิบเอ็ดองศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้น หรือที่บรรจุก๊าซไวไฟ ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๕๖ แต่ไฟสัญญาณที่ใช้ นั้นต้องมีใช้เป็นชนิดที่ใช้เชื้อเพลิง

มาตรา ๑๗ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่ใช้บรรทุกวัตถุระเบิด หรือวัตถุอันตรายชนิดอื่นใด ต้องจัดให้มีป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิง และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในการป้องกันอันตราย

ลักษณะและวิธีการติดป้ายแสดงถึงวัตถุที่บรรทุกและเครื่องดับเพลิงตลอดจนเงื่อนไขในการป้องกันอันตราย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

การบรรทุก

มาตรา ๑๘^๒ รถที่ใช้บรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ จะใช้บรรทุกในลักษณะใดโดยรถชนิดหรือประเภทใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของนอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อเจ้าของรถร้องขอเจ้าพนักงานจราจรจะผ่อนผันโดยอนุญาตเป็นหนังสือเป็นการชั่วคราวเฉพาะรายก็ได้

มาตรา ๒๐ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถบรรทุกคน สัตว์ หรือสิ่งของ ต้องจัดให้มีสิ่งป้องกันมิให้ คน สัตว์ หรือสิ่งของที่บรรทุกตกหล่น ร่วงไหล ส่องกลิ้ง ส่องแสงสะท้อน หรือปลิวไปจากรถ อันอาจก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ ทำให้ทางสกปรกเปรอะเปื้อน ทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

ลักษณะ ๒

สัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร

มาตรา ๒๑ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง หรือที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ทราบ

สัญญาณจราจร เครื่องหมายจราจร และความหมายของสัญญาณจราจรและเครื่องหมายจราจร ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้มีรูปตัวอย่างแสดงไว้ในประกาศด้วย

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๒๒ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(๑) สัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพัน ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุดเพื่อเตรียมปฏิบัติตามสัญญาณที่จะปรากฏต่อไปดังกล่าวใน (๒) เว้นแต่ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นให้รถหยุดไปแล้วให้เลยไปได้

(๒) สัญญาณจราจรไฟสีแดงหรือเครื่องหมายจราจรสีแดงที่มีคำว่า “หยุด” ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด

(๓) สัญญาณจราจรไฟสีเขียวหรือเครื่องหมายจราจรสีเขียวที่มีคำว่า “ไป” ให้ผู้ขับขี่ขับรถต่อไปได้ เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๔) สัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไป หรือสัญญาณจราจรไฟสีแดงแสดงพร้อมกับสัญญาณจราจรไฟลูกศรสีเขียวชี้ให้เลี้ยวหรือชี้ให้ตรงไป ให้ผู้ขับขี่เลี้ยวรถหรือขับรถตรงไปได้ตามทิศทางที่ลูกศรชี้ และต้องขับรถด้วยความระมัดระวัง และต้องให้สิทธิแก่คนเดินเท้าในทางข้ามหรือรถที่มาจากทางขวาก่อน

(๕) สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีแดง ถ้าติดตั้งอยู่ที่ทางร่วมทางแยกใดเปิดทางด้านใดให้ผู้ขับขี่ที่มาทางด้านนั้นหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรแล้วจึงให้ขับรถต่อไปได้ด้วยความระมัดระวัง

(๖) สัญญาณจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพัน ถ้าติดตั้งอยู่ ณ ที่ใด ให้ผู้ขับขี่ลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง

ผู้ขับขี่ซึ่งจะขับรถตรงไปต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ตรงไป ส่วนผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถต้องเข้าอยู่ในช่องเดินรถที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยว การเข้าอยู่ในช่องเดินรถดังกล่าวจะต้องเข้าตั้งแต่เริ่มมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้ปฏิบัติเช่นนั้น

มาตรา ๒๓ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถที่มีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวหรือไฟสีแดงติดตั้งไว้เหนือช่องเดินรถ มากกว่าสองช่องขึ้นไปต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) สัญญาณจราจรไฟสีแดงที่ทำเป็นรูปกากบาทเฉียงอยู่เหนือช่องเดินรถใด ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถนั้น

(๒) สัญญาณจราจรไฟสีเขียวที่ทำเป็นรูปลูกศรอยู่เหนือช่องเดินรถใด ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในช่องเดินรถนั้นขับรถผ่านไปได้

มาตรา ๒๔ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืน และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลง และโบกมือไปข้างหน้า ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

(๒) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยืน และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดรถอยู่นั้นขับรถผ่านไปได้

(๓) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

(๔) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้นโบกไปด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

(๕) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

การหยุดรถตามมาตรานี้ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

การแสดงสัญญาณจราจรของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้ไฟฉายเรืองแสงหรืออุปกรณ์เรืองแสงอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๒๕ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีดในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที

(๒) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

มาตรา ๒๖ ในทางเดินรถที่มีสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามมาตรา ๒๒ หรือสัญญาณจราจรตามมาตรา ๒๓ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการจราจรในทางเดินรถนั้น เห็นสมควรเพื่อความปลอดภัยหรือความสะดวกในการจราจร จะให้สัญญาณจราจรเป็นอย่างอื่นก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติตามการเดินรถตามสัญญาณที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

มาตรา ๒๗ สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีเหตุอันสมควร ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงาน ทำ ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏซึ่งสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจรในทางที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๒๑

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย ซิดเขียน หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทาง

มาตรา ๓๐ สัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรที่ทำ ติดตั้ง หรือทำให้ปรากฏในทาง โดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจยึด รื้อถอน ทำลาย หรือทำให้สิ้นไปซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรนั้นได้

ลักษณะ ๓ การใช้ทางเดินรถ

หมวด ๑

การขับรถ

มาตรา ๓๒ ในการใช้ทางเดินรถผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้เกิดชนหรือโดนคนเดินเท้าไม่ว่าจะอยู่ ณ ส่วนใดของทาง และต้องให้สัญญาณเตือนคนเดินเท้าให้รู้ตัวเมื่อจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก คนชราหรือคนพิการที่กำลังใช้ทาง ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในการควบคุมรถของตน

มาตรา ๓๓ ในการขับรถ ผู้ขับขี่ต้องขับรถในทางเดินรถด้านซ้ายและต้องไม่ล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ ให้เดินทางขวาหรือล้ำกึ่งกลางของทางเดินรถได้

- (๑) ด้านซ้ายของทางเดินรถมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- (๒) ทางเดินรถนั้นเจ้าพนักงานจราจรกำหนดให้เป็นทางเดินรถทางเดียว
- (๓) ทางเดินรถนั้นกว้างไม่ถึงหกเมตร

มาตรา ๓๕ รถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่มีความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถคันอื่นที่ขับในทิศทางเดียวกัน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ไกลขอบทางเดินรถด้านซ้ายเท่าที่จะกระทำได้

ผู้ขับขี่รถบรรทุก รถบรรทุกคนโดยสาร รถจักรยานยนต์ในทางเดินรถซึ่งได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป หรือได้จัดช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายไว้โดยเฉพาะ ต้องขับรถในช่องเดินรถด้านซ้ายสุดหรือใกล้เคียงกับช่องเดินรถประจำทาง แล้วแต่กรณี

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยกิโลกรัม และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา ๓๘ การให้ไฟสัญญาณของผู้ขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อจะหยุดรถ ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณสีแดงที่ท้ายรถ
- (๒) เมื่อจะเลี้ยวรถ เปลี่ยนช่องเดินรถ หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีขาวหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่หน้ารถหรือข้างรถ และไฟสัญญาณกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถไปในทิศทางที่จะเลี้ยว เปลี่ยนช่องเดินรถ หรือแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

(๓) เมื่อจะให้รถคันอื่นแซงขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวสีเหลืองอำพัน หรือให้ไฟสัญญาณกระพริบสีแดงหรือสีเหลืองอำพันที่ติดอยู่ท้ายรถทางด้านซ้ายของรถ

มาตรา ๔๐ ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ห่างรถคันหน้าพอสมควรในระยะที่จะหยุดรถได้โดยปลอดภัยในเมื่อจำเป็นต้องหยุดรถ

ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถขึ้นสะพานหรือทางลาดชันต้องใช้ความระมัดระวังไม่ให้รถถอยหลังไปโดนรถคันอื่น

มาตรา ๔๑ ทางเดินรถใดที่มีเครื่องหมายจราจรให้เป็นทางเดินรถทางเดียว ให้ผู้ขับขี่ขับรถไปตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถ

- (๑) ในขณะหย่อนความสามารถในอันที่จะขับ
- (๒) ในขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น
- (๓) ในลักษณะกีดขวางการจราจร
- (๔) โดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(๕) ในลักษณะที่ผิดปกติวิสัยของการขับรถตามธรรมดา หรือไม่อาจแลเห็นทางด้านหน้าหรือด้านหลัง ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านได้พอแก่ความปลอดภัย

(๖) คร่อมหรือทับเส้นหรือแนวแบ่งช่องเดินรถ เว้นแต่เมื่อเปลี่ยนช่องเดินรถ เลี้ยวรถหรือกลับรถ

(๗) บนทางเท้าโดยไม่มีเหตุอันสมควร เว้นแต่รถลากขึ้นสำหรับทารก คนป่วยหรือคนพิการ

(๘) โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยหรือความเดือดร้อนของผู้อื่น

(๙) ในขณะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

มาตรา ๔๓ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ทั้งนี้ ตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจจัดให้มีการตรวจสอบผู้ขับขี่รถบางประเภทตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า ได้เสพยาเสพติดให้โทษหรือเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามวรรคหนึ่งหรือไม่ และหากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าผู้ขับขี่นั้นไม่ได้เสพก็ให้ผู้ขับขี่นั้นขับรถต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ขับขี่ตามวรรคสองไม่ยอมให้ตรวจสอบ ให้เจ้าพนักงานจราจร พนักงานสอบสวน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจการมีอำนาจกักตัวผู้ขับขี่ไว้ เพื่อดำเนินการตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาเท่าที่จำเป็นแห่งกรณีเพื่อให้การตรวจสอบเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และเมื่อผู้ขับขี่นั้นยอมรับการตรวจสอบแล้ว หากผลการตรวจสอบในเบื้องต้นปรากฏว่าไม่ได้เสพ ก็ให้ปล่อยตัวไปทันที

การตรวจสอบตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๔๓ ตริ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่นั้นหยุดรถและสั่งให้มีการทดสอบตามมาตรา ๑๔๒ ด้วย

มาตรา ๔๓ จัตวา ในกรณีที่ผู้ตรวจการพบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๓ ทวิ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ตรวจการส่งตัวผู้ขับขี่นั้นพร้อมพยานหลักฐานในเบื้องต้นแก่พนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินหกชั่วโมงนับแต่เวลาที่พบการกระทำความผิดดังกล่าว เพื่อดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๔๓ เบญจ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ทวิ และมาตรา ๔๓ ตริ ให้ผู้ตรวจการแสดงบัตรประจำตัวของตนซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกหรือกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

หมวด ๒

การขับแซงและผ่านขึ้นหน้า

มาตรา ๔๔ ผู้ขับขี่ซึ่งประสงค์จะขับรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในทางเดินรถ ซึ่งไม่ได้แบ่งช่องทางเดินรถไว้ ต้องให้สัญญาณโดยกระพริบไฟหน้าหลายครั้ง หรือให้ไฟสัญญาณยกเลี้ยวขวา หรือให้เสียงสัญญาณดังพอที่จะให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถคันหน้าให้สัญญาณตอบตามมาตรา ๓๗ (๓) หรือมาตรา ๓๘ (๓) และเมื่อเห็นว่าไม่เป็นการกีดขวางรถอื่นที่กำลังแซงแล้ว จึงจะแซงขึ้นหน้าได้

การแข่งต้องแข่งด้านขวาโดยมีระยะห่างจากรถที่ถูกแข่งพอสมควร เมื่อเห็นว่าได้ขับผ่านขึ้นหน้ารถที่ถูกแข่งไปในระยะที่ห่างเพียงพอแล้วจึงจะขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถได้

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นด้านซ้าย เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

- (๑) รถที่จะถูกแข่งกำลังเลี้ยวขวาหรือให้สัญญาณว่าจะเลี้ยวขวา
- (๒) ทางเดินรถนั้นได้จัดแบ่งเป็นช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป

การขับรถแข่งด้านซ้ายตาม (๑) หรือ (๒) จะกระทำได้เมื่อไม่มีรถอื่นตามมาในระยะกระชั้นชิด และมีความปลอดภัยพอ

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อรถกำลังขึ้นทางชัน ขึ้นสะพาน หรืออยู่ในทางโค้ง เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้แข่งได้

(๒) ภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางข้าม ทางร่วมทางแยก วงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ หรือทางเดินรถที่ตัดข้ามทางรถไฟ

(๓) เมื่อมีหมอก ฝน ผุ่นหรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร

(๔) เมื่อเข้าที่คับขันหรือเขตปลอดภัย

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งหรือผ่านขึ้นหน้ารถอื่นล้ำเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่กำหนดไว้ หรือที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงเขตอันตราย หรือเขตให้ใช้ความระมัดระวังบนทางเดินรถ

ในกรณีที่ทางเดินรถด้านซ้ายมีสิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคแก่การจราจรและทางเดินรถด้านขวามีความกว้างเพียงพอ ผู้ขับขี่จะขับรถหลักสิ่งกีดขวางล้ำเข้าไปในเส้นกึ่งกลางของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ก็ได้ ในเมื่อไม่กีดขวางการจราจรของรถที่สวนทางมา

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแข่งหรือผ่านขึ้นหน้ารถคันอื่นล้ำเข้าไปในช่องเดินรถประจำทาง เว้นแต่ในกรณีที่สิ่งกีดขวางการจราจรในทางเดินรถข้างหน้าหรือเมื่อต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจร แต่ทั้งนี้จะขับรถอยู่ในช่องเดินรถประจำทางได้เพียงเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

มาตรา ๔๙ เมื่อได้รับสัญญาณขอแซงขึ้นหน้าจากรถคันที่อยู่ข้างหลัง ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถที่มีความเร็วช้าหรือรถที่ใช้ความเร็วต่ำกว่าความเร็วของรถอื่นที่ขับไปในทิศทางเดียวกัน ต้องยอมให้รถที่ใช้ความเร็วสูงกว่าผ่านขึ้นหน้า ผู้ขับขี่ที่ถูกขอทางต้องให้สัญญาณตอบตามมาตรา ๓๗ (๓) หรือ มาตรา ๓๘ (๓) เมื่อเห็นว่าทางเดินรถข้างหน้าปลอดภัยและไม่มีรถอื่นสวนทางมาในระยะกระชั้นชิด และต้องลดความเร็วของรถและขับชิดด้านซ้ายของทางเดินรถเพื่อให้รถที่จะแซงผ่านขึ้นหน้าได้โดยปลอดภัย

หมวด ๓

การออกรถ การเลี้ยวรถและการกลับรถ

มาตรา ๕๐ การขับรถออกจากที่จอด ถ้ามีรถจอดหรือมีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขนตามมาตรา ๓๗ หรือไฟสัญญาณตามมาตรา ๓๘ และจะขับรถไปได้เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา ๕๑ การเลี้ยวรถ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าจะเลี้ยวซ้าย

(ก) ในกรณีที่มิได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถด้านซ้าย

(ข) ในกรณีที่มีการแบ่งช่องเดินรถไว้ และมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวซ้ายได้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถในช่องเดินรถสำหรับรถที่จะเลี้ยวซ้าย ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านซ้ายสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้ เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(๒) ถ้าจะเลี้ยวขวา

(ก) สำหรับทางเดินรถที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาของแนวกึ่งกลางของทางเดินรถก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ข) สำหรับทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาสุดของทางเดินรถหรือในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาได้ ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านขวาสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทางก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้ เฉพาะในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(ง) สำหรับทางเดินรถที่มีเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรด้วยมือและแขน ให้ผู้ขับขี่ขับรถเลี้ยวขวาผ่านไปได้โดยไม่ต้องอ้อมเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

(จ) เมื่อรถอยู่ในทางร่วมทางแยก ผู้ขับขี่ต้องให้รถที่สวนมาในทางเดินรถทางเดียวกันผ่านทางร่วมทางแยกไปก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงให้เลี้ยวขวาไปได้

(๓) ถ้าจะเลี้ยวอ้อมวงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถอ้อมไปทางซ้ายของวงเวียนหรือเกาะนั้น

ในกรณีตาม (๑) และ (๒) ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวังและต้องหยุดให้ทางแก่ผู้ที่กำลังข้ามทางและรถที่กำลังผ่านทางร่วมทางแยกจากทางด้านอื่นก่อน เว้นแต่ในกรณีที่มีรถเลี้ยวซ้ายและเลี้ยวขวาพร้อมกัน ให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

มาตรา ๕๒ ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่กลับรถหรือเลี้ยวรถทางขวาในเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมาในระยะน้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร เว้นแต่เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่

(๑) เลี้ยวรถหรือกลับรถในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายห้ามเลี้ยวขวา ห้ามเลี้ยวซ้าย หรือห้ามกลับรถ

(๒) กลับรถที่เขตปลอดภัย ที่คับขัน บนสะพาน หรือในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากทางราบของเชิงสะพาน

(๓) กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้

หมวด ๔ การหยุดรถและจอดรถ

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถ

(๑) ในช่องเดินรถ เว้นแต่หยุดชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถในกรณีที่ไม่มีช่องเดินรถ

ประจำทาง

(๒) บนทางเท้า

(๓) บนสะพานหรือในอุโมงค์

(๔) ในทางร่วมทางแยก

(๕) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ

(๖) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ

(๗) ในเขตปลอดภัย

(๘) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับขี่ซึ่งจำเป็นต้องหยุดรถเพราะมีสิ่งกีดขวางอยู่ในทางเดินรถ หรือรถยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องหรือในกรณีที่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจร

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่รถยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าจำเป็นต้องจอดรถอยู่ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจร และต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๗ เว้นแต่จะได้มีบทบัญญัติ กฎ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ

(๑) บนทางเท้า

(๒) บนสะพานหรือในอุโมงค์

(๓) ในทางร่วมทางแยก หรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก

(๔) ในทางข้าม หรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม

(๕) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ

(๖) ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง

(๗) ในระยะสิบเมตรจากที่ตั้งสัญญาณจราจร

(๘) ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน

(๙) ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว

(๑๐) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะห้าเมตรจากปากทางเดินรถ

(๑๑) ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจากปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้าง

(๑๒) ในที่คับขัน

(๑๓) ในระยะสิบห้าเมตรก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทางและเลยเครื่องหมายไปอีก

สามเมตร

(๑๔) ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์

(๑๕) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

มาตรา ๕๘ การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจอยู่ควบคุมรถนั้น ผู้ขับขี่ต้องหยุดเครื่องยนต์และห้ามล้อรถนั้นไว้

การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชัน ผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง

มาตรา ๕๙ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใต้การควบคุมดูแลของบุคคลดังกล่าว มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถที่หยุดหรือจอดอยู่ อันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

การเคลื่อนย้ายรถหรือใช้เครื่องมือบังคับให้รถที่หยุดหรือจอดอยู่ไม่ให้เคลื่อนย้ายได้ตามวรรคสองเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรานี้ เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ต้องชำระค่าใช้จ่ายในการที่รถถูกเคลื่อนย้ายหรือการใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้าย ตลอดจนค่าดูแลรักษาภาระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่ได้จากเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ ซึ่งชำระตามวรรคสี่ เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ตามระเบียบที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด

ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสี่ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหน่วงรถนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้ว เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ยังไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำรถนั้นออกขายทอดตลาดได้ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๖๐ การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาล ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถ ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่ซึ่งขบรถอื่นจะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

มาตรา ๖๑ ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๒ ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ถ้าปรากฏว่า

(๑) มีเครื่องหมายหรือสัญญาณระวางรถไฟแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน

(๒) มีสิ่งปิดกั้นหรือมีเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน

(๓) มีเสียงสัญญาณของรถไฟหรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้อาจเกิดอันตรายในเมื่อจะขับรุดผ่านไป

ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อรถไฟผ่านไปแล้วและมีเครื่องหมายหรือสัญญาณให้รถผ่านได้ ผู้ขับขี่จึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา ๖๓ ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่านไม่ว่าจะมีเครื่องหมายระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณระวางรถไฟหรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงจะขับรถผ่านไปได้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลงให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกันหรือสวนกันกับรถโรงเรียนใช้ความระมัดระวังและลดความเร็วของรถ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ขับรถผ่านไปได้

ลักษณะ ๕

ข้อกำหนดเกี่ยวกับความเร็วของรถ

มาตรา ๖๗ ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้ในทาง

เครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขึ้นสูงหรือขึ้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๘ ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถให้รถอื่นแซงหรือผ่านขึ้นหน้า จอดรถ หยุดรถ หรือกลับรถ ต้องลดความเร็วของรถ

มาตรา ๖๙ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถบนเนินเขา บนสะพาน ที่เชิงสะพาน ที่แคบ ทางโค้ง ทางลาด ที่คับขัน หรือที่มีหมอก ฝน ผุพัง หรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะหกสิบเมตร ต้องลดความเร็วของรถในลักษณะที่จะให้เกิดความปลอดภัย

มาตรา ๗๐ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเข้าใกล้ทางร่วมทางแยก ทางข้าม เส้นให้รถหยุด หรือวงเวียน ต้องลดความเร็วของรถ

ลักษณะ ๑๐

รถจักรยาน

มาตรา ๗๙ ทางใดที่ได้จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับในทางนั้น

มาตรา ๘๐ รถจักรยานที่ใช้ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องจัดให้มี

(๑) กระดิ่งที่ให้เสียงสัญญาณได้ยินได้ในระยะไม่น้อยกว่าสามสิบเมตร

(๒) เครื่องห้ามล้อที่ใช้การได้ดี เมื่อใช้สามารถทำให้รถจักรยานหยุดได้ทันที

(๓) โคมไฟติดหน้ารถจักรยานแสงขาวไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงไฟส่องตรงไปข้างหน้า เห็นพื้นทางได้ชัดเจนในระยะไม่น้อยกว่าสิบห้าเมตร และอยู่ในระดับต่ำกว่าสายตาของผู้ขับขี่ซึ่งขับรถสวนมา

(๔) โคมไฟติดท้ายรถจักรยานแสงแดงไม่น้อยกว่าหนึ่งดวงที่ให้แสงสว่างตรงไปข้างหลังหรือติดวัตถุสะท้อนแสงสีแดงแทน ซึ่งเมื่อถูกไฟส่องให้มีแสงสะท้อน

มาตรา ๘๑ ในเวลาต้องเปิดไฟตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๖๑ ผู้ขับขี่รถจักรยานอยู่ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานต้องจุดโคมไฟแสงขาวหน้ารถเพื่อให้ผู้ขับขี่หรือคนเดินเท้า ซึ่งขับรถหรือเดินสวนมาสามารถมองเห็นรถ

มาตรา ๘๒ ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถต้องขับขี่รถจักรยานให้ชิดช่องเดินรถประจำทางนั้น

มาตรา ๘๓ ในทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยาน

- (๑) ขับโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (๒) ขับโดยไม่จับคันบังคับรถ
- (๓) ขับขนานกันเกินสองคัน เว้นแต่ขับในทางที่จัดทำไว้สำหรับรถจักรยาน
- (๔) ขับโดยนั่งบนที่อื่นอันมิใช่อานที่จัดไว้เป็นที่นั่งตามปกติ
- (๕) ขับโดยบรรทุกบุคคลอื่น เว้นแต่รถจักรยานสามล้อสำหรับบรรทุกคน ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด
- (๖) บรรทุกหรือถือสิ่งของ หีบห่อ หรือของใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจับคันบังคับรถหรืออันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
- (๗) เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่

ลักษณะ ๑๑ รถบรรทุกคนโดยสาร

มาตรา ๘๕ ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสารหรือผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารรับบรรทุกศพหรือคนที่เป็นโรคเรื้อนหรือโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อร่วมกับคนโดยสารอื่น เว้นแต่

- (๑) ในกรณีที่รถบรรทุกคนโดยสารนั้นไม่ใช้รถบรรทุกคนโดยสารอื่น จะบรรทุกคนที่เป็นโรคเรื้อนหรือโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อก็ได้
- (๒) ในกรณีที่รถบรรทุกคนโดยสารนั้นไม่ใช้รถบรรทุกคนโดยสารอื่น จะบรรทุกศพร่วมกับภญาติหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับศพนั้นก็ได้

มาตรา ๘๖ ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือบุคคลใดที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับรถบรรทุกคนโดยสาร เรียกให้คนขึ้นรถโดยส่งเสียงอื้ออึงหรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสารหรือผู้อื่น หรือต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยัดเยียด คนหรือสิ่งของของคนนั้นเพื่อให้คนขึ้นรถบรรทุกคนโดยสารคันใดคันหนึ่ง

มาตรา ๘๗ ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร หรือผู้เก็บค่าโดยสาร ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกคนโดยสารโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๘๘ ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารต้องหยุดรถและส่งคนโดยสารที่เครื่องหมายหยุดรถประจำทางหรือ ณ สถานที่ตามที่ได้ตกลงกันไว้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๙ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารหรือผู้เก็บค่าโดยสารรับบรรทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด

ในการนับจำนวนคนโดยสารให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยสารหนึ่งคน

มาตรา ๙๐ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร

- (๑) ขับรถเที่ยวเร่หาคนขึ้นรถ

(๒) จอดรถเป็นคันหัวแถวของรถคันอื่นห่างจากเครื่องหมายจราจรเกินหนึ่งเมตร

(๓) จอดรถห่างจากท้ายรถคันหน้าเกินหนึ่งเมตร

มาตรา ๙๑ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถบรรทุกทุกคนโดยสารหรือผู้เก็บค่าโดยสาร

(๑) สูดบุหรี่หรือคุยกันในขณะขับรถหรือในขณะที่ทำหน้าที่เก็บค่าโดยสาร

(๒) กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดุหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

มาตรา ๙๒ เมื่อจะเติมน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดไวไฟที่มีจุดวาบไฟในอุณหภูมิเย็ลลัดองศาเซลเซียส หรือต่ำกว่านั้น ผู้ขับซึ่รถบรรทุกทุกคนโดยสารต้องหยุดเครื่องยนต์และต้องให้คนโดยสารลงจากรถทุกคนด้วย

ลักษณะ ๑๒

รถแท็กซี่

มาตรา ๙๓ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่ปฏิเสธไม่รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร เว้นแต่การบรรทุกนั้นน่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตนหรือแก่คนโดยสาร

ในกรณีที่ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่มีความประสงค์จะไม่รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารให้แสดงป้ายงดรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสาร

วิธีการแสดงป้ายและลักษณะของป้ายงดรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่รับบรรทุกทุกคนโดยสารเกินจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

ในการนับจำนวนคนโดยสารให้ถือว่าเด็กอายุไม่เกินสิบปีจำนวนสองคนเท่ากับคนโดยสารหนึ่งคน

มาตรา ๙๕ ห้ามมิให้ผู้ใด

(๑) เรียกให้คนขึ้นรถแท็กซี่โดยส่งเสียงอื้ออึงหรือในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสารหรือผู้อื่น

(๒) ต้อน ดึง เหนี่ยว หรือยึดยื้อคนหรือสิ่งของของคนนั้น เพื่อให้คนขึ้นรถแท็กซี่คันใดคันหนึ่ง

มาตรา ๙๖ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่เรียกเก็บค่าโดยสารเกินอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่ลักษณะและวิธีการใช้มาตรแท็กซี่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๗ คนโดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามอัตราที่ปรากฏจากมาตรแท็กซี่

มาตรา ๙๘ บทบัญญัติมาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗ จะใช้บังคับในท้องที่ใด และจะใช้บังคับกับรถแท็กซี่ทุกประเภทหรือบางประเภทโดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในท้องที่ใดที่มีได้มีพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่ในท้องที่นั้นเรียกเก็บค่าโดยสารเกินราคาที่ตกลงกันไว้กับคนโดยสาร และคนโดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามที่ตกลงไว้

บทบัญญัติในวรรคสองให้ใช้บังคับแก่กรณีของรถแท็กซี่ประเภทที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๙๙ ในขณะขับรถ ห้ามมิให้ผู้ขับซึ่รถแท็กซี่

(๑) สู้บุหรี เป็ดวิทุ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในลักษณะที่ก่อความรำคาญให้แก่คนโดยสาร

(๒) ยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกกรล เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณตามมาตรา ๓๗

(๓) จับคันบังคับรถด้วยมือเพียงข้างเดียว เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

(๔) ใช้เสียงสัญญาณเมื่อเข้าไปในบริเวณโรงพยาบาล สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษา

(๕) ใช้เสียงสัญญาณแตรเพื่อเร่งรถอื่น

(๖) แชนหรือตัดหน้ารถอื่นในลักษณะฉวัดเฉวียนเป็นที่น่าหวาดเกรงว่าจะเกิดอันตราย

(๗) ขับรถเข้าในบริเวณบ้านของผู้อื่น

(๘) รับคนโดยสารภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานจราจรได้กำหนดเครื่องหมายจราจรห้ามรับ

คนโดยสาร

(๙) กล่าววาจาไม่สุภาพ เสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าว หรือแสดงกริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

มาตรา ๑๐๐ ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องพาคนโดยสารไปยังสถานที่ที่แจ้งตามเส้นทางที่สั้นที่สุดหรือเส้นทางที่ไม่อ้อมเกินควร และต้องส่งคนโดยสาร ณ สถานที่ตามที่ตกลงกันไว้

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถแท็กซี่พาคนโดยสารไปทอดทิ้งระหว่างทางไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

มาตรา ๑๐๑ ผู้ขับขี่รถแท็กซี่ต้องแต่งกายและมีเครื่องหมายเย็บติดหรือปักไว้ที่เครื่องแต่งกาย

ลักษณะเครื่องแต่งกายและเครื่องหมายให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติใช้บังคับ

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๑๐๒ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควร ให้ผู้ประกอบการรับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารโดยใช้รถแท็กซี่ในท้องที่ใดต้องจอดพัก ณ สถานที่ที่ได้เป็นการเฉพาะก็ให้กระทำโดยตราเป็นพระราช-กฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ให้ระบุท้องที่ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีที่จอดพักด้วย

ลักษณะ ๑๓

คนเดินเท้า

มาตรา ๑๐๓ ทางใดที่มีทางเท้าหรือไหล่ทางอยู่ข้างทางเดินรถ ให้คนเดินเท้าเดินบนทางเท้าหรือไหล่ทาง ถ้าทางนั้นไม่มีทางเท้าอยู่ข้างทางเดินรถให้เดินริมทางด้านขวาของตน

มาตรา ๑๐๔ ภายในระยะไม่เกินหนึ่งร้อยเมตรนับจากทางข้าม ห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางนอกทางข้าม

มาตรา ๑๐๕ คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามที่มีไฟสัญญาณจราจรควบคุมคนเดินเท้า ให้ปฏิบัติตามไฟสัญญาณจราจรที่ปรากฏต่อหน้าดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดง ไม่ว่าจะมีรูปหรือข้อความเป็นการห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้คนเดินเท้าหยุดรออยู่บนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัย เว้นแต่ทางใดที่ไม่มีทางเท้า ให้หยุดรอบนไหล่ทางหรือขอบทาง

(๒) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียว ไม่ว่าจะมีรูปหรือข้อความเป็นการอนุญาตให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถได้

(๓) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวกระพริบทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดรอบนทางเท้า บนเกาะแบ่งทางเดินรถหรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถ ให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา ๑๐๖ คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางข้ามหรือทางร่วมทางแยกที่มีสัญญาณจราจรควบคุมการใช้ทางให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีแดงให้รถหยุดทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถตามที่รถหยุดนั้น และต้องข้ามทางเดินรถภายในทางข้าม

(๒) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเขียวให้รถผ่านทางด้านใดของทาง ห้ามมิให้คนเดินเท้าข้ามทางเดินรถด้านนั้น

(๓) เมื่อมีสัญญาณจราจรไฟสีเหลืองอำพันหรือไฟสีเขียวกระพริบทางด้านใดของทาง ให้คนเดินเท้าที่ยังมิได้ข้ามทางเดินรถหยุดรอบนทางเท้าบนเกาะแบ่งทางเดินรถ หรือในเขตปลอดภัย แต่ถ้ากำลังข้ามทางเดินรถอยู่ในทางข้าม ให้ข้ามทางเดินรถโดยเร็ว

มาตรา ๑๐๗ คนเดินเท้าซึ่งประสงค์จะข้ามทางเดินรถในทางที่มีพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงสัญญาณจราจรให้ปรากฏไม่ว่าจะเป็นสัญญาณด้วยมือและแขน หรือเสียงสัญญาณนกหวีด ให้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๐๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเดินแถว เดินเป็นขบวนแห่ หรือเดินเป็นขบวนใด ๆ ในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร เว้นแต่

(๑) เป็นแถวทหารหรือตำรวจ ที่มีผู้ควบคุมตามระเบียบแบบแผน

(๒) แถวหรือขบวนแห่หรือขบวนใด ๆ ที่เจ้าพนักงานจราจรได้อนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

มาตรา ๑๐๙ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ บนทางเท้าหรือทางใด ๆ ซึ่งจัดไว้สำหรับคนเดินเท้าในลักษณะที่เป็นการกีดขวางผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๑๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อ ขาย แจกจ่าย หรือเรียไรในทางเดินรถหรือออกไปกลางทางโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือเป็นการกีดขวางการจราจร

ลักษณะ ๑๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๑๒๐ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถถอยหลังในลักษณะที่ไม่ปลอดภัยหรือเป็นการกีดขวางการจราจร

มาตรา ๑๒๑ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ต้องนั่งคร่อมบนยานที่จัดไว้สำหรับให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์นั่ง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดไว้ในใบคู่มือจดทะเบียนให้บรรทุกคนโดยสารได้ คนโดยสารจะต้องนั่งซ้อนท้ายผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และนั่งบนยานที่จัดไว้สำหรับคนโดยสารหรือนั่งในที่นั่งพ่วงข้าง

มาตรา ๑๒๒ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสารรถจักรยานยนต์ต้องสวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่และโดยสารรถจักรยานยนต์

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ตามวรรคหนึ่งขับขี่รถจักรยานยนต์ในขณะที่คนโดยสารรถจักรยานยนต์มิได้สวมหมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตราย

ลักษณะและวิธีการใช้หมวกเพื่อป้องกันอันตรายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช หรือผู้นับถือลัทธิศาสนาอื่นที่ใช้ผ้าหรือสิ่งอื่นปกศีรษะตามประเพณีนิยมนั้น หรือบุคคลใดที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๓ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถยนต์ยอมให้ผู้อื่นนั่งที่นั่งตอนหน้าแถวเดียวกับที่นั่งผู้ขับขี่รถยนต์เกินสองคน

ผู้ขับขี่รถยนต์ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะขับขี่รถยนต์ และต้องจัดให้คนโดยสารรถยนต์รัดร่างกายไว้กับที่นั่งด้วยเข็มขัดนิรภัยขณะโดยสารรถยนต์ และคนโดยสารรถยนต์ดังกล่าวต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งในขณะโดยสารรถยนต์ด้วย

ประเภทหรือชนิดของรถยนต์ ลักษณะและวิธีการใช้เข็มขัดนิรภัยตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

[คำว่า “ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๑๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้ขับขี่มองไม่เห็นทางด้านหน้าหรือด้านข้างของรถได้โดยสะดวกในขณะขับรถ หรือในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการควบคุมบังคับรถ

ห้ามมิให้ผู้ใดเกาะ ห้อยโหน หรือยื่นส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายออกไปนอกตัวถังรถยนต์โดยไม่สมควร หรือนั่งหรือยืนในหรือบนรถยนต์ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตราย ในขณะที่รถยนต์เคลื่อนที่อยู่ในทางเดินรถ

ห้ามมิให้ผู้ใดขึ้นหรือลงรถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกทุกคนโดยสาร รถโรงเรียนหรือรถแท็กซี่ ในขณะที่ยังกล่าวหยุดเพื่อรอสัญญาณไฟจราจรหรือหยุดเพราะติดการจราจร

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หรือผู้เก็บค่าโดยสาร รถโดยสารประจำทาง รถบรรทุกทุกคนโดยสาร รถโรงเรียนหรือรถแท็กซี่ ยินยอมให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ตามวรรคสองหรือวรรคสาม

มาตรา ๑๒๕ การขับรถผ่านทางแคบระหว่างภูเขาหรือระหว่างเนิน หรือการขับรถในทางเดินรถบนภูเขาหรือบนเนิน ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ชิดขอบทางด้านซ้าย และเมื่อถึงทางโค้งผู้ขับขี่ต้องใช้เสียงสัญญาณเพื่อเตือนรถอื่นที่อาจตามมา

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๒๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๑๒๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

"หมวกนิรภัย" หมายความว่า หมวกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอันตรายในขณะขับขี่ และโดยสารรถจักรยานยนต์

"หมวกนิรภัยแบบปิดเต็มหน้า" หมายความว่า หมวกนิรภัยที่เปลือกหมวกเป็นรูปทรงกลมปิด ด้านข้าง ด้านหลัง ขากรรไกร และคาง ในกรณีที่มีบังลม บังลมต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและไม่มีสี

"หมวกนิรภัยแบบเต็มใบ" หมายความว่า หมวกนิรภัยที่เปลือกหมวกเป็นรูปทรงกลมปิด ด้านข้าง และด้านหลังเสมอแนวขากรรไกรและต้นคอด้านหลัง ด้านหน้าเปิดเหนือคิ้วลงมาตลอดถึงปลายคาง ในกรณีที่มีบังลม บังลมต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและไม่มีสี

"หมวกนิรภัยแบบครึ่งใบ" หมายความว่า หมวกนิรภัยที่เปลือกหมวกเป็นรูปครึ่งทรงกลมปิด ด้านข้างและด้านหลังเสมอระดับหู ในกรณีที่มีบังลม บังลมต้องทำจากวัสดุโปร่งใสและไม่มีสี

ข้อ ๒ หมวกนิรภัยให้ใช้ได้ ๓ แบบ คือ หมวกนิรภัยแบบปิดเต็มหน้าหมวกนิรภัยแบบเต็มใบและหมวกนิรภัยแบบครึ่งใบ

ในกรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับหมวกนิรภัยแบบใดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว หมวกนิรภัยที่จะใช้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

ข้อ ๓ ในขณะขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ผู้ขับขี่และคนโดยสารต้องสวมหมวกนิรภัย โดยจะต้องรัดคางด้วยสายรัดคางหรือเข็มขัดรัดคางให้แน่นพอที่จะป้องกันมิให้หมวกนิรภัยหลุดจากศีรษะได้หากเกิดอุบัติเหตุ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

พลตำรวจเอก เกา สารสิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๖๒)
ออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกรณีปกติให้กำหนดความเร็วสำหรับรถ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับรถบรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมน้ำหนักบรรทุกเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัมหรือรถบรรทุกคนโดยสาร ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาลไม่เกินชั่วโมงละ ๖๐ กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร

(๒) สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (๑) ขณะที่ลากจูงรถพ่วงรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักบรรทุกรวมน้ำหนักบรรทุกเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัม หรือรถยนต์สามล้อให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ ๔๕ กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๖๐ กิโลเมตร

(๓) สำหรับรถยนต์อื่นนอกจากรถที่ระบุไว้ใน (๑) หรือ (๒) หรือรถจักรยานยนต์ ให้ขับในเขตกรุงเทพมหานคร เขตเมืองพัทยา หรือเขตเทศบาล ไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐ กิโลเมตร หรือนอกเขตดังกล่าวให้ขับไม่เกินชั่วโมงละ ๑๐๐ กิโลเมตร

ข้อ ๒ ในเขตทางที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงว่าเป็นเขตอันตรายหรือเขตให้ขับรถช้า ๆ ให้ลดความเร็วลงและเพิ่มความระมัดระวังขึ้นตามสมควร

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีเครื่องหมายจราจรกำหนดอัตราความเร็วต่ำกว่าที่กำหนด ในข้อ ๑ ให้ขับไม่เกินอัตราความเร็วที่กำหนดไว้นั้น

ข้อควรปฏิบัติและข้อห้าม

ทางใดที่จัดทำสำหรับรถจักรยาน ผู้ขับขี่รถจักรยานต้องขี่ในทางนั้น การขับขี่รถจักรยานต้องขับให้ชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางสำหรับรถจักรยานให้มากที่สุด ในกรณีที่มีช่องทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางสำหรับรถจักรยานให้มากที่สุด ในกรณีที่มีช่องทางเดินรถประจำทางด้านซ้ายสุดต้องขับขี่ให้ชิดช่องเดินรถประจำทาง

ห้ามผู้ขับขี่รถจักรยาน ขับในลักษณะ

๑. ขับโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียว อันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
๒. ขับโดยไม่จับคันบังคับรถ
๓. ขับขนานกันเกินสองคัน เว้นแต่ขับในทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน
๔. ขับโดยนั่งบนที่อื่นมิใช่อาสน์ที่จัดไว้เป็นที่นั่งตามปกติ
๕. ขับโดยบรรทุกบุคคล
๖. บรรทุกหรือถือสิ่งของหีบห่อ หรือของใด ๆ ในลักษณะกีดขวางการจับคันบังคับรถอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน
๗. เกาะหรือพ่วงรถอื่นที่กำลังแล่นอยู่
๘. กลับรถในเมื่อมีรถอื่นสวน หรือตามมาในระยะน้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร

ชื่อวิชา การเดินทางและการใช้ยานพาหนะอย่างปลอดภัย

บทเรียนที่ ๕
เวลา ๖๐ นาที

ขอบข่ายรายวิชา

๑. หลักความปลอดภัยในการเดินทางและการใช้ยานพาหนะ
๒. การใช้บริการขนส่งสาธารณะอย่างปลอดภัย

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการเดินทางและการใช้บริการขนส่งสาธารณะอย่างปลอดภัย

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. บอกวิธีการเดินเท้าบนถนนและการข้ามถนนอย่างปลอดภัย
 ๒. ระบุนิติวิธีใช้บริการขนส่งสาธารณะอย่างปลอดภัยได้
 ๓. อธิบายหลักความปลอดภัยในการเดินทางและการใช้ยานพาหนะได้
 ๔. นำความรู้เกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

วิธีการสอน/กิจกรรม

๑. บรรยายประกอบวีดิทัศน์
๒. แสดงบทบาทสมมติการเดินเท้าบนถนนและการข้ามถนน
๓. ระดมสมองวิธีการใช้บริการขนส่งสาธารณะอย่างปลอดภัย
๔. รายงานผลการระดมสมองและสรุปประเมินผล

สื่อการสอน

๑. ภาพคู่มือกิจกรรมพิเศษยูวาทาชาดและจรรยา
๒. วิดีทัศน์การใช้บริการขนส่งสาธารณะ
๓. หนังสือรู้กฎ มีวินัย มีน้ำใจ ปลอดภัยแน่นอน

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. การฝึกปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. ภาพประกอบเกี่ยวกับการเดินทางโดยปลอดภัย
๒. เอกสารประกอบโครงการเสริมสร้างวินัยจราจรสำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

เนื้อหาวิชา

การเดินเท้าและโดยสารรถประจำทางโดยปลอดภัย

๑. ผู้เดินถนนต้องระมัดระวังเมื่อเดินในถนนที่ไม่มีทางเท้า ให้เดินชิดขอบทางด้านขวามือของตนเองและเดินแถวเรียงหนึ่งเพื่อให้เห็นรถที่สวนทางมาอย่างชัดเจนและไม่กีดขวางทางผู้อื่น กรณีมีเด็กเล็กก็ให้จูงมือ

๒. การเดินข้ามถนนที่มีสัญญาณไฟจราจร ต้องปฏิบัติตามสัญญาณไฟคือ มองเห็นรูปสัญลักษณ์คนข้ามสี่เหลี่ยมและปฏิบัติตามสัญญาณไฟคนข้าม อีกทั้งต้องแน่ใจว่าผู้ขับขี่ได้หยุดรถเพื่อให้คนข้ามถนนจริง ๆ จึงจะข้ามไปได้

๓. เมื่อต้องการใช้สะพานลอยต้องมีสติ ไม่เล่นซุกซน ไม่หยอกล้อ จะทำให้เกิดอันตรายอาจจะกีดขวางการใช้ทางของผู้อื่นและควรเดินชิดขวา

๔. หากมีสิ่งกีดขวางทางเดินจำเป็นต้องเดินลงจากทางเท้าคนเดินเท้าต้องมองขวา มองซ้ายให้แน่ใจว่าไม่มีรถ โดยต้องเดินอย่างระมัดระวังและรวดเร็ว เมื่อพ้นสิ่งกีดขวางแล้วให้กลับไปเดินบนทางเท้าเช่นเดิม

๕. การข้ามถนนที่ไม่มีทางม้าลาย ไม่ว่าถนนเล็กหรือใหญ่ต้องหยุดห่างจากขอบถนนหนึ่งก้าว ให้ยกมือขวาขึ้นเพื่อให้ผู้ขับขี่มองเห็นว่ากำลังจะข้ามถนนแล้ว มองขวา ซ้าย และมองขวาอีกครั้งเมื่อถนนว่าง ให้เดินข้ามถนนอย่างรวดเร็วแต่ห้ามวิ่ง

๖. การข้ามทางรถไฟ จะต้องจูงมือเด็กเล็กขณะข้ามทางรถไฟทุกครั้งและต้องหยุดบริเวณด้านหลังเครื่องกั้นทางรถไฟ เพื่อมองขบวนรถไฟที่วิ่งมา ฟังเสียงรถไฟ เสียงสัญญาณเตือนและเสียงหวูดรถไฟ คิดว่าจะข้ามอย่างไร เมื่อไร และปฏิบัติหลังจากขบวนรถไฟวิ่งผ่านไปโดยมองและฟังเสียงรถไฟขณะเดินข้าม

สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุของคนเดินเท้า

๑. วุฒิภาวะ
๒. ระยะการตัดสินใจ
๓. ไม่รู้กฎหมาย
๔. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
๕. รีบร้อนเกินไป
๕. ใจไม่อยู่กับตัว

การเดินถนนอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๑. ต้องข้ามบริเวณทางข้ามทางม้าลาย สะพานลอย
๒. ก่อนข้าม มองขวาและมองซ้าย เห็นว่าปลอดภัยจึงข้าม
๓. ถนนที่มีทางข้ามในระยะ ๑๐๐ เมตร ผู้ใช้ถนนต้องเดินข้ามถนนตรงทางข้าม
๕. ถนนที่มีทางเท้าต้องเดินบนทางเท้าชิดข้างใน

๖. ห้ามเดินเล่นหยอกล้อหรือวิ่งเล่นบนทางเท้า
๗. ถ้าไม่มีทางเท้าให้เดินบนไหล่ทางชิดด้านใน
๘. เพื่อความปลอดภัยให้เดินสวนทางกับรถ เพราะจะได้มองเห็นรถที่สวนมา
๙. ต้องข้ามในขณะที่ได้รับสัญญาณไฟแดงให้รถหยุดเสียก่อนถึงข้าม ระวังอีกด้านหนึ่งที่ให้ไฟเขียว อาจเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวามาได้

การโดยสารรถประจำทาง

รถโดยสาร หมายความว่า รถบรรทุกคนโดยสารตามที่กำหนดไว้และเรียกเก็บค่าโดยสาร เป็นรายคนตามอัตราที่วางไว้เป็นระยะทางหรือตลอดทาง

ผู้เก็บค่าโดยสาร หมายความว่า ผู้ซึ่งรับผิดชอบในการเก็บค่าโดยสาร และดูแลคนโดยสาร ที่อยู่ประจำรถบรรทุกคนโดยสาร

การหยุด หมายถึง การหยุดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน หรือไฟสัญญาณ ก่อนในระยะไม่น้อยกว่า ๓๐ เมตร

การจอด จะต้องจอดทางด้านซ้ายมือของขอบทางและให้ด้านซ้ายของรถขนานชิดขอบทางหรือไหล่ทางในระยะห่างไม่เกิน ๒๕ เซนติเมตร

ห้ามมิให้เจ้าของรถบรรทุกโดยสารหรือผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสาร รับบรรทุกศพ หรือคนที่เป็นโรคเรื้อนหรือโรคติดต่อร่วมไปกับคนโดยสารอื่น

ห้ามมิให้เจ้าของผู้ขับขี่รถบรรทุกโดยสาร ผู้เก็บค่าโดยสาร หรือบุคคลใดที่มีส่วนได้ส่วนเสียเรียกให้คนขึ้นรถโดยส่งเสียงอื้ออึง ก่อให้เกิดความรำคาญแก่คนโดยสารหรือผู้อื่น ดึงเหนี่ยว หรือยึดยึดคน หรือสิ่งของ เพื่อให้คนขึ้นรถคันนั้น

ห้ามมิให้เจ้าของ ผู้ขับขี่ หรือผู้เก็บค่าโดยสารปฏิเสธไม่รับคนโดยสารโดยไม่มีเหตุอันควร

ผู้ขับขี่รถบรรทุกคนโดยสารต้องหยุดและส่งคนโดยสารที่เครื่องหมายหยุดรถประจำทาง

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่รถบรรทุกโดยสารรับบรรทุกทุกคนโดยสารเกินกำหนด

ห้ามมิให้ผู้ขับขี่และผู้เก็บค่าโดยสารสูบบุหรี่ หรือคุ้ยขยะปฏิบัติหน้าที่ และกล่าววาจาไม่สุภาพเสียดสี ดูหมิ่น ก้าวร้าวหรือแสดงกิริยาในลักษณะดังกล่าวต่อคนโดยสารหรือผู้อื่น

ผู้โดยสารต้องชำระค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นตามอัตราที่กำหนด

ผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยตามที่กำหนดตลอดเวลาที่อยู่ในระหว่างการโดยสาร

สำหรับการโดยสารรถประจำทางให้ปลอดภัย ต้องไปหยุดยืนรอรถประจำทางอยู่บนทางไหล่ทางที่ป้ายหยุดรถประจำทาง ไม่ควรไปหยุดยืนรอหรือลงไปบนทางเดินรถ เพราะจะทำให้เกะกะ กีดขวางทางเดินรถ หรืออาจเกิดอันตรายได้

เมื่อรถประจำทางมาจอดชิดขอบทาง และหยุดสนิทแล้วจึงขึ้นรถ ถ้ามีเด็กควรจะให้เด็กขึ้นไปก่อน เมื่อมีที่นั่งควรนั่งให้เรียบร้อยและถ้ามีที่นั่งติดกับหน้าต่างไม่ควรยื่นอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่งออกไปนอกตัวรถ เป็นอันตรายเพราะจะทำให้เกิดอันตราย จากรถที่แซงขึ้นไป หรือรถที่สวนมา ถ้าไม่มีที่นั่งก็ยืนอยู่ภายในของรถ ไม่ยื่นเกะกะหรือเกาะห้อยโหนอยู่ที่บันได หรือตรงทางประตูขึ้น – ลงเพราะกีดขวาง และไม่ขึ้นรถที่กำลังหยุดรอสัญญาณไฟหรือขณะที่รถติด หรือกระโดดขึ้นระหว่างป้าย

การลงจากรถประจำทางก็ต้องให้รถหยุดชิดขอบทาง ตรงป้ายหยุดรถ และหยุดสนิทเสียก่อนจึงจะลงจากรถ ถ้ามีเด็กไปด้วยผู้ใหญ่ควรจะลงไปก่อนเด็กแล้วนำเด็กลงทีหลัง เพราะจะไม่เกิดอันตรายกับเด็กจากรถที่แซงขึ้นมา การลงจากรถประจำทางไม่ควรกระโดดขึ้นหรือลงในขณะที่รถกำลังวิ่งอยู่จะพลั้งพลาดเกิดอันตรายได้ หรือวิ่งไปในขณะที่รถจอดไม่ชิดขอบทางบริเวณป้าย เพราะอาจจะเกิดอันตรายจากรถที่แซงขึ้นมาทางด้านซ้ายได้

การโดยสารรถส่วนตัว หรือรถสาธารณะ ควรปฏิบัติให้ถูกต้อง คือ ขึ้นหรือลงในที่ที่ซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้ การจอดรถให้จอดชิดขอบทางและขึ้นหรือลงทางด้านซ้าย หรือด้านที่ชิดขอบทาง การขึ้นหรือลงด้านขวาจะทำให้เกิดอันตรายจากรถที่แซงขึ้นไปหรือรถที่สวนมาได้ และผู้ที่เปิดประตูจะมีความผิดตามกฎหมายอีกด้วย

การรอรถประจำทาง

๑. ต้องรอที่ป้ายรถประจำทาง
๒. ยืนอยู่บนบาทเท้า
๓. ขึ้นหรือลงเมื่อรถหยุดสนิท
๔. ห้ามขึ้นหรือลงนอกป้ายหรือบริเวณที่รถติดสัญญาณไฟแดง

การโดยสารรถประจำทาง

๑. ห้ามยืนบริเวณบันไดรถหรือห้อยโหน
๒. เมื่อขึ้นรถประจำทางแล้วเดินเข้าด้านใน
๓. หาที่นั่งให้เรียบร้อย
๔. ไม่ยื่นอวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดออกนอกรถ

อย่าห้อยโหนหรือขึ้นไปบนหลังคา

อย่ายืนห้อยโหน อย่าปีนขึ้นไปบนหลังการอาจได้รับอันตราย

เมื่อลงจากรถประจำทางอย่าข้ามถนนทันที

๑. เมื่อลงจากรถประจำทางอย่าข้ามถนนทันที เพราะรถที่วิ่งผ่านไปมาอาจมองไม่เห็นเนื่องจาก
ออกจากจุดกำบัง

๒. ห้ามข้ามถนนบริเวณด้านหน้ารถประจำทางเพราะคนขับอาจมองไม่เห็นคนข้าม

๓. ให้รถประจำทางออกธไปเสียก่อน เห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงข้าม

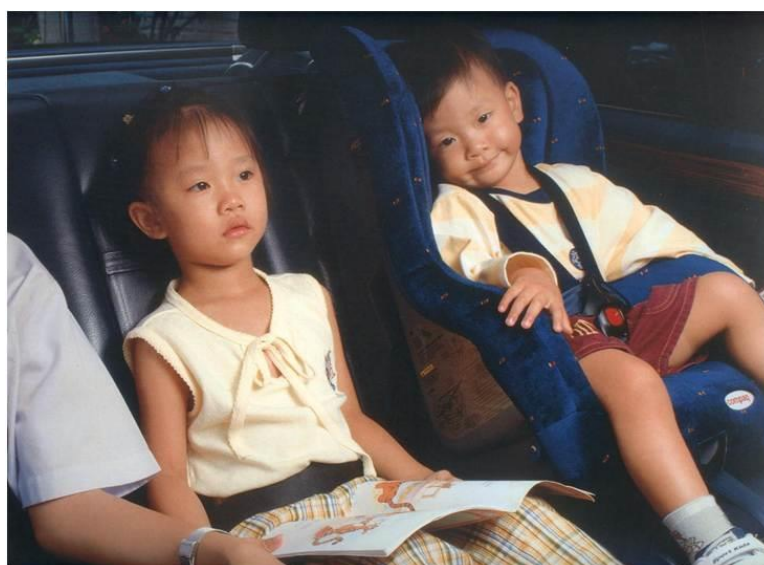
มารยาทและความปลอดภัยในการใช้รถตู้โดยสาร

๑. ไม่ควรนำอาหารหรือขนมขึ้นมารับประทานเพราะกลิ่นอาจไปรบกวนผู้อื่น รวมทั้งอาจหกเลอะเทอะเปื้อนเบาะและพื้นรถตู้
๒. ไม่ควรส่งเสียงดังหรือหยอกล้อกันเพราะอาจทำให้ผู้ขับรถตู้ไม่มีสมาธิ
๓. ไม่ควรยื่นมือหรืออวัยวะใดๆ ออกไปนอกรถเพราะอาจเกิดอันตรายหรือบาดเจ็บได้
๔. ถ้าติดอยู่ในรถตู้ควรใช้สัญญาณโทรเรียกคนมาช่วยเหลือ

ความปลอดภัยในการใช้รถยนต์ส่วนตัว

๑. จะต้องคาดเข็มขัดก่อนออกเดินทางทุกครั้ง
๒. เมื่อได้ยินเสียงรถพยาบาล เราควรชะลอรถและขับให้ชิดทางด้านซ้าย เพื่อให้รถพยาบาลขับผ่านไปได้อย่างสะดวก ซึ่งถือเป็นการขับซื้ออย่างมีน้ำใจกับเพื่อนร่วมทาง
๓. การขึ้นลงรถต้องให้รถจอดสนิทก่อน และก่อนจะเปิดประตูทางด้านซ้ายให้มองดูก่อนว่ามีรถมาหรือไม่ เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงลงจากรถ
๔. ต้องเตรียมตัวให้พร้อม ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎและป้ายเครื่องหมายต่างๆ เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนอื่นด้วย

การใช้รถไฟฟ้าอย่างปลอดภัย

๑. ไม่ควรเล่นหรือนำอาหารไปทานบนรถ
๒. ไม่ควรยืนรอขบวนทางเข้า - ออก และในทางแคบคนที่ออกจากรถก่อน จึงค่อยเข้าไป
๓. ห้ามยืนพิงประตูรถไฟฟ้า (อย่าประมาท)
๔. ห้ามยื่นมือหรือสิ่งของออกไปกีดขวางประตูรถไฟฟ้า
๕. ให้ยืนรอหลังเส้นที่กำหนดไว้
๖. ควรปฏิบัติตามกฎและข้อบังคับอย่างเคร่งครัดเพราะจะช่วยให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุได้มากขึ้น
๗. ให้สังเกตเวลาที่ประตูไฟฟ้ากำลังจะปิดจะมีสัญญาณดังถี่ๆ อย่ารีบวิ่งเพื่อที่จะเข้าหรือออกจากตัวรถไฟฟ้า
๘. หากทำสิ่งของตกลงไปที่รางของรถไฟฟ้าห้ามลงไปเก็บเองให้แจ้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้เก็บให้
๙. ขณะที่เข้าหรือออกจากตัวรถไฟฟ้า จะต้องระมัดระวังช่องระหว่างรถไฟฟ้ากับชานชาลา

การเดินทางปลอดภัยทางเรือ

๑. ควรยืนรอเรือโดยสารบนท่า หากต้องยืนรอบนโป๊ะไม่ควรยืนให้ชิดขอบโป๊ะมากเกินไป ให้ยืนรอภายในเขตเส้นที่กำหนดไว้ (ให้ปฏิบัติตามป้ายกำหนดน้ำหนักและจำนวนคน)
๒. ขึ้นเรือเมื่อเจ้าหน้าที่คล้องเชือกเรือกับเสาโป๊ะเรียบร้อยแล้ว
๓. ไม่แย่งกันขึ้นเรือหาที่เกาะหรือยืนให้มั่นคง ห้ามหยอกล้อหรือเล่น
๔. ห้ามเดินไป - มาบนเรือในขณะที่เรือแล่น
๕. ควรใส่เสื้อชูชีพทุกครั้งที่ได้โดยสารเรือ
๖. ไม่ขึ้นเรือโดยสารเกินจำนวนคนที่กำหนด
๗. เมื่อลงเรือให้รีบเดินเข้าไปด้านใน อย่ายืนตรงบริเวณท้ายเรือ
๘. ต้องฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของนายท้าวอย่างเคร่งครัด และหากมีอาการเมาเรือให้แจ้งเจ้าหน้าที่ประจำเรือ

การเดินทางโดยรถจักรยาน

๑. ต้องหมั่นตรวจสอบอุปกรณ์ ได้แก่ กระดิ่ง เบรก ไฟส่องสว่างหน้ารถจักรยาน ขาตั้งรถจักรยาน ตัวรถจักรยาน
๒. ห้ามขี่รถจักรยานโดยเกาะหรือพ่วงรถคันอื่นที่กำลังวิ่งอยู่
๓. เมื่อขี่รถจักรยานถึงทางแยกให้มองขวาและมองซ้ายอีกครั้ง มองรถคันอื่นว่าจอดสนิทแล้ว จึงขี่ผ่านไป
๔. เมื่อขี่รถจักรยานแล้วต้องข้ามถนนให้ใช้หลัก หยุด มอง ฟัง คิด ปฏิบัติ
 - (๑) ต้องหยุดและลงจากรถจักรยานให้ห่างจากขอบถนนหรือไหล่ทางในระยะที่ปลอดภัย โดยมองและฟังเสียงยานพาหนะรอบๆ จากทิศทางต่างๆ
 - (๒) หยุดให้ข้าม ปฏิบัติโดยเดินจูงรถจักรยาน
 - (๓) ขี่รถจักรยานข้ามถนนจะต้องมองและฟังเสียงพาหนะรอบๆ ตัวด้วย
๕. ควรขี่รถจักรยานในทางเดินรถไหล่ทางหรือทางที่ทําไว้สำหรับรถจักรยาน ขี่โดยจับ คันบังคับรถและนั่งบนอานที่จัดไว้เป็นที่นั่งเสมอ
๖. ควรเรียนรู้การใช้สัญญาณมือและแขนเป็นสัญญาณจราจร

การขี่รถจักรยานที่ถูกต้อง

๑. ต้องใช้รถจักรยานเหมาะสมกับตัว
๒. ต้องมีความชำนาญในการขี่
๓. ต้องรู้กฎจราจรและต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
๔. ต้องใช้รถที่มีสภาพที่สมบูรณ์ และมีอุปกรณ์ครบถ้วน
๕. ต้องมีอุปกรณ์ครบถ้วน กระดิ่ง ห้ามล้อหน้าและหลัง คอมไฟหน้าไฟท้าย
๖. สวมหมวกสำหรับผู้ขี่
๗. สวมรองเท้าหุ้มส้น
๘. สวมเสื้อผ้าสะท้อนแสง เมื่อขี่ในเวลากลางคืน

การเดินทางปลอดภัยในการโดยสารรถจักรยานยนต์

๑. สวมหมวกนิรภัยขนาดพอดีกับศีรษะและรัดสายรัดคางให้แน่น
๒. ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท ผู้นั่งซ้อนท้ายไม่สวมหมวกนิรภัยมีโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
๓. รถจักรยานยนต์ซ้อนท้ายได้ไม่เกิน ๑ คน โดยนั่งक्रमอน ระวังเชือกกรองเท้า สายเป้ สายกระดิกน้ำ หรือสายกระโปรงเข้าไปในล้อรถ จับให้แน่น เพื่อป้องกันพลัดตกจากรถ บรรทุกสิ่งของได้ไม่เกิน ๕๐ กิโลกรัม

ชื่อวิชา การปฐมพยาบาล

บทเรียนที่ ๖
เวลา ๑๐๕ นาที

ขอบข่ายรายวิชา

๑. การปฐมพยาบาล
๒. การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
๓. การขอความช่วยเหลือ
๔. การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถทำการปฐมพยาบาลและเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัยสามารถขอความช่วยเหลือหรือปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) ได้ถูกต้อง

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ

๑. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นผู้ป่วยเจ็บได้อย่างถูกต้อง
๒. เคลื่อนย้ายผู้ป่วยเจ็บได้อย่างปลอดภัยและถูกต้อง
๓. ขอความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง
๔. ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพได้อย่างถูกต้อง

วิธีการสอน/กิจกรรม

๑. นำเข้าสู่บทเรียนโดยการบรรยายนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล	๒๐ นาที
๒. แบ่งกลุ่มเป็นฐาน เรียนรู้ตามฐาน/ฝึกปฏิบัติ	๔๕ นาที
๒.๑ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	
๒.๒ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเจ็บ	
๒.๓ การขอความช่วยเหลือและการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR)	
๓. แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่กำหนด	๓๐ นาที
๔. สรุปและประเมินผล	๑๐ นาที

สื่อการสอน

๑. คู่มือการปฐมพยาบาลสภากาชาดไทย
๒. Power Point การปฐมพยาบาล
๓. รูปภาพตัวอย่างการปฐมพยาบาลและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย
๔. หุ่นจำลองการทำ CPR

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. การแสดงบทบาทสมมติ และการฝึกปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

- คู่มือปฐมพยาบาลสภากาชาดไทย ปี ๒๕๖๒
- คู่มือการปฐมพยาบาลและการกู้ชีพขั้นพื้นฐาน สำหรับกำลังพลกองทัพอากาศ กรมแพทย์ทหารเรือ ปี ๒๕๕๓

เนื้อหาวิชา

การปฐมพยาบาล หมายถึง การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยเจ็บ ก่อนที่จะนำส่งโรงพยาบาล หรือได้รับการดูแลจากบุคลากรทางการแพทย์ต่อไป

การขอความช่วยเหลือ เมื่อผู้ป่วยเจ็บที่จำเป็นต้องส่งโรงพยาบาล ควรให้ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเวลาที่เกิดเหตุถ้าสามารถทราบได้
- สถานที่เกิดเหตุโดยละเอียด
- จำนวนผู้บาดเจ็บและอาการของผู้บาดเจ็บที่ประเมินได้
- การปฐมพยาบาลที่ได้ช่วยเหลือไปแล้วและที่กำลังช่วยอยู่
- จำนวนผู้ช่วยเหลือ
- ชื่อ - นามสกุล ของผู้แจ้งและเบอร์โทรศัพท์ติดต่อกลับ

การประเมินการบาดเจ็บ

เป็นการประเมินการบาดเจ็บอื่น ๆ ที่ไม่รุนแรง มีขั้นตอนดังนี้

๑. สัมภาษณ์ผู้ป่วยเจ็บ โดยใช้คำถามง่ายๆ ไม่ใช้เวลานาน
๒. ตรวจการหายใจ ชีพจร สีผิวและอุณหภูมิ การหายใจผิดปกติ ได้แก่ หายใจมีเสียงผิดปกติ หายใจเร็วหรือช้ากว่าปกติ หายใจแล้วรู้สึกเจ็บ เป็นต้น ชีพจรที่ผิดปกติ ได้แก่ เต้นเร็วหรือจังหวะและความแรงไม่สม่ำเสมอ เป็นต้น สีผิวและอุณหภูมิ เช่น ผิวน้ำซีดขาวแสดงว่ามีการเสียเลือด ผิวน้ำแดงและร้อนแสดงว่ามีการเลือดมาคั่งมาก เป็นต้น

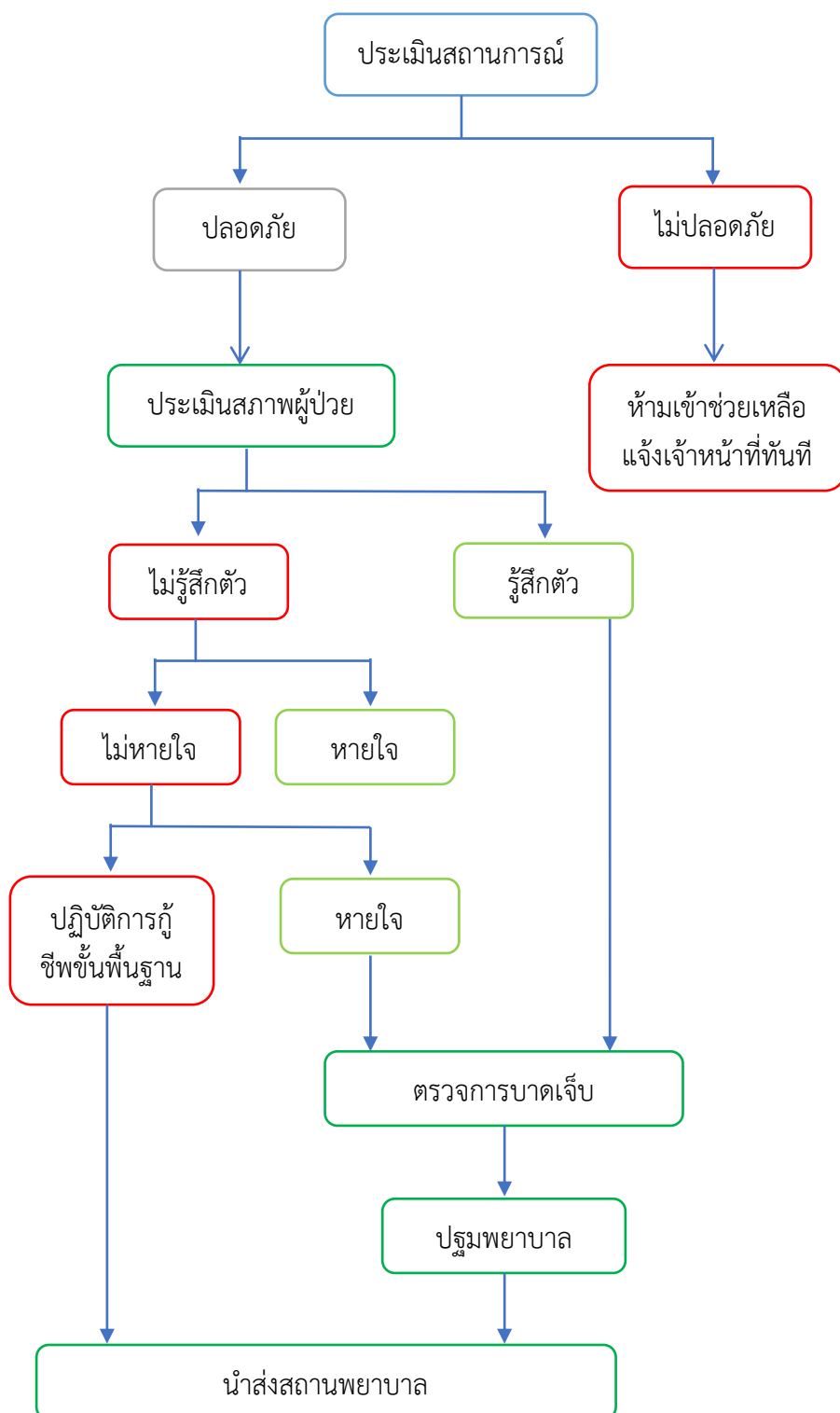
๓. การตรวจร่างกายตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า

- ควรตรวจตั้งแต่ศีรษะ ใบหน้า คอ ไหล่ แขน ๒ ข้าง มือ ทรวงอก หลัง ท้อง สะโพก ขา ๒ ข้าง และเท้า ตามลำดับ
- ตรวจจมูก หู ปาก สังเกตเลือดหรือน้ำที่ไหลออกมา
- ตรวจคอ ให้ผู้ป่วยเจ็บหันคอ สังเกตความเจ็บปวดการเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
- ตรวจไหล่ ให้ผู้ป่วยเจ็บยกไหล่ สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
- ตรวจทรวงอกและท้อง ให้ผู้ป่วยเจ็บหายใจเข้าออกลึกๆ สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
- ตรวจแขนท่อนแขน ให้ผู้ป่วยเจ็บขยับแขนท่อนแขน หมุนแขน งอแขน สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ
- ตรวจขาที่ละข้าง ให้ผู้ป่วยเจ็บขยับนิ้วเท้า ข้อเท้า เท้ายกและงอเข้า สังเกตความเจ็บปวด การเคลื่อนไหวที่ผิดปกติ

สัญญาณชีพ (ในผู้ใหญ่)

ชีพจร	๖๐ – ๑๐๐	ครั้ง/นาที
การหายใจ	๑๖ – ๒๐	ครั้ง/นาที
อุณหภูมิ	๓๖.๕ – ๓๗.๕	องศาเซลเซียส
ความดันโลหิต	๙๐/๖๐ – ๑๔๐/๙๐	มิลลิเมตรปรอท

ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อพบผู้ป่วยเจ็บ

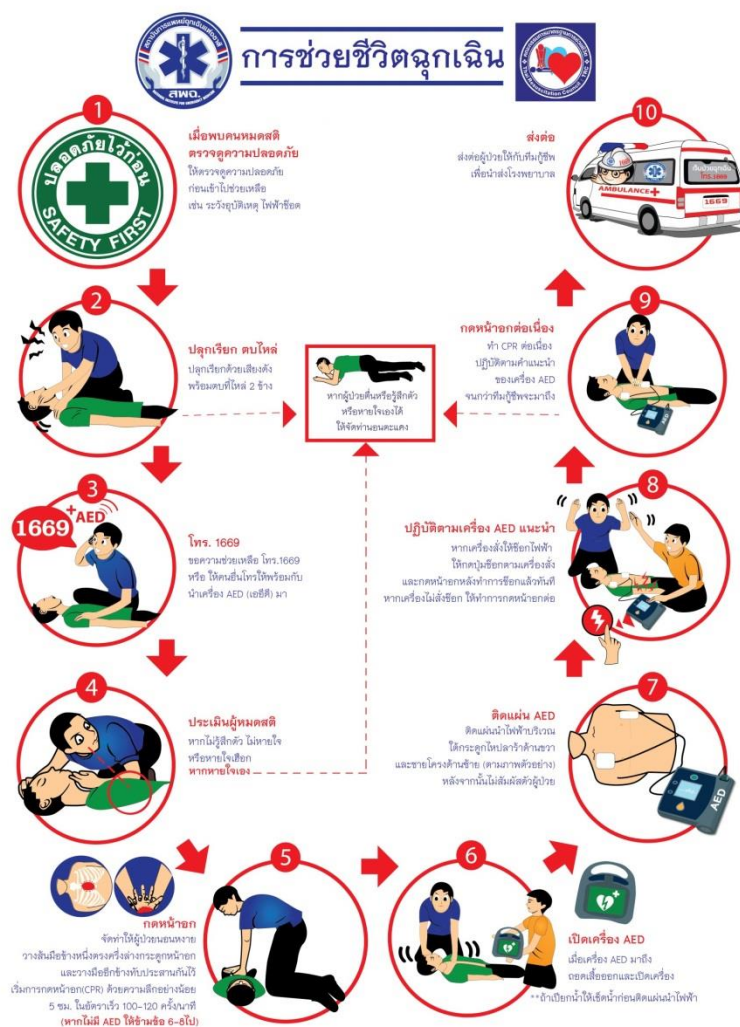
ห่วงโซ่ความอยู่รอด (Chain of Survival) ผู้ประสบภาวะคุกคามต่อชีวิต (Life threatening) คือ หัวใจวาย หดหายใจ หัวใจหยุดเต้น สำลัก อุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น จมน้ำ ไฟฟ้าดูด ฯลฯ มีโอกาสรอดชีวิตสูง ถ้าผู้ประสบเหตุให้การช่วยเหลือ โดยการปฏิบัติตามขั้นตอนของห่วงโซ่ความอยู่รอด ดังนี้

๑. โทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากระบบบริการฉุกเฉินทางการแพทย์ทันที ที่หมายเลข ๑๖๖๙ ๑๕๕๔ หรือ ๑๙๑

๒. การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (CPR) โดยให้การช่วยเหลือ ณ จุดเกิดเหตุ ตามอาการที่ตรวจพบ เช่น หดหายใจ ให้ช่วยหายใจโดยการเป่าปากเพื่อให้มีออกซิเจนเข้าสู่ร่างกาย หัวใจหยุดเต้นให้ช่วยกดหน้าอก เพื่อให้มีการไหลเวียนของโลหิต ที่จะช่วยให้ผู้ป่วยเจ็บมีโอกาสรอดชีวิตสูงขึ้น ขั้นตอนนี้เป็น การซื้อเวลาให้ผู้ป่วยเจ็บได้รับออกซิเจนเข้าสู่ร่างกายและมีการไหลเวียนโลหิตไปเลี้ยงอวัยวะสำคัญ

๓. กระตุ้นหัวใจด้วยไฟฟ้า (Early Defibrillation) เพื่อช่วยให้หัวใจกลับมาเต้นเป็นปกติ ถ้าทำได้รวดเร็ว ผู้ป่วยเจ็บจะมีโอกาสรอดชีวิตสูงขึ้น

๔. การดูแลขั้นสูง (Advance Care) เป็นการรักษาโดยการให้ยาและการใส่ท่อช่วยการหายใจ โดยบุคลากรทางการแพทย์ ณ จุดเกิดเหตุและในโรงพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยเจ็บกลับคืนสู่ภาวะปกติ

จัดทำโดย: สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ / ตรวจสอบเนื้อหาโดย: คณะกรรมการมาตรฐานการช่วยชีวิต สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย (เมษายน 2559)

จัดทำโดย : สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

การปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardio Pulmonary Resuscitation : CPR)

เป็นการช่วยเหลือระบบการหายใจและระบบการไหลเวียนโลหิตเมื่อเกิดภาวะการหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้นกะทันหัน เพื่อช่วยให้โลหิตมีการไหลเวียน ทำให้เนื้อเยื่อต่างๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะสมองได้รับออกซิเจนเพียงพอ จนกระทั่งระบบต่าง ๆ กลับมาทำหน้าที่ได้ตามปกติ

ดังนั้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุต่างๆ ที่ทำให้ผู้ป่วยเจ็บเกิดภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น ผู้ประสบเหตุไม่ควรปล่อยเวลาให้สูญเสียโดยไม่ได้ทำการช่วยเหลือ เพราะโอกาสรอดชีวิตของผู้ป่วยเจ็บจะลดลงทุกนาทีที่ผ่านไป สิ่งสำคัญในการช่วยเหลือเมื่อประสบเหตุคือ โทรศัพท์ขอความช่วยเหลือจากระบบบริการฉุกเฉินทางการแพทย์ทันที

สาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะหยุดหายใจและหัวใจหยุดเต้น

๑. ระบบการไหลเวียนโลหิตและหัวใจล้มเหลวจากภาวะโรคหัวใจ ช็อกจากการเสียเลือดและอุบัติเหตุต่าง ๆ เป็นต้น
๒. ทางเดินหายใจถูกอุดตันจากการสำลักอาหาร หรือการสำลักควัน
๓. อุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น ไฟฟ้าดูด จมน้ำ ได้รับยาเกินขนาด แพ้ยา ขาดอากาศ

อาการและอาการแสดง

๑. หหมดสติ (Unconsciousness) ไม่มีการตอบสนองเมื่อถูกปลุกหรือเรียก
๒. หยุดหายใจ (No Breathing) ไม่มีการเคลื่อนไหวขึ้นลงของทรวงอก หรือหน้าท้อง
๓. หัวใจหยุดเต้น (No Circulation) ไม่มีสัญญาณการไหลเวียนโลหิต คือ ไม่มีการหายใจ ไม่มีการไอ และไม่มีการเคลื่อนไหวของร่างกาย

ขั้นตอนการปฏิบัติการช่วยชีวิต

๑. เมื่อพบคนหมดสติตรวจสอบความปลอดภัยก่อนเข้าไปช่วยเหลือ เช่น ดึงกลม ไฟฟ้าช็อต แก๊สระเบิด เป็นต้น
๒. ตรวจสอบระดับความรู้สึกตัวโดยการเรียกผู้ป่วยเจ็บ และตีที่ไหล่เบาๆ

๓. ร้องขอความช่วยเหลือ และพลิกผู้ป่วยเจ็บให้นอนหงายราบบนพื้นเรียบแข็ง

๔. ถ้าผู้ป่วยเจ็บไม่ตอบสนอง ให้ช่วยการไหลเวียนโลหิตโดยการกดหน้าอก 30 ครั้ง ด้วยอัตราเร็วมากว่า 100 ครั้งต่อนาที กดลึก 2 นิ้ว หรือ 5 เซนติเมตร (ใช้มือข้างหนึ่งวางและใช้มืออีกข้างวางทับแล้วใช้สันมือกดที่กึ่งกลางหน้าอก)

๕. เปิดทางเดินหายใจ โดยใช้สันมือกดหน้าผาก ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมืออีกข้างเขยคางให้หน้าแหงนขึ้น และช่วยหายใจโดยการเป่าปาก 2 ครั้ง ครั้งละ 1 วินาที

๖. หลังจากนั้นให้กดหน้าอกสลับกับการเป่าปากด้วยอัตรา 30 ต่อ 2 (นับเป็น 1 รอบ) ประเมินผลการกู้ชีพ ทุก 5 รอบ (ใช้เวลา 2 นาที)

ทุก 2

หมายเหตุ : ในกรณีที่ไม่สามารถเป่าปากได้ สามารถใช้การกดหน้าอกอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราเร็วกว่า 100 ครั้งต่อนาที

การห้ามเลือดและการปฐมพยาบาลบาดแผล

- การห้ามเลือด
- เลือดกำเดาไหล
- แผลถลอก
- แผลฟกช้ำ
- แผลถูกของมีคม แผลฉีกขาด
- แผลที่มีอวัยวะถูกตัดขาด
- แผลที่มีวัสดุปักคา
- แผลจากสารเคมี
- แผลโดนความร้อน

การห้ามเลือด

ขั้นตอนการห้ามเลือด

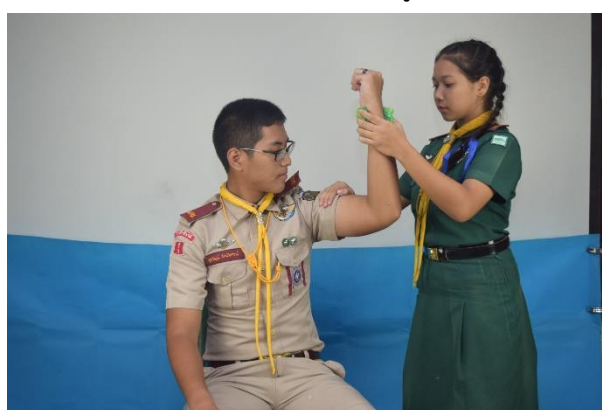
1. เปิดสิ่งปกปิดให้เห็นบริเวณที่แผลเลือดออก
2. ใช้มือหรือผ้าสะอาดกดตรงบาดแผลโดยตรง

3. ยกบริเวณที่เลือดออกให้สูงกว่าหัวใจ

4. ถ้าเลือดไม่หยุดให้กดบริเวณเส้นเลือดแดงใหญ่ที่ไปสู่อวัยวะ

5. เมื่อเลือดหยุดให้ปิดแผลด้วยผ้าสะอาดหลายๆชั้น พันทับด้วยผ้าหรือผ้ายัดให้แน่น

6. กรณีเลือดออกซ้ำ ให้เพิ่มความหนาของผ้าที่กดแล้วใช้ผ้าหรือผ้ายัดพันทับอีกครั้ง

๗. ส่งต่อโรงพยาบาล

เลือดกำเดาไหล

- เลือดกำเดาไหลเป็นภาวะที่เส้นเลือดฝอยแตกบริเวณหนังจมูก ส่วนใหญ่เกิดบริเวณที่อยู่ ตรงกลางระหว่างรูจมูกทั้งสองข้าง ทำให้เลือดไหลออกมา
- สาเหตุ เกิดจากอุบัติเหตุ อากาศแห้ง ความดันโลหิตสูง เป็นหวัด เป็นต้น

การปฐมพยาบาล

1. นั่งก้มหน้า
2. ใช้มือบีบจมูกให้หายใจทางปาก 5 – 10 นาที

ข้อควรระวัง

๑. ถ้านั่งเงยหน้าจะทำให้เลือดไหลลงคอและทำให้อาเจียนได้
๒. การสูดน้ำมูก แคะจมูกหรือขยี้จมูกทำให้เลือดออกอีก
๓. ในผู้ป่วยเจ็บที่ได้รับอุบัติเหตุ ถ้ามีน้ำใส ๆ ไหลออกจมนกให้รีบขอความช่วยเหลือและส่งโรงพยาบาล

แผลถลอก

เป็นแผลเปิดชนิดตื้นๆ ที่ผิวหนังชั้นนอกหลุดลอกออก มีเลือดเล็กน้อย

การปฐมพยาบาล

๑. ล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและสบู่จนหมดสิ่งสกปรก
๒. ใช้ผ้าสะอาดกดแผล เพื่อให้เลือดหยุด
๓. ใส่ยาสำหรับแผลสด เช่น เบตาดีน อาจปิดแผลหรือไม่ก็ได้

ข้อควรระวัง

๑. อาจพบการบาดเจ็บของอวัยวะภายใน
๒. แผลถลอกที่มีขนาดใหญ่อาจต้องทานยาปฏิชีวนะเพื่อป้องกันการติดเชื้อ
๓. ไม่ควรให้แผลเปียกน้ำจนกว่าแผลจะแห้ง เพื่อป้องกันการติดเชื้อ

แผลฟกช้ำ

แผลฟกช้ำเป็นแผลที่เกิดจากการกระทบกระแทกไม่มีรอยฉีกขาด หรือเลือดออกมามากภายนอก แต่มีการฉีกขาดของเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง ทำให้เห็นเป็นรอยช้ำ บวม

การปฐมพยาบาล

๑. ประคบด้วยความเย็น เช่น ผ้าห่อน้ำแข็ง ภายใน ๒๔ ชั่วโมงแรกเพื่อห้ามเลือด
๒. หลัง ๒๔ ชั่วโมง ประคบด้วยความร้อนเพื่อลดอาการช้ำ บวม

ข้อควรระวัง

๑. รอยฟกช้ำภายนอก อาจพบร่วมกับการบาดเจ็บอวัยวะภายใน เช่น กระดูกหัก ตับแตก ม้ามแตก เป็นต้น
๒. การใช้ความร้อนประคบตั้งแต่แรกหลังเกิดอุบัติเหตุ เช่น การใช้ยาหม่อง ไข่ต้ม ข้าวสุกร้อน อาจเป็นสาเหตุให้เลือดออกมากขึ้น

แผลถูกของมีคมและแผลฉีกขาด

แผลถูกของมีคมและแผลฉีกขาดเป็นแผลที่มีการเปิดของผิวหนัง ถ้าเป็นแผลถูกของมีคมจะมีขอบเรียบ ส่วนแผลฉีกขาดเกิดจากของไม่มีคมบาดหรือกระทบกระแทก จะมีขอบแผลไม่เรียบ อาจมีเลือดออกมากหรือน้อยขึ้นกับขนาด ความลึก และตำแหน่งของแผล

การปฐมพยาบาล

๑. ห้ามเลือดตามวิธีที่ถูกต้อง
๒. ถ้าแผลกว้างหรือลึกและมีก้อนเลือด หรือสิ่งแปลกปลอมภายในแผลไม่ต้องล้างแผล เพราะจะทำให้เลือดออกมากอีก ให้ปิดห้ามเลือดและนำส่งโรงพยาบาล
๓. ถ้าแผลเล็กตื้น ให้ล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและสบู่ ซับให้แห้ง แล้วปิดด้วยผ้าปิดแผลหรือพลาสติก โดยให้ขอบแผลชิดกัน

ข้อควรระวัง

อาจพบร่วมกับการบาดเจ็บของอวัยวะภายใน เช่น กระดูกหัก เส้นเลือดฉีกขาด

แผลที่มีอวัยวะถูกตัด

แผลที่มีอวัยวะถูกตัดขาด ส่วนมากเกิดจากของมีคมตัดขาด หรือเกิดจากการถูกกระชากหรือกดทับอย่างรุนแรง

การปฐมพยาบาล

๑. ห้ามเลือดในส่วนที่ถูกตัดขาดโดยใช้ผ้าสะอาดกดลงบริเวณบาดแผลและพันทับด้วยผ้าให้แน่นพอควร ยกส่วนนั้นให้สูงขึ้น
๒. เก็บอวัยวะส่วนที่ขาดใส่ถุงพลาสติกที่สะอาด มัดปากถุงให้แน่นแล้วแช่ในภาชนะที่มีน้ำแข็ง

๓. รีบนำผู้ป่วยเจ็บส่งโรงพยาบาลพร้อมอวัยวะส่วนที่ขาดหรือรีบขอความช่วยเหลือทันที

ข้อควรระวัง

๑. ไม่ควรห้ามเลือดด้วยการขันชะเนาะ
๒. ห้ามแช่อวัยวะส่วนที่ขาดในน้ำเกลือหรือน้ำเปล่า
๓. ควรจดเวลาของการเกิดอุบัติเหตุไว้ด้วย

แผลที่มีวัตถุปักคา

แผลที่มีวัตถุปักคา อาจเกิดขึ้นได้กับทุกส่วนของร่างกาย เช่น แขน ขา หน้าอก ช่องท้อง ตา เป็นต้น

การปฐมพยาบาล

๑. ใช้ผ้าสะอาดวางรอบ ๆ วัตถุนั้น แล้วพันผ้ารอบๆวัตถุให้แน่น เพื่อไม่ให้วัตถุขยับ
๒. รีบนำผู้ป่วยเจ็บส่งโรงพยาบาลหรือรีบขอความช่วยเหลือทันที

ข้อควรระวัง

๑. ห้ามดึงวัตถุนั้นออกจากแผล เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายต่ออวัยวะข้างเคียง หรือทำให้เลือดออกมากขึ้น
๒. อาจจำเป็นต้องใช้เครื่องมือตัดวัตถุนั้นออกจากส่วนอื่น เพื่อให้ส่วนที่ติดกับผู้ป่วยเจ็บ ไม่ต้องถูกดึงออกหรือขยับ

แผลจากสารเคมี

แผลจากสารเคมี อาจเกิดจากกรดหรือด่างเข้มข้น ทำให้ผิวหนังถูกทำลายและเกิดแผลที่รุนแรง ผู้ป่วยเจ็บนั้นมีอาการปวดแสบร้อนมาก ผิวหนังอาจถูกทำลายลึกถึงชั้นกล้ามเนื้อ

การปฐมพยาบาล

๑. ใช้น้ำสะอาดไหลผ่านบริเวณแผลมากๆ อย่างน้อย ๑๐ นาที หรือจนกว่าอาการปวดแสบร้อนจะลดลง
๒. ถ้าเป็นบริเวณมือ หรือข้อมือ ให้ถอดเครื่องประดับออกให้หมด
๓. ปิดแผลด้วยผ้าสะอาด
๔. รีบนำผู้ป่วยเจ็บส่งโรงพยาบาลหรือรีบขอความช่วยเหลือทันที

ข้อควรระวัง

๑. งดจับต้องแผลโดยไม่จำเป็น
๒. ห้ามทายา โลชั่น หรือครีมทุกชนิดบริเวณบาดแผล

แผลโดนความร้อน

- แผลโดนความร้อน อาจเกิดจากเปลวไฟ น้ำร้อน ไฟฟ้า วัสดุหรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความร้อน
- ความรุนแรงขึ้นอยู่กับปริมาณความร้อน ระยะเวลาที่ได้รับ ขนาดและตำแหน่งของอวัยวะที่โดนความร้อน
- ความรุนแรงของแผลโดนความร้อน แบ่งได้ ๓ ระดับ

ระดับที่ ๑ ผิวหนังเป็นสีแดง ปวดแสบ
ร้อนเล็กน้อย เช่น ผิวไหม้จากแดด

ระดับที่ ๒ ผิวหนังพองมีน้ำใสอยู่ข้างใน
ปวดแสบร้อนมาก ส่วนมากแผลจะแห้งหรือหาย
ภายใน ๕ - ๑๐ วัน

ระดับที่ ๓ ผิวหนังถูกทำลายลึกตลอดชั้นของหนังแท้ จนเห็นลักษณะไหม้เกรียม
หรือเห็นเป็นเนื้อสีขาว อาจลึกถึงกล้ามเนื้อและกระดูก ทำให้เจ็บปวดมาก

การปฐมพยาบาล

๑. ใช้น้ำสะอาดราดหรือแช่บริเวณแผลเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๐ นาที

๒. ถอดเครื่องประดับบริเวณที่โดนความร้อนออก
๓. ปิดแผลด้วยผ้าสะอาด
๔. ถ้ามีแผลโดนความร้อนเป็นบริเวณกว้าง หรือบริเวณอวัยวะสำคัญ เช่น ใบหน้า คอ อวัยวะเพศ ให้รีบ
นำส่งโรงพยาบาล

ข้อควรระวัง

๑. ผู้ป่วยเจ็บที่โดนไฟคลอก โดนความร้อนบริเวณใบหน้า อาจมีปัญหาทางเดินหายใจร่วมด้วย
๒. ผู้ป่วยเจ็บที่โดนไฟฟ้าช็อต ต้องระวังเรื่องหัวใจเต้นผิดปกติหรือหยุดเต้น
๓. ผู้ป่วยเจ็บที่มีแผลบริเวณกว้าง อาจมีอาการช็อก
๔. ห้ามใช้น้ำเย็นจัดหรือน้ำแข็งราดบนแผล
๕. ห้ามดึงสิ่งที่ติดแน่นออกจากแผล เช่น เสื้อ กางเกง
๖. งดจับต้องแผลโดยไม่จำเป็น
๗. ห้ามทำให้ผิวหนังที่พองน้ำแตก
๘. ห้ามทายา ยาสีฟัน น้ำปลา หรือขี้ผึ้งลงบนแผล

การปฐมพยาบาลผู้ป่วยเจ็บกระดูกหัก ข้อเคล็ด ข้อเคลื่อน

- กระดูกหัก
- ข้อเคล็ด
- ข้อเคลื่อน
- การยกและเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเจ็บ

กระดูกหัก

ชนิดของกระดูกหัก

๑. กระดูกหักแบบปิด เป็นการหักโดยไม่มี
การแทงทะลุออกนอกผิวหนัง

๒. กระดูกหักแบบเปิด เป็นการหักแทงทะลุ
ออกนอกผิวหนังหรือมีแผลเลือดไหล

อาการและอาการแสดง

๑. มีอาการบวม ช้ำ กดเจ็บในบริเวณที่บาดเจ็บ
๒. มีอาการผิดรูป เช่น บิด โค้ง งอ หรือเคลื่อนไหวแล้วผิดปกติ
๓. เวลาขยับ จะรู้สึกเจ็บ และมีเสียงกรอบแกรบ
๔. อวัยวะสั้นกว่าปกติ ซึ่งจะเกิดขึ้นในกรณีที่กระดูกหักและมีการซ้อนกันของกระดูก
๕. มีบาดแผล เห็นปลายกระดูกโผล่ออกนอกผิวหนัง

การปฐมพยาบาล

๑. ให้อวัยวะส่วนที่บาดเจ็บอยู่นิ่งๆ และหยุดการเคลื่อนไหว
๒. เข้าเฝือกชั่วคราวโดยใช้วัสดุที่หาได้ เช่น ไม้ ร่ม กระดาษแข็ง ตามให้เหนือกว่าและต่ำกว่าจุดที่กระดูกหัก ๑ ข้อ

๓. ถ้ามีบาดแผลเปิดร่วมด้วย ให้ใช้ผ้าสะอาดปิดบริเวณบาดแผล และใช้ผ้าพันไว้หลวม ๆ ก่อนการตามกระดูก
๔. รับนำผู้ป่วยเจ็บส่งโรงพยาบาลหรือขอความช่วยเหลือทันที

ข้อควรระวัง

๑. ห้ามดึง หรือพยายามจัดส่วนกระดูกที่หักให้เข้าที่
๒. ถ้ากระดูกที่หักมีขนาดใหญ่ เช่น กระดูกต้นขา อาจมีอาการช็อกจากการเสียเลือดมาก

ข้อเคล็ด

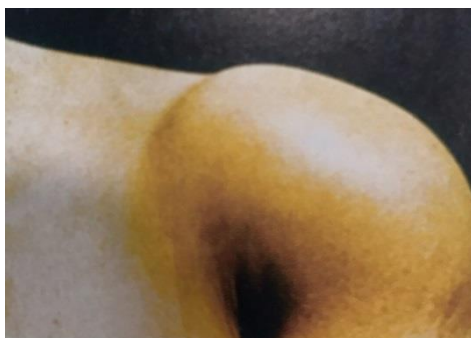
- ข้อเคล็ดเป็นการฉีกขาดของเอ็นที่อยู่รอบๆ ข้อและเยื่อหุ้มข้อ พบบ่อยบริเวณข้อเท้า ข้อมือ และข้อเข่า
- สาเหตุ เกิดจากการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วมีการบิดหรือการเหวี่ยงอย่างรุนแรงบริเวณข้อต่อ เกินกว่าข้อนั้นจะสามารถทำได้ เช่น การเดินสะดุดหรือก้าวพลาดจากการลงจากที่สูง
- อาการและอาการแสดง ปวดมาก กดเจ็บ บวม อาจมีอาการชา และเคลื่อนไหวข้อนั้นลำบาก หรือไม่ได้เลย

การปฐมพยาบาล

๑. งดการใช้ข้อหรืออวัยวะนั้น เพื่อให้ข้อที่บาดเจ็บอยู่นิ่งๆ หรือเคลื่อนไหวน้อยที่สุดและจัดให้อยู่ในท่าที่สบาย โดยใช้ผ้ายึดพันรอบข้อนั้นให้แน่นพอควร
๒. ประคบด้วยความเย็นใน ๒๔ ชั่วโมงแรก หลังจากนั้นให้ประคบด้วยความร้อน
๓. พยายามยกข้อนั้นให้สูง ถ้าเป็นข้อมือ ข้อไหล่ ควรใช้ผ้าสามเหลี่ยมคล้องแขน เพื่อลดอาการบวม
๔. นำส่งโรงพยาบาล เพื่อให้แน่ใจว่าเอ็นยึดข้อฉีกขาดอย่างเดียวหรือมีกระดูกหักร่วมด้วย

ข้อเคลื่อน

- ข้อเคลื่อนเป็นภาวะที่หัวกระดูกที่ประกอบเป็นข้อเคลื่อนออกจากตำแหน่งปกติ บริเวณที่พบได้บ่อย ได้แก่ ข้อมือ ข้อศอก ข้อไหล่ ข้อสะโพก กระดูกสะบ้า และขากรรไกร

- สาเหตุ เกิดจากการกระแทก การเหวี่ยง การบิด หรือการกระชากอย่างแรงที่ข้อนั้น
- อาการและอาการแสดง ปวดมาก บวมรอบ ๆ ข้อ กดเจ็บ มีอาการฟกช้ำ ข้อที่ได้รับอันตรายจะผิดรูปไปจากเดิม และความยาวของแขนหรือขาที่ได้รับการบาดเจ็บ อาจสั้นหรือยาวกว่าปกติ เคลื่อนไหวข้อนั้นไม่ได้ตามปกติ

การปฐมพยาบาล

- ให้พักข้ออยู่นิ่งๆอย่าพยายามดึงข้อที่เคลื่อนให้เข้าที่
- ใช้ผ้าพุง ดาม หรือเข้าเฝือกส่วนนั้นให้อยู่ในท่าพัก
- รีบนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็ว

ข้อควรระวัง

ห้ามให้อาหาร ยา และน้ำทางปาก

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย (Transportation of The injured)

การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย หมายถึง การนำผู้บาดเจ็บซึ่งได้รับการปฐมพยาบาลแล้ว ส่งต่อไปยังโรงพยาบาลนำผู้บาดเจ็บออกจากบริเวณที่เกิดเหตุซึ่งอาจมีอันตรายแก่ชีวิต เพื่อให้การปฐมพยาบาลในสถานที่ปลอดภัย

หลักการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ผู้ช่วยเหลือ

- ไม่ยกผู้บาดเจ็บตามลำพัง โดยเฉพาะผู้บาดเจ็บที่มีน้ำหนักมากกว่า
- กระดูกสันหลังของผู้ช่วยเหลืออยู่ในแนวตรงในขณะที่ยกผู้บาดเจ็บ เพื่อป้องกันการบาดเจ็บของหลัง
- ควรยกโดยให้น้ำหนักตัวผู้บาดเจ็บชิดกับตัวผู้ช่วยเหลือให้มากที่สุด
- กรณีที่มีผู้ช่วยเหลือเป็นทีม ต้องสื่อสารให้ชัดเจน

ผู้บาดเจ็บ

- ไม่ทำให้การบาดเจ็บรุนแรงมากขึ้น และไม่เพิ่มการบาดเจ็บอื่น ๆ จากการเคลื่อนย้าย
- ต้องได้รับการปฐมพยาบาลก่อนการเคลื่อนย้าย ยกเว้นในสถานการณ์จำเป็น เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ฯลฯ

การเคลื่อนย้ายโดยไม่ใช้อุปกรณ์ กรณีมีผู้ช่วยเหลือ ๑ คน

๑. **ทำเดินประคอง** ใช้สำหรับผู้ป่วยเจ็บรู้สึกตัวดี และพอจะช่วยตัวเองได้ ไม่มีกระดูกขาหรือกระดูกสันหลังหัก และผู้ป่วยเจ็บตัวใหญ่พอ ๆ กับผู้ช่วยเหลือ

๒. **ทำอุ้ม** ห้ามใช้ทำอุ้มกับผู้ป่วยเจ็บที่สงสัยว่าจะมีการหักของกระดูกสันหลัง กระดูกขา และกระดูกเชิงกราน

ทำอุ้มกอดหน้า

ทำอุ้มกอดหลัง

ทำอุ้มทาบหลัง

ทำอุ้มแบก เป็นทำอุ้มยกคนที่หมดสติ หรือคนที่รับบาดเจ็บจนไม่สามารถลุกขึ้นจากพื้นได้ด้วยตนเอง ห้ามใช้กับผู้ป่วยเจ็บกระดูกสันหลังหัก

ขั้นตอนทำอุ้มแบก

ขั้นตอนที่ ๑

ขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๓

ขั้นตอนที่ ๔

ขั้นตอนที่ ๕

ขั้นตอนที่ ๖

ขั้นตอนที่ ๗

ขั้นตอนที่ ๘

กรณีผู้ช่วยเหลือ ๒ คน

๑. ทำประคองเดิน ใช้สำหรับผู้ป่วยเจ็บที่ช่วยตัวเองได้ และไม่มีกระดูกขาหรือกระดูกสันหลังหัก

๒. ทำอุ้มประสานแคร่ ใช้สำหรับผู้ป่วยเจ็บที่ศีรษะหรือเท้า และรู้สึกตัวดี เพื่อให้ผู้ป่วยเจ็บสามารถยึดเกาะผู้อุ้มไว้ได้

๓. ทำอุ้มคู่กอดหลัง เหมาะสำหรับหามผู้ที่หมดสติเป็นระยะทางไกล ๆ ไม่ควรใช้หากสงสัยว่าผู้ป่วยเจ็บมีกระดูกหักที่แขน ขา สันหลังหรือกระดูกเชิงกราน

๔. ทำอุ้มคู่จับมือหรืออุ้มประสานมือ ใช้สำหรับผู้ป่วยเจ็บที่หมดสติ อาจดัดแปลงทำอุ้มทาบหลังมาใช้ได้ ผู้อุ้มแต่ละคนสอดแขนเข้าไปใต้ขาของผู้ป่วยเจ็บและจับข้อมือซึ่งกันและกันไว้

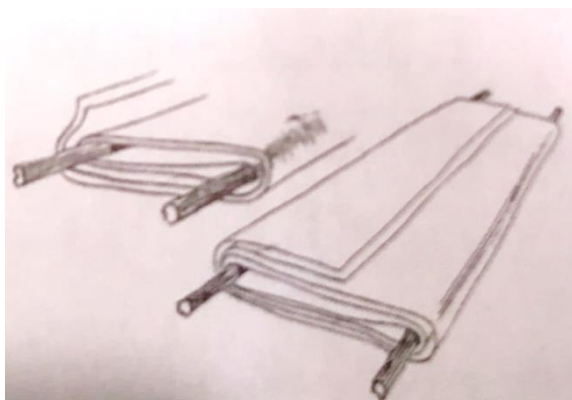
การเคลื่อนย้ายโดยใช้อุปกรณ์

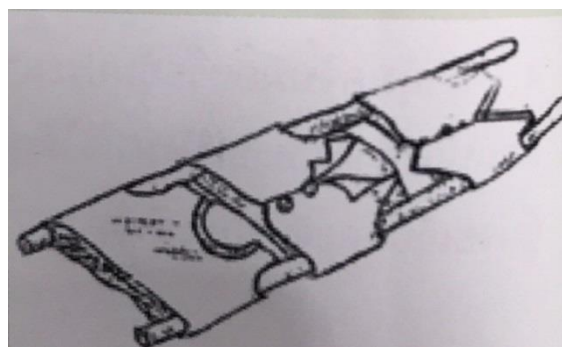
เปลบานประตูหรือแผ่นกระดาน

เปลผ้าห่ม

เปลคานกับผ้าห่ม

เปลคานกับเสื้อแจ็คเก็ต

ภาวะฉุกเฉินทางอายุรกรรม

การสำลัก

การสำลักเกิดจากอาหารเข้าไปอุดกั้นทางเดินหายใจ มักจะเกิดกับผู้ที่กำลังกินอาหารและโดยเฉพาะอาหารที่เป็นชิ้นอยู่ในปาก แล้วพุดคุด หรือหัวเราะ กลืนเร็วเกินไปจนเกิดอาการสำลัก ทำให้อาหารไปติดอยู่บนคอหอย

อาการและอาการแสดง

พุดไม่มีเสียง พยายามเอานิ้วมือล้วง หรือเอามือกุมคอ พยายามไอ แต่ไอไม่ออก หายใจไม่ได้ เมื่อผู้ป่วยเจ็บหายใจไม่ได้อยู่ ๒ - ๓ นาที จะหมดสติล้มฟุบลง หัวใจหยุดเต้นภายใน ๖ - ๗ นาที ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ

การปฐมพยาบาล

๑. กรณีผู้ป่วยเจ็บยังไม่หมดสติ ใช้วิธีการรัดกระดูกที่ท้องเหนือสะดือ ได้ลื่นปีในทิศทางเฉียงขึ้น โดยให้ผู้ทำการช่วยเหลือเข้าไปทางข้างหลังของผู้ป่วยที่กำลังยืนอยู่ มือซ้ายกำมัดตรงหน้าท้องระหว่างสะดือ กับลื่นปีของผู้ป่วย มือขวากำกำปั้นซ้าย หรือใช้วิธีประสานมือสองข้างเข้าด้วยกัน แล้วรัดกระดูกเข้าหาตัว ผู้ช่วยเหลืออย่างแรง ๆ หลายครั้ง จนพุดออกมาได้

๒. กรณีผู้ป่วยเจ็บหมดสติ จับผู้ป่วยเจ็บนอนในท่านอนหงายราบ นิ่งคร่อมแล้วใช้สันมือทั้ง ๒ ข้าง วางซ้อนกัน กดกระดูกที่ท้องเหนือสะดือได้ลื่นปี ในทิศทางเฉียงขึ้นไปทางศีรษะของผู้ป่วยเจ็บ ทำ ๕ ครั้ง แล้วเปิดปากผู้ป่วยเจ็บ หากเห็นสิ่งแปลกปลอมให้ล้วงออก ห้ามล้วงโดยไม่เห็น จากนั้นจึงตรวจการหายใจและเริ่มต้นการกู้ชีพ

๓. ในกรณีที่อยู่คนเดียวหรือไม่มีคนช่วย อาจช่วยตนเองได้ โดยใช้กำปั้นของตัวเองวางตรงหน้าท้อง ส่วนบน แล้วกดกระดูกบริเวณลิ้นปี่ในท่าโน้มตัวไปด้านหน้า หรือกระดูกท่อนอกกับขอบโต๊ะหรือโซฟา

ชัก

ปัจจุบันยังไม่มีวิธีใดที่สามารถหยุดอาการชักได้ แม้แต่ยากันชักที่ผู้ป่วยเจ็บรับประทานเป็นประจำ ดังนั้น จึงต้องปล่อยให้อาการชักดำเนินต่อไปจนสิ้นสุดระยะของอาการเอง การปฐมพยาบาลเป็นการป้องกันการบาดเจ็บระหว่างชัก เมื่อผู้ป่วยเจ็บหยุดชักแล้วอาจจะพูดปลอบโยนหรือบอกให้รู้ว่ามีอาการชัก

การปฐมพยาบาล

๑. ป้องกันการบาดเจ็บจากการล้ม
๒. ให้ผู้ป่วยเจ็บนอนตะแคงเอียงหน้าลงกับพื้นในท่าเอนคางขึ้น
๓. ดูแลทางเดินหายใจ เช็ดหรือดูดเสมหะ น้ำลาย และสิ่งอาเจียนออก
๔. นำส่งโรงพยาบาล

ข้อควรระวัง

๑. ไม่นำของแข็งใส่เข้าไปในปาก เพื่ออุดฟัน
๒. ห้ามมัดหรือต่อสู้อย่างรุนแรงกับผู้ที่กำลังชัก
๓. อย่าทิ้งผู้ป่วยเจ็บไว้ตามลำพัง เพื่อไปตามผู้อื่น
๔. งดอาหารและน้ำระหว่างการชัก และหลังจากชักใหม่ๆ

การจมน้ำ

การจมน้ำทำให้เกิดอันตรายจากการขาดออกซิเจนไปเลี้ยงสมอง การช่วยชีวิตและการกู้ฟื้นคืนชีพ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้รอดชีวิต

การปฐมพยาบาล

๑. จัดให้นอนตะแคงกึ่งคว่ำ รีบตรวจสอบการหายใจ
๒. ถ้าไม่มีการหายใจ ให้ช่วยกู้ชีพทันที
๓. ให้ความอบอุ่นกับร่างกายผู้จมน้ำ โดยถอดเสื้อผ้าที่เปียกน้ำออกและใช้ผ้าแห้งคลุมตัวไว้
๔. นำส่งโรงพยาบาล

ข้อควรระวัง

๑. กรณีผู้จมน้ำมีประวัติการจมน้ำเนื่องจากการกระโดดน้ำ หรือเล่นกระดานโต้คลื่น การช่วยเหลือต้องระวังเรื่องกระดูกคอหัก โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายผู้จมน้ำ โดยเมื่อนำผู้จมน้ำถึงน้ำตื้นพอที่ผู้ช่วยเหลือจะยืนสะดวกแล้ว ให้ใช้ไม้กระดานแข็งสอดใต้น้ำรองรับตัวผู้จมน้ำ ใช้ผ้ารัดตัวผู้จมน้ำให้ติดกับไม้ไว้
๒. ไม่ควรเสียเวลากับการพยายามเอาน้ำออกจากปอดหรือกระเพาะอาหาร
๓. หากไม่สามารถนำผู้จมน้ำขึ้นจากน้ำได้โดยเร็ว อาจเป่าปากบนผิวน้ำ โดยหลีกเลี่ยงการเป่าปากใต้น้ำ และห้ามนวดหน้าอกระหว่างอยู่ในน้ำ

โรคลมเหตุร้อนหรือฮีทสโตรก

โรคลมเหตุร้อนหรือฮีทสโตรก เป็นกลุ่มอาการที่เกิดจากความร้อนที่ร่างกายสร้างขึ้นรวมทั้งได้รับจากภายนอก แต่ร่างกายไม่สามารถระบายความร้อนออกไปได้ทัน ทำให้อุณหภูมิภายในร่างกายสูงขึ้นมากก่อให้เกิดอันตรายต่อระบบต่างๆ ของร่างกาย เป็นภาวะที่มีอันตราย และอันตรายสูง

สถานะที่เป็นอันตราย

๑. ออกกำลังกายกลางแจ้ง หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความร้อนสูงเป็นระยะเวลานาน
๒. ใส่เสื้อผ้าหนาทึบ ยากต่อการระเหยของเหงื่อ
๓. มีไข้ ดื่มน้ำไม่เพียงพอ ท้องเสีย อาเจียน อ่อนนอน ดื่มสุรามาก่อน

สัญญาณอันตราย

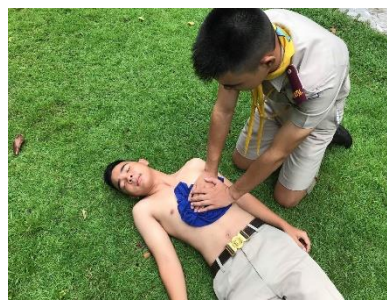
๑. มีอาการหน้ามืด คลื่นไส้ อาเจียน หมดแรง เหนื่อย เป็นลม หน้าแดง กระจกตาขาว มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง คลุ้มคลั่ง สับสน ชัก หมดสติ
๒. ตัวร้อนจัด
๓. เหงื่อออกมาก จนสุดท้ายร่างกายจะไม่มีเหงื่อออก

การป้องกัน

๑. ในช่วงแรกของการฝึกค่อยๆเพิ่มระยะเวลาการออกกำลังกายกลางแจ้ง วันละ ½ ชั่วโมง จนพร้อมสมบูรณ์ภายในเวลา ๗ วัน
๒. จัดให้ดื่มน้ำ และมีช่วงพักที่เหมาะสมระหว่างออกกำลังกายกลางแจ้งหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิสูง
๓. ใส่เสื้อผ้าที่ระบายความร้อนได้ดี
๔. หลีกเลี่ยงการออกกำลังกาย เมื่อมีไข้ ท้องเสีย อาเจียน อ่อนนอน
๕. งดดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนออกกำลังกาย

การปฐมพยาบาล

๑. เมื่อพบผู้ที่มีอาการ ให้ทุกคนพักการออกกำลังกายกลางแจ้ง หรือออกจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายทันที
๒. นำผู้ป่วยเจ็บเข้าที่ร่ม หรือสภาพแวดล้อมที่มีอากาศเย็นหรืออากาศถ่ายเทสะดวก
๓. ถอดเสื้อผ้า เพื่อให้ร่างกายระบายความร้อนได้อย่างรวดเร็ว
๔. ทำการระบายความร้อน โดยเช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำอุณหภูมิปกติและพัดระบายความร้อนทั่วตัว

๕. นำส่งโรงพยาบาลโดยเร็วที่สุด และทำการระบายความร้อนตลอดเวลาระหว่างการนำส่ง
ช็อก

ช็อก เป็นภาวะเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ ได้ไม่เพียงพอ อาจมีสาเหตุจากการเสียน้ำ เสียเลือด หัวใจล้มเหลว แพ้อย่างรุนแรง หรือจากการเจ็บปวดอย่างรุนแรง

อาการและอาการแสดง

๑. ผู้ป่วยเจ็บจะมีอาการกระหายน้ำ สับสน ซึมลง กระสับกระส่าย จนถึงหมดสติ จะตรวจพบว่าตัวเย็น ชีต ผิวน้ำขึ้น ชีพจรเบาเร็ว หายใจเร็ว

๒. ในกรณีช็อกจากการแพ้อย่างรุนแรง อาจมีอาการหน้า คอ และตัวบวมแดง หายใจลำบาก และมีเสียงวี๊ด

การปฐมพยาบาล

๑. จัดให้อนอนหงายราบไม่หนุนหมอน ตะแคงหน้า เพื่อป้องกันการสำลักน้ำลายหรืออาเจียน ยกปลายเท้าให้สูงประมาณ ๑ ฟุต

๒. ห่มผ้าให้ความอบอุ่น

๓. แก้ไขสาเหตุช็อก เช่น ถ้ามีเลือดออกให้ห้ามเลือด

๔. รีบนำส่งโรงพยาบาล

ขอบข่ายรายวิชา

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีดในการจราจร

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ การใช้สัญญาณไฟจราจร มีทักษะในการใช้สัญญาณจราจรโดยใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด

วัตถุประสงค์

- เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ
๑. บอกสัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจร และสัญญาณนกหวีดได้อย่างถูกต้อง
 ๒. อธิบายพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อย่างถูกต้อง
 ๓. ฝึกปฏิบัติการใช้สัญญาณมือสัญญาณนกหวีดในการจราจรได้
 ๔. ดำเนินการจัดการจราจรโดยใช้สัญญาณมือสัญญาณนกหวีดได้

วิธีสอน/กิจกรรม

คาบที่ ๑

๑. นำเข้าสู่บทเรียน	๔๐ นาที
เพลง/เกม	
๒. บรรยายประกอบสื่อและวีดิทัศน์ เรื่องพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ การใช้สัญญาณไฟจราจร สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดในการจราจร	๕๐ นาที

คาบที่ ๒

อธิบาย สาธิตและฝึกภาคปฏิบัติการใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดในการจราจร	๙๐ นาที

คาบที่ ๓

๑. ฝึกทบทวนและทดสอบการใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดในการจราจร	๕๐ นาที
๒. สรุปบทเรียน	๑๐ นาที

สื่อการสอน

๑. เพลง/เกม
๒. วีดิทัศน์เกี่ยวกับการจราจร
๓. Power Point เรื่อง การใช้สัญญาณไฟ สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีดและเครื่องหมายจราจร
๔. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

การประเมินผล

๑. วิธีการวัดผล
 - ๑.๑ การทดสอบ
 - ๑.๒ การปฏิบัติกิจกรรม
๒. เกณฑ์การประเมิน
 - ๒.๑ ทดสอบผ่านร้อยละ ๖๐
 - ๒.๒ ฝึกปฏิบัติสัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. คำสั่ง กองบังคับการตำรวจจราจร ที่ ๓๐๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

เนื้อหาวิชา

ทำสัญญาณจราจร ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ ได้กำหนดทำสัญญาณจราจร เพื่อเป็นการปฏิบัติเป็นแบบอย่างเดียวกัน และเป็นหลักการที่ฝึกปฏิบัติของเจ้าพนักงานจราจรและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นแบบอย่างเดียวกันและถูกต้องตามกฎหมายจราจรทางบกได้กำหนดดังนี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒ (๓๓) “สัญญาณจราจร” หมายความว่า สัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีด หรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี่ หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณ

มาตรา ๒๔ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงให้ปรากฏข้างหน้าในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนซ้ายออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ลดแขนข้างที่เหยียดออกไปนั้นลงและโบกมือไปข้างหน้า ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดอยู่ทางด้านหลังขับรถผ่านไปได้

(๒) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนข้างใดข้างหนึ่งออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนข้างนั้นของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น แล้วโบกผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดอยู่หน้าขับรถผ่านไปได้

(๓) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และเหยียดแขนทั้งสองข้างออกไปเสมอระดับไหล่และตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านที่เหยียดแขนทั้งสองข้างของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องหยุดรถ

(๔) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พลิกฝ่ามือที่ตั้งอยู่นั้น โบกไปด้านหลัง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งหยุดอยู่ทางด้านหน้าของพนักงานเจ้าหน้าที่ขับรถผ่านไปได้

(๕) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ยื่น และยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนท่อนบนและตั้งฝ่ามือขึ้น ส่วนแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถมาทางด้านหน้าและด้านหลังของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องหยุดรถ

การหยุดรถตามมาตรานี้ ให้หยุดหลังเส้นให้รถหยุด ในกรณีที่ทางเดินรถใดไม่มีเส้นให้รถหยุด ให้ผู้ขับขี่หยุดรถห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ในระยะไม่น้อยกว่าสามเมตร

การแสดงสัญญาณจราจรของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรานี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้ไฟฉายเรืองแสงหรืออุปกรณ์เรืองแสงอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๒๕ ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามสัญญาณจราจรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงด้วยเสียงสัญญาณนกหวีดในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที

(๒) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้นสองครั้งติดต่อกัน ให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

ทำสัญญาณจราจร มี ๒ ทำใหญ่ ๆ คือ

๑. ทำห้ามรถ หรือให้รถหยุด
๒. ทำปล่อยรถ หรือให้รถไป

ขั้นตอนในการออกคำสั่ง

ครูฝึกจะใช้คำสั่งว่า “ห้ามรถด้านหน้า ทำ” พอสิ้นเสียง “ทำ” ผู้รับการฝึกเริ่มปฏิบัติและเมื่อใช้คำสั่งว่า “ให้รถทางด้านหน้าไปได้ ทำ” พอสิ้นเสียงจึงปฏิบัติหรือถ้าเห็นว่าการปฏิบัติไม่พร้อมก็จะสั่งให้เอามือลงเพื่อจะได้สั่งปฏิบัติใหม่ต่อไป

ขั้นตอนในการปฏิบัติทำสัญญาณต่าง ๆ การปฏิบัติทุก ๆ ทำจะต้องเริ่มต้นจากทำตามระเบียบพัก ดังนี้

๑. ทำห้ามรถ หรือให้รถหยุด

๑.๑ ห้ามรถทางด้านหน้า มี ๑ จังหวะ

การปฏิบัติ : ยกแขนขวาท่อนล่างตั้งฉากกับแขนขวาท่อนบนและให้ขนานกับพื้น ตั้งฝ่ามือขึ้น โดยฝ่ามือหันไปด้านหน้า นิ้วมือทั้งห้าเรียงชิดติดกัน

๑.๒ ห้ามรถทางด้านหลัง มี ๓ จังหวะ การปฏิบัติ

๑.๒.๑ สลัดหน้าไปทางด้านหลังทางซ้ายเพื่อมองรถข้างหลัง

๑.๒.๒ ยกแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่ หรือขนานกับพื้นหันฝ่ามือไปทางด้านหน้า นิ้วมือทั้งห้าเรียงชิดติดกัน

๑.๒.๓ สลัดหน้ากลับ

๑.๓ ห้ามรถทางด้านขวา มี ๔ จังหวะ

๑.๓.๑ สลัดหน้าไปทางขวา เพื่อมองรถทางด้านขวา

๑.๓.๒ ยกแขนขวาเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่หรือขนานกับพื้นคว่ำฝ่ามือลงขนานกับพื้น นิ้วมือทั้งห้าเรียงชิดติดกัน

๑.๓.๓ หักฝ่ามือขึ้นดูให้พอสวยงาม นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

๑.๓.๔ สลัดหน้ากลับ

๑.๔ ห้ามรถทางด้านซ้าย มี ๔ จังหวะ

- ๑.๔.๑ สลัดหน้าไปทางซ้าย เพื่อบังรถทางด้านซ้าย
- ๑.๔.๒ ยกแขนซ้ายเหยียดออกไปเสมอระดับไหล่หรือขนานกับพื้น คว่ำฝ่ามือลงขนานกับพื้น นิ้วมือทั้งห้าเรียงชิดติดกัน
- ๑.๔.๓ หักฝ่ามือขึ้นดูให้พอสวยงาม นิ้วมือเรียงชิดติดกัน
- ๑.๔.๔ สลัดหน้ากลับ

๒. ทำปล่อยรถหรือให้รถไป ต้องมาจากท่าห้ามรถ

๒.๑ ปล่อยรถทางด้านหน้ามี ๔ จังหวะ

- ๒.๑.๑ หักแขนไปทางด้านหน้า ประมาณ ๙๐ องศา ฝ่ามือหันเข้าหาตัว
- ๒.๑.๒ สลัดมือและแขนช่วงล่างไปข้างหน้าให้ขนานกับพื้น ฝ่ามือหงายขึ้น
- ๒.๑.๓ โบกมือและแขนช่วงล่างไปด้านหลัง ๓ ครั้งหรือหลายครั้ง แล้วแต่ความจำเป็น
- ๒.๑.๔ เก็บมือไว้ในท่าตามระเบียบพัก

๒.๒ ปล่อยรถทางด้านหลังมี ๔ จังหวะ

- ๒.๒.๑ สลัดหน้าไปทางด้านหลังทางซ้าย เพื่อมองรถทางด้านหลัง
- ๒.๒.๒ ลดมือและแขนซ้ายลง ทำมุมประมาณ ๔๕ องศากับลำตัว
- ๒.๒.๓ เปิดมือไปทางด้านหลังพอประมาณแล้วโบกมือไปข้างหน้า ๓ ครั้ง หรือหลายครั้ง แล้วแต่ความจำเป็น
- ๒.๒.๔ เก็บมือไปอยู่ในท่าตามระเบียบพักพร้อมกับสลัดหน้ากลับ

๒.๓ ปล่อยรถทางด้านขวา มี ๔ จังหวะ

- ๒.๓.๑ สลัดหน้าไปทางขวา เพื่อมองดูรถทางด้านขวา
- ๒.๓.๒ พลิกฝ่ามือขึ้น
- ๒.๓.๓ โบกมือและแขนช่วงล่างผ่านศีรษะไปทางด้านหลัง ๓ ครั้ง
- ๒.๓.๔ เก็บมืออยู่ในท่าตามระเบียบพักพร้อมสลัดกลับมาอยู่ในท่าตรง

๒.๔ ปล່อยรถทางด้านซ้าย มี ๔ จังหวะ

- ๒.๔.๑ สลัดหน้าไปทางซ้าย เพื่อมองดูรถทางด้านซ้าย
- ๒.๔.๒ พลิกฝ่ามือขึ้น
- ๒.๔.๓ โบกมือและแขนช่วงล่างผ่านศีรษะไปทางด้านหน้า ๓ ครั้ง
- ๒.๔.๔ เก็บมืออยู่ในท่าตามระเบียบพักพร้อมสลัดกลับมาอยู่ในท่าตรง

หมายเหตุ ทำสัญญาณจราจร ทำห้ามรถ ทำปล່อยรถ ผู้เรียนจะต้องพยายามฝึกให้เกิดทักษะ และถ้าต้องใช้พร้อมๆ กัน ก็ทำตาม ไปตามลำดับขั้นตอนที่ละขั้นตอน ไม่ใช่พร้อมกัน

สัญญาณนกหวีด มี ๒ อย่างคือ

๑. ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดยาวหนึ่งครั้ง ให้ผู้ขับขี่หยุดรถทันที
๒. ใช้เสียงสัญญาณนกหวีดสั้น ๒ ครั้ง ติดต่อกันให้ผู้ขับขี่ขับรถผ่านไปได้

นอกจากทำสัญญาณจราจรแล้ว จะต้องใช้สัญญาณนกหวีดให้เป็นและถูกต้องด้วย และจะต้องควบคู่กันไปเพราะในขณะปฏิบัติหน้าที่จราจรนั้นบางครั้งใช้แต่สัญญาณมือผู้ขับขี่รถอาจไม่ได้มองเรา จะต้องใช้เสียงนกหวีด ซึ่งทำให้การได้ยินหรือถ้าจะใช้แต่เสียงนกหวีดก็ไม่ได้เพราะผู้ขับขี่รถอาจไม่ได้ยิน ดังนั้นต้องใช้พร้อมกันทั้งสองอย่าง

ข้อสำคัญ การเป่านกหวีดให้เป่าแรงเต็มที่และเฉียบขาดทุกครั้ง และใช้เฉพาะเพื่อให้สัญญาณเท่านั้น ผู้ที่อมนกหวีดไว้แล้ว ทำให้เกิดเสียงทุกครั้งที่ยาใจออกหรือเป่าตลอดเวลา ทำให้เกิดความรำคาญ เป็นการพร่ำเพรื่อซึ่งจะหมดความหมายและไม่ศักดิ์สิทธิ์ การปฏิบัติหน้าที่เป็นหมู่ หรือหลายคนควรให้หัวหน้าเป็นผู้เป่าคนเดียว

การใช้ทำสัญญาณมือพร้อมกับสัญญาณนกหวีด

๑. การเป่านกหวีดให้รถหยุด เป่าเมื่อใช้สัญญาณมือห้ามรถหยุดเรียบร้อยแล้ว โดยเป่ายาวหนึ่งครั้ง
๒. ถ้าเป่านกหวีดให้รถไปได้ เป่าเมื่อกำลังใช้สัญญาณมือหรือในขณะที่โบกมือพร้อมกับเป่านกหวีดเสียงสั้น ๆ ๒ ครั้ง

การยื่นอำนาจการจราจร

๑. ยืนในจุดที่มองเห็นถนนได้ทุกด้าน เพื่อมองเห็นปริมาณรถแต่ละด้านว่ามากน้อยเพียงใด
๒. เป็นจุดที่ปลอดภัยไม่กีดขวางการจราจร
๓. ไม่มีสิ่งบดบังตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ อาจทำให้ผู้ขับขี่รถมองไม่เห็น เช่น ตู้โทรศัพท์ เสาไฟฟ้า และต้นไม้
๔. ให้ผู้ขับขี่รถมองเห็นได้เด่นชัด เมื่อให้สัญญาณมือในการอำนาจการจราจร
๕. เป็นจุดที่มองเห็นสัญญาณไฟจราจรหรือผู้ควบคุมสัญญาณไฟจราจรได้ดี
๖. ยืนอยู่ในที่เหมาะสมสง่าผ่าเผย
๗. ไม่เคี้ยวหมากฝรั่ง หรือแสดงกิริยาไม่เหมาะสม เช่น บิดขี้เกียจ หาว เรอ เป็นต้น

การควบคุมจราจรด้วยสัญญาณมือ

๑. ก่อนใช้สัญญาณมือต้องดูจังหวะสัญญาณไฟให้ถูกต้อง เมื่ออำนาจการจราจรตามจังหวะสัญญาณไฟจราจรที่มีผู้ควบคุมสัญญาณไฟจราจรอยู่
๒. ก่อนห้ามรถด้วยสัญญาณมือให้ดูความเร็วของรถคันแรกและรถคันหลังรวมทั้งระยะห่างของรถที่จะห้ามว่าเหมาะสมเพียงพอกับระยะที่จะให้รถหยุดหรือไม่

ขอบข่ายรายวิชา

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. ลักษณะการเป่าเสียงสัญญาณนกหวีดในการปฏิบัติหน้าที่
๓. การปฏิบัติหน้าที่ทำสัญญาณจราจร
๔. การเรียนรู้เรื่องสัญญาณไฟจราจรเบื้องต้น

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการฝึกปฏิบัติในทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีดได้ถูกวิธีต้องและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อสถานศึกษาและชุมชน สังคม เป็นการช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้อีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้วผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรสามารถ

๑. ฝึกปฏิบัติในการใช้สัญญาณท่ามือและสัญญาณนกหวีดได้
๒. บอกสัญญาณไฟจราจร สัญลักษณ์จราจรและสัญญาณนกหวีดได้ถูกต้อง
๓. สามารถปฏิบัติหน้าที่ในบริเวณสถานศึกษาได้

วิธีสอน/กิจกรรม

๑. นำเข้าสู่บทเรียน	๓๐ นาที
เพลง / เกม	
๒. บรรยายประกอบสื่อและวีดิทัศน์ เรื่อง สัญญาณท่าจราจรและสัญญาณนกหวีด	๔๐ นาที
๓. อธิบาย สาธิตและการฝึกภาคปฏิบัติสัญญาณท่ามือและสัญญาณนกหวีด	๔๐ นาที
๔. ฝึกทบทวนและทดสอบการใช้ สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดในการจราจร	๓๕ นาที
๕. สรุปบทเรียน	๕ นาที

สื่อการสอน

๑. แผนภูมิ เพลง/เกม
๒. วีดิทัศน์ที่เกี่ยวกับการจราจร
๓. Power Point เรื่อง การใช้สัญญาณไฟจราจร สัญลักษณ์จราจร สัญญาณนกหวีดและเครื่องหมายจราจร
๔. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

การประเมินผล

๑. วิธีการวัดผล
 - ๑.๑ การปฏิบัติกิจกรรม
 - ๑.๒ การทดสอบ

๒. เกณฑ์การประเมิน

๒.๑ การทดสอบผ่านร้อยละ ๖๐

๒.๒ ทดสอบการปฏิบัติสัญญาณมือและสัญญาณนกหวีด

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. คำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจรที่ ๓๐๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

ชื่อวิชา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร

บทเรียนที่ ๙
เวลา ๑๐๕ นาที

ขอบข่ายรายวิชา

๑. ความหมายและองค์ประกอบของโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม
๒. การวางแผนจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม
๓. ขั้นตอนการจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม
๔. การรับเกียรติบัตรคุณธรรม โดยการปฏิบัติหน้าที่การจราจร

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม และปฏิบัติหน้าที่การจราจรจนได้รับเกียรติบัตรคุณธรรม

วัตถุประสงค์

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรจะสามารถ

๑. เขียนโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีจราจรได้
๒. นำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม ที่จัดทำไปใช้ในสถานศึกษาของตนเองได้
๓. ปฏิบัติงานการจราจรไม่น้อยกว่า ๕๐ ครั้ง ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี เพื่อรับเกียรติบัตรคุณธรรม

วิธีสอน/กิจกรรม

๑. นำเข้าสู่บทเรียนโดยนำเสนอตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ด้วยสื่อ เช่น วีดิทัศน์ เพลง แผ่นพับ แผ่นป้าย เป็นต้น ๑๕ นาที
๒. ให้ความรู้เรื่องการวางแผนจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจราจร โดยใช้ Power point เรื่องการวางแผนจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม และใบความรู้ เรื่อง การจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม ๒๐ นาที
๓. แบ่งกลุ่ม มอบหมายให้วางแผนจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารีจราจร จำนวน ๑ โครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม ๒๕ นาที
๔. ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม ๒๐ นาที
๕. ชี้แจงเกณฑ์การปฏิบัติงานเพื่อขอรับเกียรติบัตรคุณธรรม ๑๕ นาที
๖. สรุปและประเมินผล ๑๐ นาที

สื่อการสอน

๑. วีดิทัศน์/เพลง กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีจราจร
๒. Power point เรื่อง การวางแผนกิจกรรมโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม
๓. แผ่นพับ แผ่นป้าย
๔. ใบความรู้ เรื่อง การจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม
๕. กระดาษ Flipchart ปากกาเคมี
๖. สมุดปฏิบัติงานของลูกเสือ เนตรนารี จราจร

การประเมินผล

๑. การสังเกต
๒. การปฏิบัติกิจกรรม เรื่อง การจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

เอกสารอ้างอิง/แหล่งข้อมูล

๑. คำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจรที่ ๓๐๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๒. ตัวอย่างการเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
๓. แบบฟอร์มการเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
๔. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
๕. ข้อมูลทาง Internet

เนื้อหาวิชา

การจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

ใบความรู้ที่ ๙

เรื่อง การจัดทำโครงการ/โครงการ

การจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม เพื่อดำเนินการตามแผนงานอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น สามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีขั้นตอน และมองเห็นปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาอีกด้วย การเสนอแนะให้จัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรมนั้น จำเป็นต้องระดมความรู้ ความสามารถ งบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็น ซึ่งบางโครงการ/โครงการ/กิจกรรม อาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนเลยก็ได้ แต่การเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม จะต้องทำให้ถูกขั้นตอน โดยการเสนอความคิดเห็น มีแนวทางในการเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑. โครงการ/โครงการ/กิจกรรม คือ งานหรือกิจกรรมที่ระบุรายละเอียดต่างๆ เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผน วัตถุประสงค์เดียวอาจมีหลายโครงการ/โครงการ/กิจกรรม ก็ได้ แต่โครงการ/โครงการ/กิจกรรม นั้น จะต้องมีส่วนประกอบที่ระบุรายละเอียดอย่างชัดเจนและสามารถขับเคลื่อนได้ดังนี้

- (๑) ชื่อโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
- (๒) หลักการและเหตุผล
- (๓) วัตถุประสงค์
- (๔) เป้าหมาย
- (๕) วิธีดำเนินงาน
- (๖) ระยะเวลา
- (๗) สถานที่
- (๘) งบประมาณ
- (๙) ผู้รับผิดชอบ
- (๑๐) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๑๑) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
- (๑๒) การประเมินผล

๒. แนวทางในการเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

(๑) **ชื่อโครงการ/โครงการ/กิจกรรม** เป็นการกำหนดชื่อโครงการ/โครงการ/กิจกรรม ในเรื่องที่จะทำ

(๒) **หลักการและเหตุผล** ควรระบุหลักการ ว่ามีความจำเป็นและมีความเหมาะสมอย่างไร จะเกิดประโยชน์อย่างไร

(๓) **วัตถุประสงค์** ผลที่ต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ แสดงให้เห็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย

(๔) **เป้าหมาย** ขอบข่ายงานที่จะทำงานให้บรรลุ โดยระบุคุณภาพ ปริมาณงาน

(๕) **วิธีดำเนินงาน** เป็นการบอกรายละเอียดของการดำเนินงาน หรือวิธีการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เริ่มตั้งแต่การเตรียมงาน การศึกษาและสำรวจข้อเท็จจริงต่างๆ การเสนอขออนุมัติโครงการ/โครงการ/กิจกรรม การเริ่มปฏิบัติงานจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงาน

(๖) **ระยะเวลา** เป็นการกำหนดวันเริ่มโครงการ/โครงการ/กิจกรรม วันสิ้นสุดโครงการ/โครงการ/กิจกรรม หรือช่วงเวลาที่ทำเนิงานนั้น ๆ

(๗) **สถานที่** การระบุสถานที่ หรือบริเวณที่จะดำเนินโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

(๘) **งบประมาณ** แยกรายละเอียดงบประมาณรายรับ-รายจ่ายทั้งหมดไว้ให้ชัดเจน หากไม่มีงบประมาณที่จะใช้ให้ระบุไว้ว่า ไม่ใช้งบประมาณ

(๙) **ผู้รับผิดชอบ** ให้ระบุชื่อผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

(๑๐) **หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** หน่วยหลักที่สนับสนุน ส่งเสริม ในการดำเนินงานตามโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

(๑๑) **การประเมินผล** รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำผลมาใช้ในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

(๑๒) **ผลที่คาดว่าจะได้รับ** การระบุผลของโครงการ/โครงการ/กิจกรรม ที่คาดว่าจะเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ/โครงการ/กิจกรรม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

(ตัวอย่าง) โครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม

๑. ชื่อโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม โครงการลูกเสือ เนตรนารี จราจร

๒. หลักการและเหตุผล

ด้วยสภาพปัญหาการจราจรบริเวณโดยรอบของสถานศึกษาปัจจุบันไม่คล่องตัว เกิดผลกระทบ ต่อประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนในการสัญจรไปมา โดยเฉพาะในช่วงเวลาเช้าและเวลาเย็น และช่วงเวลาเร่งด่วน อีกทั้งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและการจราจรติดขัด

(ชื่อสถานศึกษา) ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงสนับสนุนหน่วยลูกเสือ เนตรนารีจราจรของสถานศึกษาไปร่วมอำนวยความสะดวก และจัดการจราจรบริเวณโดยรอบของสถานศึกษา ร่วมกับสถานีตำรวจ.....ในพื้นที่

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีจราจร นำความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายจราจรไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง
๒. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีจราจร กระทำตนในการเป็นจิตอาสาที่ดีช่วยเหลือสังคม
๓. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยลูกเสือ เนตรนารีจราจร ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

๔. เป้าหมาย

๑. เสิ้งปริมาณ :
ลูกเสือ เนตรนารีจราจร จำนวน ๔๘ คน
๒. เสิ้งคุณภาพ :
ลูกเสือ เนตรนารีจราจร จำนวน ๔๘ คน สามารถปฏิบัติงานด้านการอำนวยความสะดวก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. วิธีดำเนินงาน

๑. เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
๓. กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน
๔. ลูกเสือ เนตรนารีจราจร แต่ละคนปฏิบัติงาน ปีการศึกษาละไม่น้อยกว่า ๕๐ ครั้ง
๕. ติดตามประเมินผล
๖. สรุปรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. สถานที่

ตามที่สถานศึกษากำหนดตามความเหมาะสม

๗. ระยะเวลา

ระยะเวลา ๑ ปีการศึกษา พ.ศ.

๘. งบประมาณ

จำนวน - บาท (.....)

๙. ผู้รับผิดชอบ

๑. หน่วยลูกเสือ เนตรนารีจรรยา (ชื่อสถานศึกษา).....
๒.
๓.

๑๐. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. กองบังคับการตำรวจจราจร
๒. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด.....
๓. สถานีตำรวจ.....

๑๑. การประเมินผล

- จากการสังเกต
- จากการตอบแบบสอบถาม

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ลูกเสือ เนตรนารีจรรยา นำความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายจราจรไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง
๒. ลูกเสือ เนตรนารีจรรยา กระทำตนในการเป็นจิตอาสาที่ดีช่วยเหลือสังคม
๓. เป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยลูกเสือ เนตรนารี จรรยา ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

แบบฟอร์มการเขียนโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

๑. ชื่อโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

๒. หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

๓. วัตถุประสงค์

๑.
๒.
๓.

๔. เป้าหมาย

๑. เชิงปริมาณ :
๒. เชิงคุณภาพ :

๕. วิธีดำเนินงาน

๑.
๒.
๓.

๖. สถานที่

๑.
๒.
๓.

๗. ระยะเวลา

.....

๘. งบประมาณ

.....

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ/โครงการ

.....,

๑๐. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....

๑๑. การประเมินผล

๑.

๒.

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.

๒.

๓.

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
(.....)

ลงชื่อ ที่ปรึกษาโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
(.....)

ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ/โครงการ/กิจกรรม
(.....)

ลงชื่อ ผู้อนุมัติ
(.....)

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม
เรื่อง การจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม

กลุ่ม/หมู่ สถานศึกษา.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		๔	๓	๒	๑
๑	การมีส่วนร่วมของสมาชิก				
๒	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
๓	ความถูกต้องของการจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม				
๔	วิธีการนำเสนอ				
๕	ความเป็นไปได้ของโครงการ				
รวม					

.....
 (.....)

ผู้กำกับกลุ่ม/กองลูกเสือ เนตรนารี.....

เกณฑ์การประเมิน

หัวข้อที่ประเมิน	ระดับคุณภาพ / คะแนน			
	ดีมาก (๔)	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การมีส่วนร่วมของสมาชิก	ทุกคนมีส่วนร่วม	สมาชิก ๑ คน ไม่ได้มีส่วนร่วม	สมาชิก ๒ คน ไม่ได้มีส่วนร่วม	สมาชิก ๓ คน ขึ้นไป ไม่ได้มีส่วนร่วม
๒. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๑. ใหม่ไม่ซ้ำใคร ๒. มีประโยชน์ ๓. ประยุกต์เป็นรูปแบบใหม่	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ ใน ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ ใน ๓ ข้อ	ปฏิบัติไม่ได้เลย
๓. ความถูกต้องของการจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม	ถูกต้องทุกขั้นตอนตามแนวทางการจัดทำโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม	ผิด ๑ - ๒ ข้อ	ผิด ๒ - ๔ ข้อ	ผิด ๕ ข้อขึ้นไป
๔. วิธีการนำเสนอ	๑. นำเสนอน่าสนใจ ๒. เสียงดังฟังชัดเจน ๓. วาจาสุภาพ ๔. ตามกำหนดเวลา	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ
๕. ความเป็นไปได้ของโครงการ/โครงการงาน/กิจกรรม	๑. ปฏิบัติได้จริง ๒. มีประโยชน์ ๓. มีความคุ้มค่า ๔. ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง	ปฏิบัติได้ ๓ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๒ ข้อ	ปฏิบัติได้ ๑ ข้อ

ภาคผนวก

หลักสูตรการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารีจราจร

วิชา	เรื่อง	เวลา/นาที
๑	ปฐมนิเทศ/พิธีเปิด/ทดสอบก่อนเรียน	๙๐
๒	บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารีจราจร	๑๐๕
๓	พระราชบัญญัติจราจรทางบกและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑๒๐
๔	เครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร	๗๕
๕	การสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ	๑๒๐
๖	การเดินเท้าและโดยสารรถประจำทางอย่างปลอดภัย	๖๐
๗	การปฐมพยาบาล	๑๐๕
๘	สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด (ภาคทฤษฎี)	๙๐
๙	ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด	๑๕๐
๑๐	การจัดทำโครงการลูกเสือ เนตรนารีจราจร	๑๐๕
๑๑	การประเมินผล ทดสอบหลังเรียนและพิธีปิด	๗๕
๑๒	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	๗๕
รวม		๑๙ ชม. ๓๐ นาที

กำหนดการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารีจราจร

ว/ด/ป	เวลา	วิชา	เวลาอบรม
วันที่ ๑	๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน	
	๐๘.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	- ปฐมนิเทศ - ทดสอบก่อนเรียน - พิธีเปิดการฝึกอบรม - พิธีเปิดรอบเสาธง - ชี้แจงวัตถุประสงค์และแนะนำวิทยากร - กลุ่มสัมพันธ์	๙๐ นาที
	๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม/นันทนาการ	
	๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ น.	บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารีจราจร	๑๐๕ นาที
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
	๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	พระราชบัญญัติจราจรทางบกและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (๑)	๖๐ นาที
	๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม/นันทนาการ	
	๑๔.๑๕ - ๑๕.๓๐ น.	เครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร	๗๕ นาที
	๑๕.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	การสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ (๑)	๖๐ นาที
วันที่ ๒	๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.	รายงานตัว / กลุ่มสัมพันธ์	
	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	การเดินเท้าและโดยสารรถประจำทางอย่างปลอดภัย	๖๐ นาที
	๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม/นันทนาการ	
	๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ น.	การปฐมพยาบาล	๑๐๕ นาที
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
	๑๓.๐๐ - ๑๓.๑๕ น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	
	๑๓.๑๕ - ๑๔.๔๕ น.	สัญญาณไฟจราจร สัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด	๙๐ นาที
	๑๔.๔๕ - ๑๕.๐๐ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม	
	๑๕.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด (๑)	๙๐ นาที
วันที่ ๓	๐๘.๐๐ - ๐๙.๐๐ น.	รายงานตัว / กลุ่มสัมพันธ์	
	๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด (๒)	๖๐ นาที
	๑๐.๐๐ - ๑๐.๑๕ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม /นันทนาการ	
	๑๐.๑๕ - ๑๒.๐๐ น.	กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีจราจร (การจัดทำโครงการ/โครงการ/กิจกรรม)	๑๐๕ นาที
	๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
	๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น.	พระราชบัญญัติจราจรทางบกและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (๒)	๖๐ นาที
	๑๔.๐๐ - ๑๔.๑๕ น.	อาหารว่างและเครื่องดื่ม /นันทนาการ	
	๑๔.๑๕ - ๑๕.๑๕ น.	การสังเกต การจดจำและการรายงานเหตุ (๒)	๖๐ นาที
	๑๕.๑๕ - ๑๖.๓๐ น.	- สรุปประเมินผล - ทดสอบหลังบทเรียน - พิธีมอบวุฒิบัตรและปิดการฝึกอบรม - พิธีปิดรอบเสาธง	

หมายเหตุ กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ตารางการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร

วัน/ เวลา	07.00 - 08.00 น.	08.00 - 08.30 น.	08.30 - 09.00 น.	09.00 - 09.15 น.	09.15 - 11.00 น.	11.00 - 12.00 น.	12.00 - 13.00 น.	13.00 - 14.00 น.	14.00 - 16.00 น.	16.00 - 16.30 น.
วันที่ 1	รายงานตัว	- ปฐมนิเทศ - แนะนำ วิทยากร	พิธีเปิด	ทดสอบ ก่อนการ ฝึกอบรม	- ชี้แจงวัตถุประสงค์ การฝึกอบรม - บทบาทหน้าที่ของ ลูกเสือ เนตรนารี	พ.ร.บ.จราจรทาง บกและกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง		เครื่องหมาย จราจร	การสังเกตจดจำ และรายงานเหตุ	สรุป
วันที่ 2			กลุ่มสัมพันธ์	การเดินเท้าและโดยสารรถประจำทาง		การปฐมพยาบาล เบื้องต้นและ ฝึกปฏิบัติ		การปฐม พยาบาล เบื้องต้นและ ฝึกปฏิบัติ	ทำสัญญาณ จราจรและ สัญญาณ นกหวีด	สรุป
วันที่ 3			กลุ่มสัมพันธ์	ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและ สัญญาณนกหวีด		การเขียนโครงการ และการ ดำเนินงาน		อภิปราย ซักถาม	- ทดสอบหลังการฝึกอบรม 15 นาที - ปิด	

หมายเหตุ

1. ตารางนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
2. เวลา 10.15 - 10.30 น. และ 14.30 - 14.15 น. พักรับประทานอาหารว่าง (อาจพักในเวลา)

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๒๓๔๗/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือ
โครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน กำหนดจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือโครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำคู่มือโครงการฝึกอบรม ลูกเสือ เนตรนารี จราจร และส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายจราจร และการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย มีทักษะการใช้สัญญาณมือ สัญญาณนกหวีดในการปฏิบัติหน้าที่การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร และสามารถนำความรู้ ทักษะ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือโครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือโครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ดังนี้

ที่ปรึกษา

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายประเสริฐ บุญเรือง)

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นายวรัท พฤชากุลนันท์	ประธาน
๒. นายนพตล เลี้ยงเจริญทรัพย์	รองประธาน
๓. นายอำนาจ สายฉลาด	รองประธาน
๔. นายพนัส บุญวัฒนสุนทร	กรรมการ
๕. นายสมมาต สังขพันธ์	กรรมการ
๖. นายยินดี ปั่นแววงาม	กรรมการ
๗. นายกฤตพัฒน์ พิชัยวรุฒะ	กรรมการ
๘. นางสาววัฒนา ธรรมประภาส	กรรมการ
๙. นางกนกวรรณ นิมเจริญ	กรรมการ
๑๐. นางวันทนา ศรีทองคำ	กรรมการ
๑๑. นายสุรัตน์ สร้อยกระจำ	กรรมการ
๑๒. นางสาวก้อแก้ว ออกุ่น	กรรมการ
๑๓. นางชุติมา กุมทะรัตน์	กรรมการ
๑๔. นางสาวพิชญ์ภรณ์ เกื้ออรุณ	กรรมการ

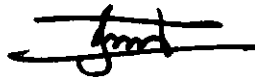
/๑๕. นายทรงศักดิ์...

๑๕. นายทรงศักดิ์ ชูริกานนท์	กรรมการ
๑๖. นายอรรณพ ภู่อ้าง	กรรมการ
๑๗. นายสมถวิล ผาเจริญ	กรรมการ
๑๘. นายชัยรัตน์ สัจจอย	กรรมการ
๑๙. นางสาวนพวรรณ อินทวิเชียร	กรรมการ
๒๐. นายอรรณพ จุจันทร์	กรรมการ
๒๑. นายวิชัย มั่นชา	กรรมการ
๒๒. นายสมคิด พระสว่าง	กรรมการ
๒๓. นายวิสิทธิ์ ใจเล็ง	กรรมการ
๒๔. นายประกาศ เพี้ยสามารถ	กรรมการ
๒๕. ร้อยตำรวจเอกพิเชษฐ์ วิเศษโชค	กรรมการ
๒๖. ร้อยตำรวจเอกสมัชชา ภูมิสถาน	กรรมการ
๒๗. ตาบตำรวจฤทธิรงค์ มุกดา	กรรมการ
๒๘. นางสาวกิตติยา หล่อตจะกุล	กรรมการ
๒๙. นางสาวศิริฐา กรวาทิน	กรรมการ
๓๐. นายสมบูรณ์ วัฒนมงคลสุข	กรรมการ
๓๑. นางสุธินี ขาวอ่อน	กรรมการและเลขานุการ
๓๒. นายอัครเดช ชาญเวช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๓. นางสาวสุพิชญา อภาวสิน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ ที่ได้รับการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำคู่มือโครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๒๗๕๖/๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร (เพิ่มเติม)

ด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรม ลูกเสือ เนตรนารี จราจร และส่งเสริมให้ลูกเสือ เนตรนารี มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายจราจร การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย ทักษะการใช้สัญญาณมือ และ สัญญาณนกหวีดในการปฏิบัติหน้าที่การอำนวยความสะดวกด้านการจราจรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ถูกต้อง ตลอดจนสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะทำงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร (เพิ่มเติม) ดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. นายอมร ชุมศรี	กรรมการ
๒. นายสมหมาย วีระชิงชัย	กรรมการ
๓. นางสาวสุภรักษ์ พรหมเลิศ	กรรมการ
๔. นางสาวธิดารัตน์ ใหญ่ปางแก้ว	กรรมการ

ให้คณะกรรมการฯ ที่ได้รับการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดำเนินงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำคู่มือการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งกองบังคับการตำรวจจราจร

ที่ ๗๔๕ /๒๕๕๗

เรื่อง ระเบียบวิธีการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจร

ด้วย กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การควบคุมและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจราจร มีแผนงานส่งเสริมให้ความรู้ด้านวินัยจราจรให้กับภาครัฐ เอกชน ประชาชน เด็กและเยาวชน โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจร จากโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และความเป็นระเบียบในการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ กองบังคับการตำรวจจราจร จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือระเบียบวิธีปฏิบัติในการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจรไว้ดังต่อไปนี้

๑.กองบังคับการตำรวจจราจร ร่วมกับผู้ดำเนินการฝึกอบรม ประกอบด้วย

๑.๑ สโมสรลูกเสือกรุงเทพ

๑.๒ กองอำนวยการลูกเสือกรุงเทพ

๑.๓ สมาคมสโมสรลูกเสือวิสามัญแห่งประเทศไทยในพระอุปถัมภ์

๑.๔ สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน

๑.๕ สถานศึกษาอื่น ๆ ที่ กองบังคับการตำรวจจราจร พิจารณาแล้วเห็นว่า

เหมาะสม

๗๐.คุณสมบัตติ.

๒.คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๒.๑ เป็นลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวภราดาที่มีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป

๒.๒ สุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นไข้หรือหุหนวกหรือตาบอดสี

๒.๓ สมัครใจรับอนุมัติการคัดเลือกจากโรงเรียนต้นสังกัด และได้รับคำยินยอมจาก

ผู้ปกครอง

๓.ระยะเวลาในการฝึกอบรม

๓.๑ ใช้เวลาฝึกอบรม ๓ วัน หรือนับเป็นชั่วโมงการเรียนการสอนไม่น้อยกว่า ๑๖

ชั่วโมง

๓.๒ ขณะฝึกอบรมต้องสวมเครื่องแบบลูกเสือ หรือเนตรนารี หรือยุวภราดา หรือชุดนักเรียนนักศึกษาให้เรียบร้อย โดยให้ สารวัตร ฝ่ายอำนวยการ (งานฝึกอบรม) กองบังคับการตำรวจจราจร กำหนดเครื่องแบบขณะอบรมได้แล้วแต่ความจำเป็นและเหมาะสม

๓.๓ ในระหว่างการฝึกอบรมต้องมีสมุดจดบันทึกการฝึกอบรมในแต่ละวิชา โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบบันทึก

๓.๔ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขาดการอบรมโดยไม่มีสาเหตุอันสมควร ตั้งแต่ร้อยละ ๒๐ ขึ้นไป ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผล

๓.๕ ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามข้อ ๓.๔ หากขาดคุณสมบัติ

๓.๕.๑ ไม่มีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายดวงตราและเข็มขัดของเจ้าหน้าที่ ลูกเสือ เนตรนารี และยุวภราดา อาสาสมัครจราจร

๓.๕.๒ ไม่มีสิทธิ์ขอบัตรประจำตัว

๓.๕.๓ ไม่มีสิทธิ์ขอรับเกียรติบัตรคุณธรรม

๔. สถานที่ฝึกอบรม

องค์กร หน่วยงานราชการ หรือสถานศึกษาของผู้จัดการฝึกอบรมเป็นผู้จัด รวมทั้งเครื่องโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกอบรม

/๔.วันเปิด...

๕. วันเปิดการฝึกอบรม

องค์การ หน่วยงานราชการ หรือสถานศึกษาของผู้จัดการฝึกอบรมเป็นผู้กำหนดเวลาในการฝึกอบรม

๖. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามความเหมาะสม

๗. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

องค์การ ผู้จัดการฝึกอบรมเป็นผู้รับผิดชอบประมาณการและสนับสนุน ซึ่งประกอบด้วย

๗.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร

๗.๒ ค่าสิ่งพิมพ์และอุปกรณ์การสอน

๗.๓ อื่น ๆ

๘. หลักสูตรในการฝึกอบรม ประกอบด้วย

๘.๑ บทบาทหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจร	๒ ชั่วโมง
--	-----------

๘.๒ เครื่องหมายจราจรและสัญญาณจราจร	๑ ชั่วโมง
------------------------------------	-----------

๘.๓ การสังเกต การจดจำ และการรายงานเหตุ	๒ ชั่วโมง
--	-----------

๘.๔ พระราชบัญญัติจราจรทางบก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๒ ชั่วโมง
---	-----------

๘.๕ การเดินเท้าและโดยสารรถประจำทางโดยปลอดภัย	๒ ชั่วโมง
--	-----------

๘.๖ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและฝึกปฏิบัติ	๒ ชั่วโมง
--	-----------

๘.๗ ฝึกทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด	๒ ชั่วโมง
-------------------------------------	-----------

๘.๘ ฝึกปฏิบัติทำสัญญาณจราจรและสัญญาณนกหวีด	๒ ชั่วโมง
--	-----------

๘.๙ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด	๑ ชั่วโมง
---	-----------

๙. ขอบเขตในการปฏิบัติ

๙.๑ เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในการควบคุมการจราจร โดยใช้

/สัญญาณมือ

สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดปฏิบัติหน้าที่เฉพาะบนบาทวิถีหรือริมทางเดินรถห่างจากขอบถนน
๑ ก้าว

๙.๒ การควบคุมการจราจรโดยใช้สัญญาณมือและสัญญาณนกหวีดใน
ผิวการจราจร อนุโลมให้ทำได้เฉพาะผิวจราจรภายในบริเวณโรงเรียน

๑๐. ความรับผิดชอบในหน้าที่ของ กองบังคับการตำรวจจราจร

๑๐.๑ สนับสนุนวิทยากร

๑๐.๒ จัดทำบัตรประจำตัวและเกียรติบัตรคุณธรรมให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๑๑. การมีบัตรประจำตัวผู้ผ่านการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด
อาสาสมัครจราจร

๑๑.๑ ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด จะต้องมีบัตรประจำตัวขณะสวม
เครื่องแบบหรือขณะปฏิบัติหน้าที่เสมอ เพื่อแสดงต่อผู้บังคับบัญชาได้ทุกโอกาส เมื่อผู้บังคับบัญชามา
ตรวจสอบ

๑๑.๒ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัคร
จราจร เป็นเอกสารทางราชการออกให้ ต้องเก็บรักษาไว้ให้อยู่ในสภาพเดิมไม่สูญหาย

๑๑.๓ บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัคร
จราจร สูญหายไปโดยไม่มีเหตุอันควร กองบังคับการตำรวจจราจร อาจสอบสวนหาข้อเท็จจริงแล้ว
พิจารณาไม่ออกบัตรคุณธรรมให้ก็ได้

๑๑.๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด นำบัตรประจำตัวของ
ตนเองไปให้ผู้อื่นใช้

๑๑.๕ เจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่สมควร
ผู้บังคับบัญชาดังแต่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ระดับผู้กำกับการขึ้นไป หรือ
อาจารย์ใหญ่ เสนอขอถอนชื่อออกจากทำเนียบรุ่นให้เจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด

กรียกคืนบัตร...

เรียกคืนบัตรประจำตัวต่อเจ้าหน้าที่ทันที สิทธิในการขอรับบัตรคุณธรรมเป็นอันหมดไป และให้แจ้งผู้ปกครอง บิดา มารดา รับทราบด้วย

๑๑.๗ รูปถ่ายติดบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจร ใช้ขนาด ๑ นิ้ว หน้าตรง ไม่สวมหมวก หรือแว่นตา สวมเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ให้เรียบร้อย

๑๑.๘ การขอรับบัตรประจำตัวทำได้ ต้องหลังจากผ่านการฝึกอบรม ประกาศผลสอบ และแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด อาสาสมัครจราจร เรียบร้อยแล้ว

๑๑.๙ เมื่อมีการเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ให้นำหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล แสดงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขทะเบียนและทำบัตรประจำตัวให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

๑๒. การขอใบเกียรติบัตรคุณธรรมที่ได้บำเพ็ญประโยชน์

๑๒.๑ ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ต้องปฏิบัติหน้าที่มาไม่น้อยกว่า ๑ ปี จึงจะพิจารณาออกบัตรแสดงคุณธรรมให้ โดยมอบให้สถานศึกษาเป็นผู้เสนอชื่อผู้เห็นควรได้รับเกียรติบัตรคุณธรรมมายัง กองบังคับการตำรวจจราจร เพื่อพิจารณาออกบัตรให้

๑๒.๒ ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ที่เปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ให้นำหลักฐานการเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล แสดงต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อแก้ไขทะเบียนและออกบัตรคุณธรรมให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

๑๒.๓ ลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด ที่เปลี่ยนสถานศึกษา จะต้องมิใบรับรองจากสถานศึกษาใหม่และเก่าทั้งสองแห่ง รับรองความประพฤติมาด้วย จึงจะพิจารณาออกบัตร

๑๒.๔ บัตรประจำตัวสูญหายโดยที่มีเหตุอันควรและมีหลักฐานพิจารณาอนุมัติจากผู้บังคับการตำรวจจราจร เห็นควรออกเกียรติบัตรคุณธรรมให้ใหม่ และให้นำหลักฐานการสูญหาย การแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วย

๑๒.๕ บัตรคุณธรรมนี้ จะได้คะแนนเพิ่มพิเศษจากใบรับรองลูกเสือ เนตรนารี

/และยุวกาชาด...

และยวภาษาต อาสาสมัครจรรจร ตามระเบียบไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๘ บทที่ ๑ ข้อ ๑ อนุ ๔(๓)
ได้คะแนนร้อยละ ๕ คะแนน

ให้ยกเลิกคำสั่ง กองบังคับการตำรวจจราจร ที่ ๑๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม
๒๕๕๐ โดยให้ใช้คำสั่งฉบับนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พลตำรวจตรี

(จิรพันธุ์ แก้วแสงเอก)

ผู้บังคับการตำรวจจราจร

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
โครงการฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี จราจร

1. บทบาทลูกเสือ เนตรนารีจราจร เกิดขึ้นเมื่อใด
 - ก. ระหว่างการฝึกอบรมลูกเสือฯ
 - ข. เมื่อสำเร็จการอบรมฯ
 - ค. เมื่อได้รับบัตรประจำตัวฯ
 - ง. เมื่อได้สมุดบันทึกการปฏิบัติงาน

2. ข้อใดเป็นขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของลูกเสือ เนตรนารีจราจร
 - ก. เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการอำนวยความสะดวกการจราจร โดยใช้สัญญาณมือ
 - ข. เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการอำนวยความสะดวกการจราจร โดยใช้สัญญาณนกหวีด
 - ค. ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะบนบาทวิถีหรือริมทางเดินรถ ห่างจากขอบถนน 1 ก้าว บริเวณหน้าโรงเรียน
 - ง. ถูกทุกข้อ

๓. การจราจร หมายความว่าอย่างไร
 - ก. การใช้ทางของผู้ขับขี่
 - ข. การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้า
 - ค. การใช้ทางของผู้ขับขี่ คนเดินเท้าหรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์
 - ง. ไม่มีข้อใดถูก

๔. สัญญาณเสียงแตรสำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ให้ได้ยินในระยะไม่น้อยกว่ากี่เมตร
 - ก. ๖๐ เมตร
 - ข. ๘๐ เมตร
 - ค. ๑๐๐ เมตร
 - ง. ๑๑๐ เมตร

๕. บริเวณสัญญาณไฟจราจร เมื่อไฟสีเหลืองปรากฏควรกระทำในข้อใด
 - ก. ให้ผู้ขับขี่หยุดรถหลังเส้นให้หยุดรถ
 - ข. ให้ผู้ขับขี่เตรียมหยุดรถหลังเส้นให้รถหยุด
 - ค. ผู้ขับขี่ที่ได้เลยเส้นหยุดรถไปแล้วให้เลยไปได้
 - ง. ถูกทุกข้อ

๖. การจอดรถ ต่อไปนี้ ข้อใดถูกต้อง
 - ก. ห้ามจอดรถบนทางเท้า
 - ข. ห้ามจอดรถบนสะพานหรือในอุโมงค์
 - ค. ห้ามจอดรถในทางร่วมทางแยกหรือในระยะสี่เมตรจากทางร่วมทางแยก
 - ง. ถูกทุกข้อ

๗. เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรให้สัญญาณมือห้ามให้รถหยุด ผู้ขับขี่ที่ขับรถมา จะต้องหยุดรถให้ห่างจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่ากี่เมตร

- ก. ๑ เมตร
- ข. ๒ เมตร
- ค. ๓ เมตร
- ง. ๔ เมตร

๘. ภาพป้ายจราจรนี้ หมายความว่าอย่างไร

- ก. ห้ามหยุดรถ
- ข. ห้ามเข้า
- ค. ห้ามผ่าน
- ง. ห้ามจอดรถ

๙. ภาพป้ายจราจรนี้ หมายความว่าอย่างไร

- ก. ให้รถสวนทางมาก่อน
- ข. ห้ามแซง
- ค. ให้รถสวนทางหยุดรถ
- ง. สวนทางกันได้แต่ต้องระวัง

๑๐. ภาพจราจรนี้ หมายความว่าอย่างไร

- ก. เขตห้ามแซง
- ข. เตือนรถกระโดด
- ค. ทางร่วม
- ง. ถนนข้ามหน้าทางขรุขระ

๑๑. การสังเกตและจดจำยานพาหนะประเภทรถยนต์ ควรสังเกตและจดจำสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. สีรถ รุ่น ยี่ห้อ ป้ายทะเบียน
- ข. สีรถ ป้ายทะเบียน ไฟท้าย เสาวิทยุ
- ค. รุ่น ทะเบียน ขนาดล้อยาง ไฟท้าย
- ง. ทะเบียน สติกเกอร์ ไฟท้าย ขนาดท่อไอเสีย

๑๒. เมื่อประสบเหตุมีคนร้ายวิ่งราวสร้อยคอทองคำต่อหน้าท่าน สิ่งที่ต้องจดจำลักษณะของผู้ร้าย คือข้อใด

- ก. เพศ อายุ รูปร่าง ลักษณะเสื้อผ้าที่สวมใส่
- ข. เพศ รองเท้า นาฬิกา สำเนียงพูด
- ค. เพศ รอยสัก ดวงตา ทรงผม
- ง. เพศ ดวงตา สำเนียงพูด รอยสัก

๑๓. ข้อใดถูกต้องที่สุดในการเดินทางข้ามถนนด้วยความปลอดภัย
- ก. ข้ามทางม้าลายหรือสะพานลอย
 - ข. ข้ามแยกที่สัญญาณไฟจราจรสามารถข้ามได้
 - ค. จับมือกันรอรถวิ่งผ่านค่อยข้าม
 - ง. ถูกทุกข้อ

๑๔. ถ้าผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ไม่สวมหมวกนิรภัย จะมีโทษอย่างไร
- ก. ปรับไม่เกิน ๔๐๐ บาท
 - ข. ปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท
 - ค. จำคุก ๑ เดือน ปรับ ๔๐๐ บาท
 - ง. จำคุก ๑ เดือน ปรับ ๕๐๐ บาท

๑๕. ข้อใดถูกต้องที่สุด ในการเดินทางโดยรถไฟฟ้า
- ก. เมื่อรถไฟฟ้ามาถึงรีบวิ่งเพื่อเข้าหรือออกจากตัวรถไฟฟ้า
 - ข. ยืนฟังประตูลไฟฟ้าได้
 - ค. ยืนรอรถไฟฟ้าตรงทางเข้าออกหลังเส้นสีเหลือง
 - ง. ยืนรอรถไฟฟ้าหลังเส้นสีเหลือง

๑๖. หากผู้ป่วยกระดูกหัก การปฐมพยาบาลเบื้องต้น ควรทำอะไร
- ก. ดึงกระดูกนั้นออกมา
 - ข. เข้าเฝือกชั่วคราว
 - ค. รััดกระดูกกลับเข้าไปที่เดิม
 - ง. เอาผ้าปิดไว้เพื่อไม่ให้ตกใจ

๑๗. เมื่อพบเหตุผู้ป่วยฉุกเฉิน เราควรแจ้งข้อมูลอะไรบ้าง ในการประสานขอรถพยาบาล
- ก. เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น เบอร์โทรกลับ
 - ข. สถานที่เกิดเหตุ
 - ค. จำนวนผู้บาดเจ็บ/ เพศ วัย อายุ
 - ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. ผู้ป่วยชาย ๑ ราย อายุ ๒๕ ปี เกิดอุบัติเหตุพลัดตกจากที่สูง ๒ เมตร มีอาการปวดหลังมาก เราพบผู้ป่วยเป็นคนแรก เราควรช่วยเหลืออย่างไร
- ก. ช่วยยกผู้ป่วยขึ้น แล้วพาไปห้องปฐมพยาบาล
 - ข. ตรวจร่างกายเบื้องต้น ให้ผู้ป่วยนอนนิ่ง ๆ แล้วรีบขอความช่วยเหลือ
 - ค. หายาแก้ปวดให้ผู้ป่วยทานก่อน หลังจากนั้นพามาโรงพยาบาล
 - ง. ถูกทุกข้อ

๑๙. การจัดทำโครงการเป็นหน้าที่ของผู้ใด

- ก. ลูกเสือ เนตรนารี
- ข. ผู้กำกับกองลูกเสือ
- ค. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
- ง. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน

๒๐. การจัดทำโครงการลูกเสือ เนตรนารีจราจร มีความสำคัญอย่างไร

- ก. เพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน
 - ข. เพื่อกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
 - ค. เพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารีจราจร ได้กระทำตน เป็นจิตอาสาช่วยเหลือสังคม
 - ง. ถูกทุกข้อ
-

ଉତ୍ତର

୧. ମି.
୨. ଶ.
୩. ମି.
୪. ମି.
୫. ଶ.
୬. ଶ.
୭. ମି.
୮. ଶ.
୯. ଶ.
୧୦. ଶ.
୧୧. ମି.
୧୨. ମି.
୧୩. ମି.
୧୪. ଶ.
୧୫. ଶ.
୧୬. ଶ.
୧୭. ଶ.
୧୮. ଶ.
୧୯. ମି.
୨୦. ଶ.